

شرح :

پروژه سیستم تعلیق خودرو در واقع بر اساس ایده ابتدائی اندازه گیری میزان تغییرات شتاب به وسیله آی سی شتاب سنج مدل ADXL202 طراحی و اجرا گردیده است . در طرح کلی سیستم تعلیق خودرو بوسیله آی سی مذکور میزان تغییرات شتاب گرانشی آی سی (شاخص خودرو) در اثر تغییرات شبیه خودرو در حرکت به سمت جلو و عقب اندازه گیری و پس از آن سیستم اقدام به بالانس مجدد سطح شاخص خودرو نسب به سطح افق مینماید . به تعبیر دیگر این سیستم توانایی تغییر سطح خود را به ازای تغییر شبیه محل حرکت خود در جهت حرکت به خوبی دارا میباشد . تغییرات شبیه شاخص خودرو میتواند در دو جهت مثبت و منفی اتفاق بیافتد که سیستم طراحی شده مذکور نه تنها از قابلیت عملکرد در هر دو جهت به خوبی برخوردار است بلکه توانایی نمایش مقدار و همچنین جهت افزایش یا کاهش شبیه را نیز در هر دو جهت بر روی صفحه نمایشگر دارا میباشد . در طراحی این سیستم از میکرو کنترلر AVR در ارتباط با آی سی شتاب سنج ، صفحه نمایشگر و درایور موتور DC استفاده گردیده است . برنامه

نویسی برای این میکرو کنترلر نیز توسط برنامه BASCOM انجام گرفته است.

در این قسمت ابتدا به معرفی کامل آی سی ADXL202 و پس از آن به معرفی و خواه کاربرد میکرو کنترلر AVR در این پروژه و چگونگی ارتباط آن با بخش‌های مختلف سیستم پرداخته شده است. پس از آن نیز به خواه طراحی مداری سیستم و تشریح عملکرد کلی مدارات آن پرداخته شده است. همچنین در پایان برنامه نرم افزاری سیستم به همراه توضیح و تشریح تمام اجزا و خطوط آن ارائه گردیده است. ضمناً تمامی دیتا شیتهاي مربوطه در انتهای این گزارش به صورت ضمیمه ارائه داده شده اند.

ابتدا به بحث در مورد شتاب، چگونگی اندازه گیری آن و چکونگی کاربرد و عملکرد آی سی شتاب سنج ADXL202 در اندازه گیری شتاب خواهیم پرداخت. همچنین مطالعه راجع به ساختار داخلی و مشخصه‌های این آی سی ارائه خواهد شد.

سرعت چیست؟

جسمی شروع به حرکت می‌کند یعنی از یک نقطه به نقطه دیگر جا بجا می‌شود، یعنی به یک جسم نیرو وارد شده و

طی مدت زمانی مشخص آن را جابجا کرده است . از این رو می توان پارامتری به نام سرعت را برای این جابجایی جسم تعریف کرد .

سرعت متوسط جسم عبارت است از فاصله طی شده بر مدت زمان انجام این حرکت :

$$V=D/t$$

شتاب چیست ؟

اگر جسم متحرک از یک سرعت مشخص اولیه طی مدت زمان مشخص به سرعت ثانویه مشخص برسد ، حاصل این حرکت شتاب جسم متحرک را به ما می دهد .

می توان از شتاب بدست آمده اگر سرعت اولیه را صفر فرض کنیم سرعت را بدست آورد یعنی:

$$V=at$$

و همچنین می توان از روی سرعت اولیه و شتاب حاصله مقدار جابجایی را نیز مشخص کرد :

$$D=1/2 at^2 + V_0t$$

در اینجا به چگونگی اندازه گیری الکترونیکی این پارامترها توسط آی سی ADXL202 خواهیم پرداخت .

در مورد عملکرد IC شتاب سنج که ساخت شرکت آنالوگ دیوایس است و شماره آن 202 ADXL می باشد و نحوه عملکرد میکرو کنترلر و مج شدن آن با IC شتاب سنج به طور مفصل در متن پژوه بحث شده است . و اکنون که مقدار شتاب را بدست آورده ایم باید به طوری از روی آن سرعت را هم نتیجه گیری کنیم :

$$V = \int_a dt$$

اگر در زمانهای پیوسته از شتاب حاصله انتگرال بگیریم سرعت جسم متحرک را به ما می دهد ولی برای این در دستگاه شتاب به صورت گسته در زمان نمونه برداری می شود و در 120 نمونه برداری شتاب اندازه گیری می شود . از این رو اگر از به شتاب های حاصله و گسته در زمان اندازه سرعت مورد نظر دست پیدا می کنیم .

$$V = \sum_{i=0}^{120} a_i \Delta T$$

و پارامتر هایی چون نیرو و اندازه جابجایی و توان مصرف شده توسط جسم متحرک هم که در صفحات بعد توضیح داده شده است بدست می توان آورد .

اما در این پروژه فقط به اندازه گیری شتاب و سرعت پرداخته ایم .

IC شتاب سنج دو محوره با خروجی دیوتی سایکل ADXL 202 E ساخت شرکت آنالوگ دیوایسز

خصوصیات : سنسور شتاب دو محوره روی یک IC واحد در ابعاد $5\text{ mm} \times 5\text{ mm} \times 2\text{ mm}$ و دقت اسکیل پکیج 2 mg در فرکانس 60 Hz و توان پائین آن کوچکتر از 0.6 mA می باشد .

ارتباط مستقیم با خروجی دیوتی سایکل با میکرو کنترلهای ارزان قیمت .

تنظیم پهنای باند (BW) با یک خازن $3\text{ to }5/25$ ولت .

کاربرد ها :

وسایل جانبی برای کامپیوتر ها ، کاربرد های اطلاعاتی ، آشکار سازی های لازم و حرکتی و دیس درایو ها .

توصیف عمومی :

ADXL 202 یک شتاب سنج دو محوره ارزان قیمت و با مصرف کم با یک خروجی دیجیتال می باشد که تماماً روی یک چیپ واحد قرار گرفته اند . این تراشه یک نسخه بهبود یافته از ADXL 202 AQC / JQC می باشد .

کامل $+2g$ اندازه گیری می کند . این IC هم می تواند شتاب دینامیک یا پویا مثل ارزش (ویبره) و هم شتاب استاتیک را اندازه گیری کند . خروجی ها ولتاژ آنالوگ یا دیجیتال هستند که دیوتی سایکل آنها متناسب با شتاب است . دیوتی سایکل خروجی مستقیماً می تواند به وسیله یک شارنده میکرو پروسسوری و بدون نیاز به مبدل آنالوگ به دیجیتال اندازه گیری شود .

دیوتی سایکل از ms 0.5 تا 10ms از طریق تک رجیستر (Reset) قابل تنظیم است .

سقف نویز متعارف $200\mu g\sqrt{Hz}$ می باشد و امکان کار با سیگنالهای کمتر از $2 mg^2$ (در پهناى باند $60 Hz$) را ایجاد می کند .

پهناى باند شتاب سنج با خازن های Cx , Cy روی پایه های X_{FILT} و Y_{FILT} تنظیم می شود . با فیلتر نمودن دیوتی سایکل خروجی یک خروجی آنالوگ قابل استحصال می باشد .

LCC در ایجاد $5mm \times 5mm \times 2mm$ ، 8 بیتی با پکیج ADXL 202 موجود می باشد .

مقادیر ماقریزم مطلق :

شتاپ (روی هر محور ، تغذیه نشده برای 0.5 ms)

1000g.....

شتاپ (روی هر محور ، تغذیه شده برای 0.5ms)

500g.....

-----+Vs

+6V تا -0.3 V

مدت اتصال کوتاه خروجی روی هر پایه (نامعلوم)

درجة حرارت کاری 55- درجه سانتیگراد تا 125+ درجه

سانتیگراد

درجة حرارت داخل انبار (محیط بسته)

..... درجه تا 150 درجه 65-

سانتیگراد تنش های خارج از موارد ذکر شده می تواند

باعث خرابی دائم المان شود .

اخطر و تذکر :

قطعات حساس الکترونیک (ESD) بارهای الکترو استاتیکی

حتی تا 4000 V ، بدون محافظت می توانند دشارژ شوند

اگر چه ADXL 202 مدار محافظ (ESD) دارد ولی در

صورتیکه تحت بارهای الکترو استاتیکی با انرژی بالا قرار گیرد ممکن است به طور دائم از بین بروود از این رو محافظت ESD مناسب برای جلوگیری از خرابی توصیه می شود.

تعاریف :

T1 طول قسمت on سیکل (قسمت های بودن)

T2 طول کل زمان سیکل

دیوتی سایکل نسبت T_1/T_2

پهنای پالس : طول زمان On بودن پالس (T1)

تئوری عملکرد :

ADXL 202 یک سیستم اندازه گیر شتاب تحت عنوان یک IC می باشد . این قطعه شامل یک سنسور پلی سیلیکون و مدار وضعیت سیگنال برای پیاده سازی یک ساختار اندازه گیری شتاب حلقه باز می باشد . برای هر محور یک مدار خروجی سیگنال آنالوگ را به یک سیگنال دیجیتال مدوله شده بر حسب دیوتی سایکل DMC تبدیل می کند که بتواند به وسیله پورت شارنده / تایمر یک میکروپروسور آشکار گردد . این تراشه قادر به اندازه گیری شتاب های مثبت و منفی تا حد اقل $+2g$ می باشد .

شتاب سنج می تواند نیرو های شتاب استاتیک مانند جاذبه را اندازه گیری کند . این امر امکان استفاده از این قطعه به عنوان یک سنسور سطح شیب (کجی) را فراهم می کند . این سنسور یک ساختار میکرو ماشین پلی سیلیکون ساخته شده روی یک ویفر سیلیکونی مرکزی که به قسمت متحرک وصل می شود باشد . صفحات ثابت با موج مربعی با فاز 180 درایو می شوند . یک ارزش باعث ایجاد عدم تعادل در خازن تفاضلی شده و باعث می شود یک موج مربعی در خروجی ظاهر شود که دامنه آن متناسب با شتاب می باشد . سپس تکنیک های دمدوله سازی حساس به فاز برای یکسو نمودن سیگنال و تعیین جهت شتاب استفاده می شوند . خروجی دمدولاتور یک مدولاتور دیوتی سایکل (DMC) را از طریق یک مقاومت 32 کیلو اهمی راه اندازی می کند . در این نقطه یک پایه در دسترس است که با اضافه کردن یک خازن به آن می توان پهنای باند را تنظیم کرد . این فیلتر سازی عمل اندازه گیری را بهبود می بخشد . بعد از فیلتر سازی پائین گذر ، سیگنال آنالوگ به وسیله (DMC) به یک سیگنال مدوله شده از نقطه نظر دیوتی سایکل تبدیل

می شود . یک تک مقاومت ، پریود را برای یک سیکل کامل T2 که می تواند بین 0.5 ms تا یک شتاب (og) دیوتی سایکل نامی 50 % ایجاد کند .

سیگنال شتاب می تواند با اندازه گیری طول پهناهی پالسهای T1 ، T2 به وسیله یک تایمر / شمارنده تعیین گردد . یک ولتاژ خروجی آنالوگ می تواند با بافر نمودن سیگنال پایه های X_{FILT} ، Y_{FILT} یا عبور دیوتی سایکل از طریق یک فیلتر RC حاصل گردد .

ADXL با ولاث تغذیه ای بین 3V تا 5.25 V کار می کند .

کاربرد ها ، دیو پلینگ منبع تغذیه :

برای اغلب کاربرد ها یک خارن $0.1\mu\text{f}$ تحت عنوان C_{DC} ، شتاب سنج را از نویز روی تغذیه ، دیکو پله می کند . در هر حال در برخی موارد به خصوص در جا هائیکه قطعات دیجیتال از قبیل میکرو کنترلر ها ، یک منبع تغذیه را به طور مشترک استفاده می کنند ، نویز روی تغذیه می تواند نویز روی تغذیه می تواند باعث تداخل در کار (در خروجی) ADXL 202 شود این امر می تواند به صورت یک ولتاژ موج آهسته در خروجی X_{FILT} ، Y_{FILT} دیده شود . اگر دیکو پلینگ

بیشتر نیاز باشد یک مقاومت 100 اهم یا یک مهره فویت روی خط تغذیه ADXL 202 قرار می‌گیرد.

رویه‌های طراحی برای ADXL 202: رویه‌های طراحی برای ADXL 202 با یک دیوتی سایکل خروجی، شامل انتخاب یک پریود دیوتی سایکل و یک خارن فیلتر می‌باشد. یک طرح مناسب می‌تواند با در نظر گرفتن پهناهی باند و از این قبیل چیز‌ها انجام گیرد که در ادامه جث خواهد شد.

خازن دیو پلینگ : C_{DC}

یک خازن V_{DC} و COM برای دیکو پلینگ منبع تغذیه توصیه می‌شود.

ST: بین SD ویژگی‌های SELF TEST را کنترل می‌کند.
هنگامی که این پین به VDD وصل می‌شود یک نیروی اکترواستاتیکی روی اشعه شتاب سنج ایجاد می‌شود. نتیجه جابجایی اشعه به کاربر اجازه تست تابعی بدون شتاب سنج را می‌دهد. نوع تغییر در خروجی در 10٪ دیوتی سایکل خروجی خواهد بود (متناظر با Soomg) این پین ممکن است در حال استفاده نرمال مدار باز یا متصل به COM باشد.

دیکه کردن خروجی دیجیتال دیوتی سایکل ADXL 202 : IC مذکور یک مدولاتور دیوتی سایکل است که در آن شتاب متناسب است با T_1/T_2 در دیوتی سایکل ADXL202 برابر Og خواهد بود . ضریب مقیاس 12.5% تغییر دیوتی سایکل بر g است . این مقادیر متأثر ند از تلورانس داخلی قطعه شامل خطای آفست Og و خطای حساسیت . برای هر دوره اندازه گیری لازم نسبت به T_2 اندازه گیری شود . فقط نیاز است که برای محاسبه تغییرات دما درس و تابع حال باشد . هنگامی که دوره زمانی T_2 توسط کانالهای x, y به اشتراک گذاشته می شود ، تنها لازم است که آن روی یک کانال ADXL 202 اندازه گیری شود . الگوریتم های کد گشائی برای میکرو کنترلر های مختلف توسعه یافته است .

تنظیم پهناي باند با استفاده از C_x, C_y :

دارای مقرراتی برای محدود کردن باند پین های ADXL 202

X_{FILT}, Y_{FILT} می باشد .

این خازن ها باید به این پین ها اضافه شوند و تحت عنوان فیلتر پائین گذر برای حذف نویز و ضد تحریک های ناخواسته عمل کنند.

معادله پهناي باند 3dB برابر است با :

$$F_{-3dB} = \frac{1}{(2\pi(32k\Omega) \times C(x,y))}$$

$$F_{-3dB} = \frac{5\mu F}{C(x,y)}$$

تلورانس مقاومت داخلی (R_{FILT}) به نوعی می تواند به اندازه $+15\%$ - مقدار نامی ($32K\Omega$) تغییر کند. بنابر این پهناي باند متعاقبا تغییر خواهد کرد.

یک خازن حداقل 1000PF در تمامی این موارد لازم است.

تنظیم دروه تنابوب DCM با R_{set} پریود خروجی DCM برای هر دو کanal توسط یک مقاومت از R_{set} تا زمین تنظیم می شوند.

معادله پریود خروجی برابر است با :

$$T_2 = \frac{R_{set}}{125M\Omega}$$

یک مقاومت 125 کیلو اهمی نرخ تکرار دیوتی سایکل را تقریبا به اندازه 1KHz تنظیم خواهد کرد. قطعه طراحی

شده برای کار در دیوتی سایکل بین 0.5 ms تا 10ms می باشد .

توجه کنید که R_{set} همیشه باید وجود داشته باشد حتی

اگر خروجی آنالوگ مطلوب دریافت گردد . هنگام استفاده

از Y_{FILT} ، X_{FILT} به عنوان خروجی ، از یک مقاومت R_{set} بین

500 کیلو اهم تا 2 مگا اهم استفاده شود .

جهت مینیمایز کردن ظرفیت پارازیتی در گره پین T2 باید

مقاومت R_{set} به این پین وصل شود .

انتخاب یک شتاب سنج درست و مناسب :

برای کاربرد های خیلی دقیق ، ADXL 202 مناسب ترین

شتاب سنج می باشد .

حساسیت بالای آن ($12.5\text{ %}/\text{g}$) به کاربر این امکان را می

دهد که از یک شمارنده کم سرعت برای دید کردن PWM

حاصله در یک دقت بالا استفاده کند .

در کاربرد های شتاب خارج از $2\text{ g}^{+/-}$ باید از ADXL 210

استفاده شود .

واسطه های میکرو کامپیوتر :

ویژگی ADXL 202 این است که برای کار با میکروکنترلر های ارزان قیمت می باشد . به خصوص دستگاههای کدینگ ، طرح های مرجع و کلیه کاربردهایی که از سوی کارخانه در دسترس می باشد .

نتیجه و کاربرد هایی که در این قسمت نیاز به مطرح می باشد ، پوشش طرح های عمومی و بحث های گوناگون تجارتیست .

طراح می بایستی دارای برخی ایده به انجام رسیده سیستمیک در دوره های زیر باشد .

قدرت و دقت تشخیص : در حد کوچکترین تغییرات سیگنال که نیاز به آشکار سازی دارد .

پهناهی باند : در حد بالاترین فرکانسی که نیاز به آشکار سازی دارد .

مدت زمان استفاده : مدت زمانی که سیگنال روی هر محوری در دسترس تعیین باشد .

این احتیاجات در تعیین کردن پهناهی باند شتاب سنج ، سرعت کلاک میکرو و طول دوره T_2 کمک خواهد کرد وقتی که

میکروکنترلر انتخاب کرد چیزی که در داشتن شمارنده تایمر پورت در دسترس مفید واقع شود .

میکرو کنترلر می بایستی که دارای مقررات کالیبراسیون سخت افزاری باشد .

در حالیکه ADXL 202 یک شتاب سنج خیلی دقیق می باشد ، دارای یک تلورانی وسیع کالیبراسیون ذخیره شده در میکرو کنترلر یا توسط یک کارب کالیبراسیون برای 0g در جائیکه آفست در طول مدت ایجاد شدن کالیبره شده است می باشد .

گزینه های جزا شامل EEROM خارجی و میکرو کنترلر هایی که در یک لحظه (یک زمان) پروگرام می شوند .

طرح TRADE-OFFS برای ویژگی های انتخاب فیلتر :

کاراکتر ها : TRADE_OFFS نویز بر پنهانی باند .

پهنای باند انتخاب شده شتاب سنج دقت تشخیص را تعیین می نماید . (کوچکترین شتاب قابل یافتن) : فیلتر کردن می تواند در کاهش نویز و بهبود بخشیدن کالیبراسیون شتاب سنج استفاده شود . دقت تشخیص هم به پهنای باند فیلتر آنالوگ در X_{FILT} ، Y_{FILT} و هم به سرعت شمارنده میکرو کنترلر وابسته است .

خروجي آنالوگ ADXL 202 داراي نوع پهناي باند 5 KHz می باشد ، در حالикه پهناي باند مدولاتور ديوتي سايكل

500HZ می باشد .

كاربر باید سیگنالی را که باعث ایجاد خطأ می شود فیلتر کند . در به حداقل رساندن (مینیمایز)

کردن) خطاهای PMC پهناي باند آنالوگ می بايسی کمتر از 1/10 فرکانس DMC باشد . در کاربرد های زيادي پهناي باند آنالوگ ممکن است بيشتر از سقف 1/2 فرکانس DMC شده باشد که اين کار باعث ایجاد خطای دیناميکی تولید شده در DMC خواهد شد .

پهناي باند آنالوگ می تواند نويز کاهش يافته را مجددا کاهش دهد و قدرت تشخيص بهبود را ببخشد . نويز ADXL 202 ويژگيهای نويز سفید را داراست که به طور مساوي در تمام فرکانس ها در طرح های Mg توسط ريشه Hz و غيره توصيف شده است ، مشاركت نويز در چهار چوب پهناي باند شتاب سنج يك امر نسي و همزمان می باشد . پيشنهاد شده است که محدوده پهناي باند کاربرد در كمترین فرکانس نياز

، توسط برنامه کاربردی در حد اکثر نوع و تیپ نویز

ADXL توسط معادله زیر تعیین می شود :

$$Noise(rms) = (200mg / \sqrt{Hz}) \times (\sqrt{Bw \times 1.6})$$

و در نویز 100 Hz خواهد بود :

$$Noise(rms) = (200mg / \sqrt{Hz}) \times (\sqrt{100 \times 1.6}) = 2.53mg$$

غالباً مقدار پیک نویز در حد مطلوب می باشد . پیک تا

پیک نویز می تواند فقط توسط روشای آماری ارزیابی (

تخمین زده) شود . جدول III برای برآورد احتمالات تجاوز

گوناگون مقدار پیک از مقدار معین rms قابل استفاده می

باشد . مقدار پیک تا پیک نویز بهترین تخمین مجھول در اندازه

گیری خواهد داد .

جدول IV نوع نویز خروجی ADXL 202 را برای مقادیر مختلف

Cx , Cy می دهد .

انتخاب T2 و فرکانس شمارنده : طراحی سطح TRADE-OFFS

نویز یک تعیین کننده دقت تشخیص شتاب سنج می باشد .

لحظه اعلام در کیفیت اندازه گیری شمارنده زمانی است که

دیوتی سایکل خروجی دیکد می شود . مبدل دیوتی سایکل

دارای دقت تشخیص تقریبا 14 بیت را دارد ، حتی ADXL 202

بهتر از دقت خود شتاب سنج .

کیفیت واقعی سیگنال شتاب توسط محدوده زمانی تشخیص شیوه

استفاده شده در نمایش کد گشایی دیوتی سایکل محدود می

باشد و سرعت شمارنده ساعت بیشتر از کیفیت دیوتی سایکل

و کمتر از پریود T_2 می باشد که می تواند یک دقت خوبی

بدهد .

جدول مشاهده شده برخی از TRADE-OFFS ها را بیان می

کند .

این یک نکته مهم در دقت تشخیص شمارنده میکرو پروسسور

می باشد .

احتمال دارد که طبقه نویز شتاب سنج محدوده قدرت تشخیص

بحث شده را پایین بیاورد .

جدول V TRADE-OFFS مقایسه بین سرعت شمارنده میکرو

کنترلر در پریود T_2 و کیفیت مدولاتور دیوتی سایکل می

باشد .

استراتژی برای استفاده از دیوتی سایکل خروجی با میکروکنترلر ها :

ذکر استراتژی های کاربرد خط خروجی برای استفاده کردن دیوتی سایکل خروجی با میکرو کنترلر های ارزان قیمت که از سوی کارخانه قابل دسترس می باشد .

- استفاده کردن از سنسور دو محوره ADXL موقعي که کج

(مایل) واقع شده باشد :

عمومی ترین کاربرد ADXL 202 زمانی است که این سنسور روی محور مذکور کج قرار گرفته باشد یک شتاب سنج قابل استفاده تحت نیروی جاذبه به صورت ورودی تک برد اری در پین یک عنصر در فضا می باشد . بیشترین حساسیت شتاب سنج کج واقع شده زمانی است که محور حساس به طور عمودی در جهت نیروی جاذبه و موازی با سطح زمین واقع شده است .

در این جهت حساسیت آن برای تغییر به صورت مایل ، بالاترین است .

هنگامی که شتاب سنج در جهت جاذبه و غیره روی محور واقع شده است ، نزدیک قرائت $g + 1$ یا $g - 1$ آن ، تغییر در شتاب خروجی به در به شبی حاصله قابل صرف نظر است .

وقتی که شتاب سنج به صورت عمودی به سمت جاذبه است ، خروجی آن نزدیک 17.5 mg بر مقدار کجی تغییر می کند . اما

در 45 درجه فقط 12.2 mg تغيير می کند و دقت تشخيص آن نيز تغيير می کند . جدول زير تغيير محور هاي x , y را نشان مي دهد هنگامي که قطعه به سمت جاذبه حاکم مایل (کج) مي شود .

يك سنسور دو محوره مایل (کج شده) :

تبدیل کردن شتاب به نمونه مقدار کجي هنگامي که شتاب سنج طوري قرار دارد که محور هاي x , y , آن موازي y ، موازي با سطح زمين است ، مي تواند به عنوان سنسور TILT دو محوره به يك چرخ و يك محور متمایل باشد .

هنگامي که سیگنال خروجي شتاب سنج به يك شتابی که بين - $1g$, $+1g$ تغيير می کند تبدیل مي شود ، در واقع شيب خروجي

در مقیاس درجه به صورت زير محاسبه مي شود :

$$Pitch = ASIN(Ax \times / 1g)$$

$$Roll = ASIN(Ay / g)$$

به طور يقين محاسبه جهت ، رنج هاي اور مي باشد . اين امر اين امكان را به وجود مي آورد که برای شتاب سنج

در خروجی یک سیگنال بزرگتر از محدوده از محدوده $+1g$

تعریف شده ، در شوک ارتعاشی یا دیگر شتاب ها باشد .

اندازه گیری شبیه (کجی) 360 درجه ای :

امکان پذیر است ، اندازه گیری یک انحراف 360 درجه کامل

در جهت ثقل با استفاده از دو عدد شتاب سنج که به صورت

عمود بر هم جهت دهی شده اند . (مطابق شکل 5) وقتی که

یک سنسور در حال خواندن یک تغییر ماکزیم در خروجی بر

حسب درجه می باشد ، آن یکی دیگر در مینیمم مقدار تغییر

خود می باشد .

استفاده از خروجی آنالوگ :

ADXL 202 به صورت خاص برای استفاده همراه با دیجیتال آن

طراحی شده است . اما می تواند خروجی های آنالوگ را به

خوبی دیجیتال فراهم آورد .

فیلتر کردن دیوتی سایکل : این کار نیاز به المانهای

غیر فعال دارد .

زمان تناوب دیوتی سایکل باید در کمتر از 1ms تنظیم شود

و یک RC طراحی ده با پهنای باند 3dB با فاکتور بزرگتر

از 10 آن ، از فرکانس دیوتی سایکل ارتباط داده شده با دیوتی سایکل خروجی کمتر است .

مقاومت فیلتر نباید کمتر از 100 کیلو اهم باشد ، برای اینکه افت در خروجی پیش نیاید .

سیگنال خروجی آنالوگ می تواند بوسیله ولتاژ درجه بندی شود . فایده این روش یک فاکتور تقریبی در محدوده خروجی از جفت خروجی های آنالوگ است و از مضرات این روش این است که پاسخ فرکانسی پائین تر از وقتی خواهد بود که خروجی X_{FILT} ، Y_{FILT} استفاده می شود .

خروچی X_{FILT} ، Y_{FILT}

روش دوم برای استفاده از خروجی های آنالوگ حاضر در پین های X_{FILT} ، Y_{FILT} می باشد . متساقنه این پین ها یک امپرانس خروجی 32 کیلو اهمی دارند و برای درایو کردن یک بار به طور مستقیم طراحی نشده اند . ویک بافرآپ امپی ممکن است برای جریان دهی بیشتر نیاز باشد . مزیت این روش این است که پهنای باند 5KHz کامل از این شتاب سنج در دسترس کاربر قرار دارد . ویک خارن دیگر باید به این نقطه جهت فیلتر کردن اضافه شود .

مبدل دیوتی سایکل باید مطالب گفته شده را با کوچکتر از 10 مگا اهمی دنبال کند . و یک نکته اینکه ، تغییرات آفست شتاب سنج و حساسیت آن به منبع ولتاژ وابسته هستند . آفست و حساسیت به طور نرمال به صورت زیر محاسبه می شوند .

$$0gOffset = Vdd / 2$$
$$ADXL202E = (60mv \times Vs) / g$$

چند نکته کوتاه برای استفاده از ADXL 202 در توان های کاربردی خیلی پائین :

استراتژی کاربرد توان پائین ADXL 202 :

- (برخی کلید ها آدرس دهی ارائه شده اند)
- ممکن است جریان موثر موثر 0.6 mA از ADXL 202 باشد ، با استفاده از تکنیک های زیر :

  1. سیکل توان شتاب سنج
  2. راه اندازی شتاب سنج در ولتاژ پائین (3 ولت به پائین)

خصوصیات ATmega32L ، Atmega 32

از معماری AVR RISC استفاده می کند .

- کارایی بالا و توان مصرفی کم .

- دارای 131 دستور العمل با کارآیی بالا که اکثراً تنها

دريک کلاک سيكل اجرا می شوند .

- 328 رجيستر کاربری .

- سرعتی تا 16MHz در فرکانس 16MHz

حافظه ، برنامه وداده غيرفرار

- 32K بایت حافظه FLASH داخلی قابل برنامه ریزی

پایداری حافظه FLASH : قابلیت 10000 بار نوشتن و پاک

. (WRITE/ERASE) .

2k بایت حافظه داخلی SRAM

- 1024 بایت حافظه EEPROM داخلی قابل برنامه ریزی .

پایداری حافظه EEPROM : قابلیت 100000 بار نوشتن و پاک

. (WRITE/ERASE) .

- قفل برنامه FLASH و حفاظت داده EEPROM .

قابلیت ارتباط JTAG (IEEEStd.)

- برنامه ریزی برنامه FLASH ، EEPROM و FUSR BITS

LOCK BITS از طریق ارتباط JTAG

خصوصیات جانبی

- دوتایمر - کانتر (TIMER/COUNTER) 16 بیتی با مجزا و دارای مدهای COMIARE , CAPTURE
- 4 کanal PWM
- 8 کanal مبدل آنالوگ به دیجیتال 10 بیتی دارای دو کanal تفاضلی با کنترل گین 1x,10x,200x .
- یک مقایسه کننده آنالوگ داخلی .
- دارای (REAL-TIME CLOCK) RTC مجزا .
- WATCHDOG قابل برنامه ریزی با اسیلاتور داخلی .
- ارتباط سریال SPI برای برنامه ریزی داخل مدار (IN-OUT) . (SYSTEM PROGraMMING)
- قابلیت ارتباط سریال SERIAL PERIPHERAL (SPI) . SLAVE به صورت MASTER یا INTERFACE (TWO-WIRE)
- قابلیت ارتباط با پروتکل سریال دو سیمه (USART) سریال قابل برنامه ریزی

خصوصیات ویژه میکروکنترلر

- POWER - ON RESET CIRCUIT
- BROQN-OUT DETECTION قابل برنامه ریزی .

دارای 6 حالت (SLEEP - POWER - IDLE - SAVE-POWER-)

(STANDBY-EXTENDED STANDBY , ADCNOISE REDUCTION

- منابع وقفه (INTERRUPT) داخلی و خارجی .

- دارای اسیلاتور RC داخلی کالیبره شده

- عملکرد کاملا ثابت .

- توان مصرفی پایین و سرعت بالا توسط تکنولوژی CMOS

ولتاژهای عملیاتی (کاری)

(ATmega32L) برای 5/5v تا 2/7 -

(ATmega32) 5/5v برای 4/5v تا -

فرکانسهاي کاري

(ATmega32L) برای 8MHZ تا 0MHZ -

(ATmega32) 16MHZ تا 0MHZ -

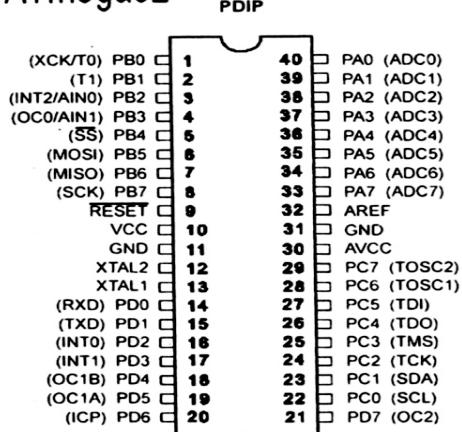
خطوط I/O و انواع بسته بندی

- 32 خط ورودی / خروجی (I/O) قابل برنامه ریزی .

- 40 پایه TQFP ، 44 پایه PDIP -

ترکیب پایه ها

ATmega32

پیکره بندی پورت ها

برای تعیین جهت پایه پورت ها از این پیکره بندی استفاده می نماییم . جهت یک پایه می تواند ورودی با خروجی باشد .

C onfig portx =State

Config pinx.y = State

X و Y بسته به میکرو می توانند به ترتیب پایه های 0 تا 7 پورت های A,B,C,D,E,F باشند . نیز می تواند یکی از گزینه های زیر باشد :

INPUT یا 0 : در این حالت رجیستر جهت داده پایه یا پورت انتخاب شده صفر(0) می شود و پایه پورت به عنوان ورودی استفاده می شود .

1 : در این حالت رجیستر جهت داده پایه یا

پورت انتخاب شده یک (1) می شود و پایه یا پورت به عنوان خروجی استفاده می شود .

زمانی که بخواهید از پورتی بخوانید بایستی از رجیستر PIN پورت مربوطه استفاده کنید و در هنگام نوشتند در پورت بایستی در رجیستر PORT بنویسد .

بررسی پورت های میکرو ATMEGA32

در این جشن قصد داریم برای آشنایی بیشتر با عملکرد پورتها و رجیسترها مربوط به طور نمونه به بررسی پورتها میکرو ATMEGA32 بپردازیم .

پورت A

پورت A یک I/O دو طرفه 8 بیتی است . سه آدرس از مکان حافظه I/O اختصاص به PORTA دارد . یک آدرس برای رجیستر داده PORTA ، دومی رجیستر داده DDRA و سومی پایه ورودی پورت A است . آدرس پایه های ورودی پورت A فقط قابل خواندن است در صورتیکه رجیستر داده و رجیستر جهت داده هم خواندنی و هم نوشتند . تمام پایه های پورت دارای مقاوم Pull-Up مجزا هستند . با فرخروجی پورت A

می تواند تا 20Ma را Sink کند و درنتیجه LED را مستقماً راه اندازی می کند . هنگامی که پایه های PA0-PA7 با مقاومت های Pull-Down خارجی ، خروجی استفاده می شوند ، آنها SOURCE جریان می شوند زمانی که مقاومت های Pull-Up داخلی فعال باشند .

رجیسترهاي پورت A

رجیسترهاي پورت A عبارتند از :

[PORT ADATAREGISTER] PORTA -A پورت داده رجیستر

BIT	7	6	5	4	3	2	1	0
	PORTA7	PORTA6	PORTA5	PORTA4	PORTA3	PORTA2	PORTA1	PORTA0
Read/Write	R/W							
Initial	0	0	0	0	0	0	0	0
Value								

PORT ADATA] DDRA — A پورت داده رجیستر جهت

[DIRECTION REGISTER

BIT	7	6	5	4	3	2	1	0
	DDA7	DDA6	DDA5	DDA4	DDA3	DDA2	DDA1	DDA0
Read/Write	R/W							
Initial	0	0	0	0	0	0	0	0
Value								

PORt A] PINA — A پورت داده های ورودی بایت آدرس

[INPUT PINS ADDRESS

BIT	7	6	5	4	3	2	1	0

	PINA7	PINA 6	PINA 5	PINA 4	PINA 3	PINA 2	PINA 1	PINA 0
Read/Write	R/W	R/W	R/W	R/W	R/W	R/W	R/W	R/W
Initial	0	0	0	0	0	0	0	0
Value								

PINA یک رجیستر نیست . این آدرس دسترسی به مقدار فیزیکی بر روی هریک از پایه های پورت A را ممکن می سازد . زمانی که پورت A (PORT A) خوانده می شود ، داده لج PINA (Larch) پورت A خوانده می شود و زمانی که از خوانده می شود مقدار منطقی که بر روی پایه ها موجود است خوانده می شود .

استفاده از پورت A به عنوان یک I/O عمومی دیجیتال

تمام 8 پایه موجود زمانیکه به عنوان پایه های I/O دیجیتال استفاده می شوند دارای عملکرد مساوی هستند Pan. ، پایه I/O عمومی : بیت DDAn در رجیستر مشخص کننده جهت پایه است . اگر DDAn یک باشد ، PA_n به عنوان یک پایه خروجی مورد استفاده قرار می گیرد و اگر DDAn صفر باشد ، Pan، به عنوان یک پایه ورودی در نظر گرفته می شود . اگر Port An یک باشد هنگامی که

پایه به عنوان ورودی تعریف می شود . مقاومت PULL-UP فعال می شود ، برای خاموش کردن مقاومت باید Port An صفر شود یا اینکه پایه به عنوان خروجی تعریف شود . پایه های پورت زمانیکه ریست اتفاق می افتد به حالت Tri-state می روند .

دیگر کاربردهای پورت A

پورت A به عنوان ADC هم استفاده می شود . اگر تعدادی از پایه های پورت A خروجی تعریف شوند ، این نکته بسیار مهم است که در زمان نمونه برداری از سیگنال آنالوگ توسط ADC ، سوئیچ نشوند . این کار ممکن است عملیات تبدیل ADC زا نامعتبر کند.

پورت B

پورت B یک I/O دو طرفه 8 بیتی است . سه آدرس از مکان حافظه I/O اختصاص به PORTB دارد . یک آدرس برای رجیستر داده PORTB ، دومی رجیستر جهت داده DDRB و سومی پایه ورودی پورت B , PINB است . آدرس پایه های ورودی پورت B فقط قابل خواندن است در صورتیکه رجیستر داده و رجیستر جهت داده هم نوشتنی و هم خواندنی هستند . پایه های

پورت دارای مقاومت PULL-UP مجزا هستند . بافر خروجی B می تواند تا 20ma را Sink کند و درنتیجه LED را مستقیما راه اندازی می کند . هنگامی که PB0-PB7 با مقاومت های SOURCE ، خروجی استفاده می شوند ، آنها Pull- Downmn جریان می شوند زمانی که مقاومت های PULL-UP داخلی فعال باشند .

رجیسترهاي پورت B

رجیسترهاي پورت B عبارتند از :

[PORT B DATAREGISTER] PORTB - B								
BIT	7	6	5	4	3	2	1	0
	PORTB7	PORTB6	PORTB5	PORTB4	PORTB3	PORTB2	PORTB1	PORTB0
Read/Write	R/W							
Initial	0	0	0	0	0	0	0	0
Value								

PORTB DATA SIRECTION] DDRB -B رجیستر جهت داده پورت

[REGISTER								
BIT	7	6	5	4	3	2	1	0
	DDB7	DDB6	DDB5	DDB4	DDB3	DDB2	DDB1	DDB0
Read/Write	R/W							
Initial	0	0	0	0	0	0	0	0
Value								

PINB] PORT B پایه های ورودی پورت

[INPUT OINS ADDRESS								
BIT	7	6	5	4	3	2	1	0

	PINB7	PINB 6	PINB 5	PINB 4	PINB 3	PINB 2	PINB 1	PINB 0
Read/Write	R/W	R/W	R/W	R/W	R/W	R/W	R/W	R/W
Initial	0	0	0	0	0	0	0	0
Value								

PINB یک رجیستر نیست . این آدرس دسترسی به مقدار فیزیکی برروی هر یک از پایه های پورت B را ممکن می سازد . زمانیکه پورت B (PORTB) خوانده می شود ، داده لج (Latch) پورت B خوانده و زمانی که PINB خوانده می شود مقدار منطقی که بر روی پایه ها موجود است خوانده می شود .

استفاده از پورت B به عنوان I/O عمومی دیجیتال تمام 8 پایه موجود زمانیکه به عنوان پایه های I/O دیجیتال استفاده می شوند دارای عملکرد مساوی هستند . PBn ، پایه I/O عمومی : بیت DDBn در رجیستر DDRB مشخص کننده جهت پایه است . اگر DDBn یک باشد ، PBn به عنوان یک پایه خروجی مورد استفاده قرار می گیرد و اگر در نظر گرفته می شود . اگر PortBn یک باشد هنگامیکه پایه به عنوان ورودی تعریف شود ، مقاومت PULL-UP فعال می شود برای خاموش کردن مقاومت PULL-UP باید Port Bn صفر

شود یا اینکه پایه به عنوان خروجی تعریف شود . پایه های پورت زمانیکه ریست اتفاق می افتد به حالت Tri-state می روند .

PORTB.7-SCK

: کلک خروجی Master و کلک ورودی Slave برای ارتباط SPI است . زمانی که SPI به عنوان Slave شکل دهی می شود این پایه با توجه به تنظیم DDB7 ورودی و درحال خروجی تعریف می شود .

PORTB6. MISO

: ورودی داده Master و خروجی داده Slave که برای ارتباط SPI استفاده می شود . زمانی که SPI به عنوان Master شکل دهی می شود این پایه با توجه به تنظیمات DDB6 ورودی و درحال Slave به عنوان خروجی استفاده می شود .

PORTB5. MISO

: ورودی داده Master و خروجی داده Slave که برای ارتباط SIP استفاده می شوند . زمانی که SPI به عنوان Master شکل دهی می شود این پایه با توجه به تنظیمات

DDB5 خروجی و درحالت Slave به عنوان ورودی استفاده می شود .

POR TB4. SS

SS: زمانی که SPI به عنوان Slave شکل دهی شود با توجه به DDB4 ورودی تعریف می شود و در Slave با LOW شدن این پایه SPI فعال می شود . این پایه در Master می تواند خروجی یا ورودی تعریف شود .

POR TB3 –OC0,AIN1

AIN1 : ورودی منفی مقایسه کننده آنالوگ است .
OC0 : دیگر کاربرد این پایه به عنوان خروجی مد مقایسه ای Timer/Counter0 است . پایه PB3 با یک کردن DDD7 می تواند برای خروجی مد مقایسه ای Timer/Counter0 شکل دهی شود .

POR TB2. INT2,AIN0

AIN0 : ورودی مثبت مقایسه کننده آنالوگ است .
INT2 : دیگر کاربرد این پایه به عنوان منبع وقفه خارجی دو است . پایه PB2 می تواند به عنوان منبع وقفه خارجی برای میکرو (MCU) استفاده شود .

PORTE1.T1

• ورودی کلک برای Timer/Counter1 است .

PORT B.0-XCK,T0

• ورودی کلک برای Timer/Counter0 است .

XCK : این پایه نیز به عنوان کلک خارجی USART

استفاده می شود . این پایه فقط زمانی که USART درمد

آسنکرون کار می کند فعال می شود .

پورت C

پورت C یک I/O دو طرفه 8 بیتی است . سه آدرس از مکان

حافظه I/O اختصاص به PORTC دارد . یک آدرس برای ریجستر

داده PORTC ، دومی رجیستر جهت داده DDRC و سومی پایه

ورودی پورت PINC,C است . آدرس پایه های ورودی پورت C

فقط قابل خواندن است درصورتیکه رجیستر داده و رجیستر

جهت داده هم خواندنی و هم نوشتنی هستند . تمام پایه های

پورت دارای مقاومت (PULL-UP) مجزا هستند . بافر خروجی

پورت C می تواند تا 20MA را Sink کند و درنتیجه LED را

مستقما راه اندازی می کند . هنگامیه که PC0 -PC7

باما قاومت های Pull- Down ، خروجی استفاده می شوند ، آنها

Pull-Up جریان می شوند زمانی که مقاوت های SOURCE داخلی فعال باشند.

رجیسترهاي پورت C

رجیسترهاي پورت C عبارتند از :

[PORT C DATA REGISTER] PORTC -C پورت داده رجیستر

BIT	7	6	5	4	3	2	1	0
	PORTC7	PORTC6	PORTC5	PORTC4	PORTC3	PORTC2	PORTC1	PORTC0
Read/Write	R/W							
Initial	0	0	0	0	0	0	0	0
Value								

رجیستر جهت داده پورت C] DDRC _ PORT CDATACIRECTION

BIT	7	6	5	4	3	2	1	0
	DDC7	DDC6	DDC5	DDC4	DDC3	DDC2	DDC1	DDC0
Read/Write	R/W							
Initial	0	0	0	0	0	0	0	0
Value								

بایت آدرس پایه های ورودی پورت C] PINC -C PORT C INPUT

BIT	7	6	5	4	3	2	1	0
	PINC7	PINC6	PINC5	PINC4	PINC3	PINC2	PINC1	PINC0
Read/Write	R/W							
Initial	0	0	0	0	0	0	0	0
Value								

PINC یک رجیستر نیست . این آدرس دسترسی به مقدار فیریکی بر روی هر یک از پایه های پورت C را ممکن می سازد . زمانیکه پورت C (PORT C) خوانده می شود ، داده لج PINC پورت C خوانده می شود و زمانی که از (Latch) خوانده می شود مقدار منطقی که بر روی پایه ها موجود است خوانده می شود .

استفاده از پورت C به عنوان I/O عمومی دیجیتال

تمام 8 پایه موجود زمانی که به عنوان پایه های I/O دیجیتال استفاده می شوند دارای عملکرد مساوی هستند .

پایه I/O عمومی : بیت DDRCn در رجیستر PCn مشخص کننده جهت پایه است . اگر DDRCn یک باشد ، Pn به عنوان DDRCn یک پایه خروجی مورد استفاده قرار می گیرد و اگر صفر باشد ، PCn به عنوان پایه ورودی در نظر گرفته می شود . اگر Port Cn یک باشد هنگامی که پایه به عنوان ورودی تعریف شود ، مقاومت Pull - Up فعال می شود برای خاموش کردن مقاومت Pull - Up باید Port Cn صفر شود یا اینکه پایه به عنوان خروجی تعریف شود . پایه های پورت

در زمانیکه ریست اتفاق می افتد به حالت Tri – State می روند .

PORTC.7 – TOSC2

TOSC2 : زمانی که تایمر / کانتر 2 درمد آسنکرون کار می کند به این پایه و پایه TOSC1 کریستال ساعت متصل می شود . در این حالت دیگر نمی توان این پایه را به عنوان I/O استفاده نمود .

PORT C.6- TOSC1

TOSC1 : زمانی که تایمر / کانتر 2 درمد آسنکرون کار می کند به این پایه و پایه TOSC2 کریستال متصل می شود . در این حالت دیگر نمی توان این پایه را به عنوان I/O استفاده نمود .

PORTC.5-TDI

TDI : در زمان ارتباط TAG به عنوان خروجی داده سریال عمل می کند و دیگر نمی توان از این پایه به عنوان I/O استفاده نمود .

PORT C.4- TDO

TDO : درزمان ارتباط JTAG به عنوان خروجی داده سریال عمل می کند و دیگر نمی توان از این پایه به عنوان I/O استفاده نمود .

PORT C.3-TMS

TMS : درزمان ارتباط JTAG به عنوان خروجی داده سریال عمل می کند و دیگر نمی توان از این پایه به عنوان I/O استفاده کرد .

PORT C.2-TCK

TCK : درزمان ارتباط JTAG به عنوان خروجی داده سریال عمل می کند و دیگر نمی توان از این پایه به عنوان I/O استفاده کرد .

PORT C.1- SDA

SDA : درزمان ارتباط WIRE 2- به عنوان خط داده استفاده می شود .

PORT C.0-SCL

SCL : درزمان ارتباط WIRE 2- به عنوان خط کلک استفاده می شود .

پورت D

پورت D یک I/O دو طرفه 8 بیتی است . سه آدرس از امکان حافظه I/O اختصاص به PORTD دارد . یک آدرس برای رجیستر داده PORTD ، دومی رجیستر جهت داده DDRD و سومی پایه ورودی پورت D PIND,D است . آدرس پایه های ورودی پورت D فقط قابل خواندن است درصورتیکه رجیستر داده و رجیستر جهت داده هم خواندنی و هم نوشتنی هستند . تمام پایه های پورت دارای مقاومت Pull-Up مجزا هستند . بافر خروجی پورت D می تواند تا 20Ma را Sink کند و درنتیجه LED را مستقماً راه اندازی می کند . هنگامی که PD0- PD7 با مقاومت های Pull- Down ، خروجی استفاده می شوند ، آنها Pull-Up جریان می شوند زمانی که مقاومت های SOURCE داخلی فعال باشند .

رجیستر های پورت D

رجیستر های پورت D عبارتند از :

[PORT D DATA REGISTER] PORTD- D رجیستر داده پورت D

BIT	7	6	5	4	3	2	1	0
Read/Write	R/W							

Initial	0	0	0	0	0	0	0	0
Value								

PORT D DATA] DDRD - D پورت جهت داده رجیستر

[DIRECTION REGISTER								
BIT	7	6	5	4	3	2	1	0
	DDD7	DDD6	DDD5	DDD4	DDD3	DDD2	DDD1	DDD0
Read/Write	R/W							
Initial	0	0	0	0	0	0	0	0
Value								

PORT D] PIND - D پورت ورودی های آدرس بایت

[INPUT PINS ADDRESS								
BIT	7	6	5	4	3	2	1	0
	PIND7	PIND6	PIND5	PIND4	PIND3	PIND2	PIND1	PIND0
Read/Write	R/W							
Initial	0	0	0	0	0	0	0	0
Value								

PIND یک رجیستر نیست . این آدرس دسترسی به مقدار فیزیکی

بر روی هر یک از پایه های پورت D رامکن می سازد .

زمانی که پورت D (PORT) خوانده می شود . داده لج

(Lath) پورت D خوانده می شود و زمانی که از PIND خوانده

می شود مقدار منطقی که بر روی پایه ها موجود است

خوانده می شود .

استفاده از پورت D به عنوان یک I/O عمومی دیجیتال

:

تمام 8 پایه موجود زمانیکه به عنوان پایه های I/O دیجیتال استفاده می شوند دارای عملکرد مساوی هستند .

I/O عمومی : بیت DDDn در رجیستر DDRD مشخص PDn ، پایه ، کننده جهت پایه است . اگر DDDn صفر باشد ، به عنوان یک پایه ورودی مورد استفاده قرار می گیرد . اگر Port Dn یک باشد هنگامی که پایه به عنوان ورودی تعریف شود ، مقاومت Pull-Up فعال می شود برای خاموش کردن مقاومت Pull-Up باید Port Dn صفر شودیا اینکه پایه به عنوان خروجی تعریف شود . پایه های پورت در زمانیکه ریست اتفاق می افتد به حالت Tri-State می روند .

PORT D . 7 – OC2

OC2 : خروجی مدد مقایسه ای تایمر / کانتر 2 . PD7 با یک شدن DDD7 می تواندبه عنوان پایه خروجی مدد مقایسه ای Timer/Counter2 شکل دهی شود . این پایه همچنین برای خروجی PWM تایمر استفاده می شود .

PORTD.6 – ICP

CAPTURE PD6 : ICP می تواند به عنوان پایه ورودی تایمر / کانتر 1 عمل کند .

PORTD .5 –OCIA

: خروجی مد مقایسه ای Timer/Counter پایه PD5 با یک شدن DDD5 می تواند برای خروجی مد مقایسه ای Timer/Counter شکل دهی می شود . پایه همچنین برای خروجی PWM تایmer 1 استفاده می شود .

PORT D.4 –OCIB

: خروجی مد مقایسه ای Timer/Counter پایه PD4 با یک شدن DDD4 می تواند برای خروجی مد مقایسه ای Timer/Counter شکل دهی شود . این پایه همچنین برای خروجی PWM تایmer استفاده می شود .

PORTD .3- INT1

: منبع وقفه خارجی یک . پایه PD3 می تواند به عنوان منبع وقفه خارجی برای میکرو استفاده شود .

PORTD.2- INT0

INT0 : منبع وقفه خارجی صفر .

پایه PD2 می تواند به عنوان منبع وقفه خارجی برای میکرو استفاده شود .

PORT D.1 – TXD

TXD : ارسال داده (پایه خروجی داده برای USART)

زمانی که ارسال USART فعال شود پایه با توجه به DDD1 به عنوان خروجی شکل دهی می شود .

PORTD .0 – RXD

RXD : دریافت داده (پایه ورودی داده برای USART)

زمانیکه دریافت USART فعال می شود پایه باتوجه به DDD0 به عنوان ورودی شکل دهی می شود .

اتصال پایه های LCD به میکرو

پایه های LCD برای اتصال به پایه های میکرو به صورت زیر پیکره بندی می شود .

CONFIG LCDPIN =PIN,DB4=PN, DB5= PN, DB6= PN , DB7 = PN, E= PN, RS =PN

: پایه ای دخواه از میکرو که پایه LCD به آن اتصال می یابد به طور مثال .PORT B.7

مثال

CONFIG LCDPIN = PIN , DB4 = PORTB.4 , DB5 =PORT B.5 ,

DB6=PORT B6, DB7= PORT B.7 , E = PORTB.3 , RS = PORTB.2

دقت کنیدکه پیکره بندی پایه های LCD باید دریک خط نوشته شود یا ادامه با علامت (UNDER LINE) درخط بعد نوشته شود .

LCD دستور

این دستور یک یا چند عبارت ثابت یا متغیر را بر روی CD نمایش می دهند .

LCD " COMSTANT"

LCD x

X متغیر و constant ثابتی است که نمایش دیده می شود .

CLS دستور

این دستور حفف (CLEAR SCREEN) است که باعث می شود تمام صفحه نمایش \ LCD پاک شود .

پیکره بندی تایمر / کانترها

(به جز MEGA128 که تایمر دارد) ، نهایتا دارای 3 تایمر / کانتر هستند . به علت وجود این سه تایمر ؟ کانتر در میکرو نمونه AT90S 8535 در این بخش قصد داریم به معرفی تمام تایمر ها و رجیسترهاى مربوطه به سپس پیکره بندی آنها در محیط BASCOM بپردازیم . در صورت وجود هر یک از تایمر ها در میکروبی که شما با آن کار می کنید ، می توانید به راحتی آن در محیط BASCOM پیکره بندی و با آن کنید .

تایمر / کانتر صفر

معرفی تایمر / کانتر صفر و رجیسترهاى مربوطه تایمر / کانتر هشت بیتی صفر می تواند کلک خود را از سیستم ، تقسیمی از کلک سیستمهای ، یا از پایه خروجی تامین کند . تایمر / کانتر صفر توسط رجیستر کنترلی TCCR0 می تواند متوقف شود . وقفه های تایمر / کانتر توسط TIMSK ( ) رجیستر ( ) TIMSK می توانند فعال / غیر فعال شود . پرچم سرریزی (ENABLE) در رجیستر TIFR موجود می باشد .

زمانی که تایمر / کانتر از پایه خروجی کلک می خورد ، سیگنال خروجی با فرکانس CPU اسیلاتور سنکرون می شود . بنابراین برای اطمینان از نمونه برد اری مناسب ، بایستی زمان بین دو کلک خروجی حداقل برابر یک دوره تناوب کلک CPU داخلی باشد . کلک خروجی در لبه بالا رونده کلک و داخلی CPUKL نمونه برد اری می شود .

] TCCR0 — کانتر صفر / تایمر کنترلی

[TIMER/CONTER0 CONTROLi								
BIT	7	6	5	4	3	2	1	0
	-	-	-	-	-	CS02	CS01	CS00
Read/Write	R	R	R	R	R	R	R	R
Initial	0	0	0	0	0	0	0	0
Value								

بیتهاي 7003 : بیت های رزو شده

بیت های 2 و 0 — CS02, CS01, CS00 : انتخاب کلک تایمر / کانتر صفر

این بیت ها طبق جدول زیر مشخص کننده PRECALE برای TIMER/CONTER0 یا به عبارتی از کلک تایمر / کانتر صفر هستند .

CO02	CO01	CO00	DESCRIPTION
0	0		STOP,TIMER /COUNTER0 IS STOP
0	0	0	CK
0	1	1	CK/8
0	1	0	CK/64
1	0	1	CK/256
1	0	0	CK/1024
1	1	1	EXTERNAL PIN TO , FALLING ADGE
1	1	0	EXTERNAL PIN TO , RISING ADGE

[TIMER / COUNTER0] TCNT0 : کانتر ۰ : رجیستر تایمر / کانتر

BIT	7	6	5	4	3	2	1	0
	MSB							LSB
Read/Write	R/W							
Initial Value	0	0	0	0	0	0	0	0

این رجیستر ۸ بیتی محتوای تایمر / کانتر را در خود جای می دهد . تایمر / کانتر به عنوان COUNTER-UP با قابلیت خواندن / نوشتن استفاده می شود .

پیکره بندی تایمر / کانتر صفر در محیط BASCOM

پیکره بندی به صورت تایمر

CONFIG TIMERO = TIMER, PRESCALE = 1/8/64/256/1024

در این حالت تایمر / کانتر در مرد تایمر با فرکانس های سیستم تقسیم بر ۱، 8، 64، 256، 1024 کار می کند . با دستور START TIMER تایمر روشن به شردن کرده و با دستور STOP TIMER تایمر را متوقف می کنیم . زمانی که تایمر

روشن می شود تایمر با آخرین مقدار قرار گرفته شده در شروع به شمارش می کند . با دستور TIMER0 = INITIAL VALUE مقدار اولیه ای را می توان در تایمر صفر قرار داد و نیز محتوای تایمر / کانتر صفر را می توان با دستور VAR=TIMER خواند که متفاوت از نوع باشد .

تایمر پس از شردن تامقدار FF\$ پرچم سر ریزی خود را بانام OVF0 یک می کند . در صورتی که وقفه سر ریزی با دستور ENABLE INTERRUPTS و وقفه سراسری با ENABLE OVF0 فعال شد ه باشد می توان در زمان سر ریزی تایمر با دستور ON OVF0 LABEL یا ON TIMER0 LABEL پرش کرد و ISR سر ریزی را اجرا کرد .

نکته:

برگشت از وقفه سر ریزی با دستور RETURN انجام می گیرد .

پیکره بندی به صورت کانتر

CONFIG TIMER0= COUNTER ,EDGE = RISING/ FALLING

دراين پیکره بندی تایمر / کانتر صفر به صورت کانتر

استفاده شده است و می توان شمارش آن را با لبه بالا رونده

یا پایین رونده فعال کرد . با انتخاب EDGE=RISING ،

اعمال هر لبه بالا رونده به پایه T0 باعث می شود که

محتوای رجیستر TCNT0 یا متغیر COUNTER0 یک واحد

افزایش یابد و همچنین با انتخاب EDGE=FALLING ، اعمال هر

لبه پایین رونده به پایه T0 باعث می شود که محتوای

رجیستر TCNT0 یا COUNTER یک واحد افزایش یابد .

کانتر پس از شمردن تا مقدار \$FF و به تعداد \$FF+1 پالس ،

پرچم سر ریزی خود را بام OVF0 یک می کند . درصورتی که

وقفه سر ریزی با دستور ENABLE OVF0 و وقفه سراسری با

ENABLE INTERRUPTS فعال شده باشند می توان در زمان سر

ریزی کانتر با دستور ON OVF0 LABEL یا ON COUNTER0 یا

به LABEL پرش کرد و ISR سر ریزی را اجرا کرد

VAR= . محتوای تایمر / کانتر صفر را می توان با دستور

COUNTER0 خواند که VAR متغیری از نوع BYTE است .

تایمر / کانتر یک

معرفی تایمر / کانتر یک رجیسترهاي مربوطه

تایمر / کانتر 16 بیتی یک می تواند کلاک خود را از سیستم تقسیمی از کلاک سیستم ویا از پایه خروجی T1 تامین کند. تایمر / کانتر 1 توسط رجیستر کنترلی TCCR1A و TCCR1B می تواند متوقف شود. وقفه های تایمر / کانتر / توسط رجیستر (TIMER / COUNTER1 INTERRUPT MASK ENABLE) TIMSK می تواند فعال / غیر فعال باشد.

زمانی که تایمر / کانتر از پایه خروجی کلاک دریافت می کند ، سیگнал خروجی با فرکانس اسیلاتور CPU سنکرون (SYNCHRONIZE) می شود . بنابراین برای اطمینان از نمونه برداری مناسب ، بایستی زمان بین دو کلاک خروجی حداقل برابر یک دوره تناوب کلاک CPU داخلی باشد . کلاک خروجی در لبه بالا رونده کلاک داخلی CPU نمونه برداری می شود .

تایمر / کانتر یک دارای دو خروجی مقایسه ای (OUTPUT COMPARE) است که دو رجیستر OCR1A و OCR1B مقدار مقایسه را در خود جای می دهند و باحتواي تایمر / کانتر

مقایسه میشوند . در زمان تساوی محتوا رجیستر مقایسه محتوا تایمر / کانتر وضعیت پایه های خروجی مد مقایسه ای (OUTPUT COMPARE PINS) OC1B و OC1A می توانند تغیر یابند .

تایمر / کانتر همچنین می تواند به عنوان PWM (PULSE) PWM 9 ، 8 ، 10 بیتی استفاده می شود . در این مد پایه های OC1B و OC1A به عنوان خروجی PWM به کاربرده می شوند .

تایمر / کانتر درمد CAPTURE نیز می تواند کار کند . با تحریک پایه (INPUTCAPTURE PIN) ICP می توان محتوا تایмер / کانتر را در رجیستر ورودی ICRI (CAPTURE) قرار دارد .

خروجی مقایسه کننده آنالوگ (ANALOG COMPARATOR) نیز می تواند به عنوان تریگر ورودی CAPTURE قرار گیرد .

TIMER / CONTER 1] کانتر / تایمر A رجیستر کنترلی

[CONTROL REGISTER A]

BIT	7	6	5	4	3	2	1	0
	COM1A1	COM1A0	COM1B1	COM1B0			PWM11	PWM10
Read/Write	R/W	R/W	R/W	R/W	R/W	R/W	R/W	R/W
Initial	0	0	0	0	0	0	0	0
Value								

بیت های 6 و 7 - COMARE OUTPUT MODE 1 A : COM 1A0 ,

COM1A1

این دو بیت عملکرد پایه خروجی مد مقایسه ای A را در زمان تساوی محتوا رجیستر مقایسه ای محتوا تایمر / کانتر طبق جدول زیر نشان می دهد . پایه OCIA (OUTPUT) خروجی مد مقایسه A است که باید به عنوان خروجی تعریف شود .

بیت های 4 و 5 - COMARE OUTPUT MODE 1 B

این دو بیت عملکرد پایه خروجی مد مقایسه ای B را در زمان تساوی محتوا رجیستر مقایسه ای و محتوا تایمر / کانتر را طبق جدول زیر نشان می دهد . پایه OCIB ( ) خروجی مد مقایسه ای B است که باید به عنوان خروجی تعریف شود .

COM1X1	COM1X0	DESCRIPTION
0	0	TIMER / COUNTER DISCONNECTED FROM OUTPUT PIN OCIX
0	1	TOGGLE THE OCIX OUT PUT LINE
1	0	CLEAR THE OCXL OUT PUT LINE(TO ZERO)
1	1	SET THE OCIX OUT PUTLINE(TO ONE)

نکته ! این دو بیتها (COM1X1,COM1X0) در حالت PWM دارای عملکرد متفاوتی هستند .

بیت های 2 و 3 - بیت های رزو شده

PULSE WIDTH MODULATOR SELECT BITS: PWM 0 و 1 بیت های

PWM 10, 11

این دو بیت تایمر / کانتر را به عنوان PWM با توجه به

جدول زیر به کار می برند :

PWM11	PWM10	DESCRIPTION
0	0	PWM OPERATION OF TIMER / COUNTER IS DISABAL
0	1	TIMER / COUNTER IS AN 8- BIT
1	0	TIMER / COUNTER IS AN 9- BIT
1	1	TIMER / COUNTER IS AN 10- BIT

[TIMER/ CONTER1 CONTEOL کانتر / تایمر B کنترلی

REGISTER B]- TCCR1B

BIT	7	6	5	4	3	2	1	0
	ICNC1	ICES1	-	-	CTC1	CS12	CS11	CS10
Read/Write	R/W	R/W	R/W	R/W	R/W	R/W	R/W	R/W
Initial	0	0	0	0	0	0	0	0
Value								

INPUT CAPTURE 1 NOISE (4CKS) : ICNC1 - 7 بیت

CANCELER

زمانی که این بیت یک است عملکرد کا هش نویز تریگر ورودی CAPTURE فعال است و زمانی که فعال شود ورودی وارد شده به پایه ICP1 فیلتر می شود و خروجی ICP زمانی که چهار نمونه یکسان رادر ورودی دریافت کند تغییر می

یابد . بنابراین سیگنال ورودی برای CAPTURE باید چهار کلک سیکل سیستم موجود باشد .

INPUT CAPTURE1 : انتخاب لبه ورودی ICES1 - 6

EDGE SELECT

زمانی که بیت ICES1 صفر است ، محتوای تایمر / کانتر در لبه پایین رونده سیگنال تحریک شده به پایه ورودی ICP (ICP) CAPTURE در رجیستر ورودی (ICP) قرار می گیرد . زمانی که بیت 1 ICES1 یک است ، محتوای تایمر / کانتر در لبه بالا رونده سیگنال تحریک شده و به پایه ورودی ICP (ICP) CAPTURE در رجیستر ورودی (ICP1) جای داده می شود .

بیت های 5 و 4 - بیت های رزو شده

بیت 3 CTC1 : صفر شدن محتوای تایمر / کانتر در زمان تطابق مقایسه ای

زمانی که بیت CTC1 یک باشد ، تایمر / کانتر در اوین کلک سیکل پس از تطابق مقایسه با عدد \$0000 ریست می شود ولی

زمانی که این بیت صفر است در زمان تطابق مقایسه تایمر / کانتر به شمردن ادامه می دهد . منظور از تطابق مقایسه زمانی است که محتوای رجیستر مقایسه با محتوای تایمر کانتر یکسان می شود .

بیت های CS12 ، CS11 ، CS10 – 0, 1, 2 ،

TIMER/COUNTER1

این بیتها طبق جدول زیر تایمر / کانتر ویابه عبارتی فرکانس کاری تایمر / کانتر را با توجه به فرکانس اسیلاتور مشخص می سازند .

CO12	CO11	CO10	DESCRIPTION
0	0	1	STOP,TIMER /COUNTER IS STOP
0	0	0	CK
0	1	1	CK/8
0	1	0	CK/64
1	0	1	CK/256
1	0	0	CK/1024
1	1	1	EXTERNAL PIN TO , FALLING ADGE
1	1	0	EXTERNAL PIN TO , RISING ADGE

زمانی که تایمر / کانتر از پایه خروجی کلک دریافت می کند ، بایستی تنظیمات مربوطه با توجه به جدول فوق صورت گیرد .

[TIMER /COUNTER] – TCNTIH AND کانتر / تایمر

TCNTIL 1

BIT	15	14	13	12	11	10	9	8
	MSB							LSB
	7	6	5	4	3	2	1	0
Read/Write	R/W							
Read/Write	R/W							
Initial Value	0	0	0	0	0	0	0	0
Initial Value	0	0	0	0	0	0	0	0

رजیستر 16 بیتی TCNT1 محتوای تایمر / کانتر را درخود جای می دهد . تایمر / کانتر به عنوان یک شمارنده UP/DOWN COUNTER با قابلیت خواندن / PWM در حالت UP-COUNTER نوشتن به کار برده می شود .

نوشتن TCNT1

زمانی که CPU در بایت بالا (TCNTIH) می نویسد ، داده در رجیستر موقتی TEMP (TEMPORARY) قرار می گیرد و سپس زمانی که CPU در بایت پایین (TCNTIL) می نویسد ، این بایت با بایت نوشته در رجیستر TEMP ترکیب شده و قاعده 16 بیت یکجا در رجیستر TCNT1 نوشته می شود . بنابراین برای نوشتن 16 بیت ، ابتدا TCNT1H بایستی نوشته شود .

خواندن TCNT1

زمانی که CPU بایت پایین (TCNT1L) را می خواند ، محتويات پایین TCNT1L به CPU ارسال می شود و محتوا را بایت بالا (TCNT1H) TEMP (TEMPORARY) در رجیستر موقتی می گیرد و سپس زمانی که CPU بایت بالا را بخواند محتوا رجیستر TEMP به CPU ارسال می شود . بنابراین برای خواندن 16 بیت ، ابتدا TCNT1L بایستی خوانده شود .

رجیستر خروجی مقایسه ای B تایمر / کانتر -1 OCRIAH, OCRIAL

BIT	15	14	13	12	11	10	9	8
MSB								LSB
7								
6								
5								
4								
3								
2								
1								
0								
Read/Write	R/W							
Read/Write	R/W							
Initial Value	0	0	0	0	0	0	0	0

Initial	0	0	0	0	0	0	0	0
Value								

رجیستر های 16 بیتی خروجی مقایسه ای تایمر / کانتر یک خواندی / نوشتندی است .

محتوای رجیستر خروجی مقایسه ای پیوسته با TCNT1 مقایسه می شو . وضعیتی که برای پایه های خروجی مقایسه ای در زمان تطابق مقایسه اتفاق می افتد ، در رجیستر های کنترلی و وضعیت تایمر / کانتر قابل تنظیم است .

زمانی که CPU بخواهد در رجیستر های OCR1A یا OCR1B را بنویسد از رجیستر موقتی TEMP استفاده می کند . هنگامی که CPU بایت بالا (OCR1AL یا OCR1BL) را بنویسد ، ابتدا این بایت در رجیستر TEMP نی در بایت بالا (OCR1BL) جای می گیرد . در زمان تطابق مقایسه (COMPARE MATCH) یعنی زمانی که محتوای رجیستر مقایسه با محتوای تایمر / کانتر برابر شود ، پرچم وقفه مقایسه (COMPARE INTERRUPTFALG) یک می شود .

REGISTERS ICR1H AND ICR1L – CAPTURE

BIT	15	14	13	12	11	10	9	8
MSB								LSB

	7	6	5	4	3	2	1	0
Read/Write	R/W							
Read/Write	R/W							
Initial Value	0	0	0	0	0	0	0	0
Initial Value	0	0	0	0	0	0	0	0

اگر لبه بالا رونه یا پایین رونده سیگنال (طبق تنظیمات CAPTURE در پایه ورودی ICES1) درجیستر (TCNT1) دریافت شود ، محتوای تایمر/کانتر (ICP) ورودی CAPTURE قرار می گیرد . و در همان لحظه پرچم ورودی (ICP) قرار می شود . زمانی که CPU وقفه ورودی CAPTURE (ICP) یک می شود . بایت پایین (ICR1L) رجیستر ICR1 را می خواند ، داده موجود به CPU ارسال می شود و بایت بالا (ICR1H) درجیستر CPU فرستاده را جواند ، محتوای رجیستر TEMP به CPU موقتی TEMP قرار می گیرد . هنگامی که CPU بایت بالا (ICR1H) را جواند ، محتوای رجیستر TEMP در زمان دسترسی به ، OCR1B از رجیستر TEMP استفاده شد . OCR1A ، TCMT1 ،

تایمر / کانتر یک درحالت PWM

در مدولاسیون عرض پالس (PULSE WIDTH MODULATOR) دامنه پالسهای ثابت و عرض آنها متغیر است . بدین صورت که

باریکترين پالس نشان دهنده منفي ترین مقدار و عريض ترین پالس نشان دهنده مثبت ترین مقدار است.

زمانی که تایمر / کانتر یک درحال PWM استفاده می شود، رجیستر مقایسه A (OCR1A) و B (OCR1B) درحالات های 8 و 9 یا 10 بیتی برای تولید پالس درپایه های PWM استفاده می شوند.

تایمر / کانتر یک درمد PWM به صورت UP/DOWN COUNTER کار می کند. تایمر / کانتر یک در زمان UP-COUNTER از \$0000 تا TOP و در زمان DOWN-COUNTER می شارد.

زمانی که محتوا کانترا محتوا OCR1A یا OCR1B برابر شد، پایه های OCR1B / OCR1A طبق تنظیمات بیتهاي COM1A1 / COM1A0 یا COM1B/ COM1B0 تایمر / کانتر یک (TCCR1A) یک (5/0V) یا صفر (0/0V) می شوند. فرکانس پالس PWM نیز با توجه به جدول زیر بدست می آید که (FTCK1) در جدول زیربه معنای فرکانس کاری تایمر / کانتریک است.

PWM RESOLUTION	TIMER TOP VALUE	FREQUENCY
8-BIT	\$00FF(255)	FTCK/510
9-BIT	\$01FF(511)	FTCK/1022
10- BIT	\$03FF(1023)	FTCK/2046

باتغییر D بیت های COM1X1 و COM1X0 می توان مدهای

مختلف PWM را طبق جدول زیر انتخاب کرد .

COM1X1	COM1X0	EFFECT ON OCX1
0	0	NOT CONNECTED
0	1	NOT CONNECTED
1	0	CLEAR ON COMPARE MATCH
1	1	CLEAR ON COMPARE MATCH

برای درک بیشتر تفاوت NON-INVERTED و INVERTED PWM

به جدول و شکل زیر توجه کنید .

COM1X1	COM1X0	OCR1X	OUT PUT OCLX
1	0	\$000	L
1	0	TOP	H
1	1	\$000	H
1	1	TOP	L

BASCOM پیکره بندی تایمر / کانتر یک درعیط

پیکره بندی تایمر / کانتر یک درحال تایمر

Config Timer 1 = Timer , PRESCALE = 1/8/64/256/1024

تایمر _COUNTER UP یک درمد TIMER به کار برده شده

و می تواند فرکانس کلک خود را از فرکانس اسیلاتور بخش بر

1 ، 8 ، 64 ، 256 ، 1024 تامین کند . تایمر پس از شردن تا

مقدار \$FFFF پرچم سرریزی خود را بانام OVF1 یک می کند .

در صورتی که وقفه سر ریزی با دستور ENAPLE OVF1 و وقفه

سر اسری با ENABLE INTERRUPTS فعال شده باشد در زمان سر

ریزی تایمر می توان با دستور ON OVF1 LABSLE یا ON

برش کرد و ISR سر ریزی را اجرا TABLE به TIMER1 TABLE کرد . با دستور VAR=TIMER1 می توان محتوای تایمر / کانتر 1 خوانده VAR متغیری از نوع WORD است . با دستور TIMER 1= INITIAL VALUE می توان مقدار اولیه ای ار در تایمر یک قرار داد . در این حالت تایмер از مقدار داده شده شروع به شمردن خواهد کرد .

نکته !

- برگشت از برنامه وقفه سر ریزی با دستور RETURN انجام می گیرد .
- دستور ENABLE TIMER 1 تمام وقفه های تایمر یک رافعال می کند .
- تمام دستورات CONFIG بایستی حتما در یک خط نوشته شود و یا ادامه آن با علامت (UNDERLINE) در خط بعد نوشته شود .
- VAR می تواند یک عدد ثابت یا یک متغیر نوع BYTE با مقادیر مثبت باشد . از این رجیستر می توان با دستور WORD یا INTEGER با VAR=COMPAREIA-B خوانده VAR متغیر WORD نوع است .

CompareA=Clear-set-Toggle-Disconnect در زمان تطابق مقایسه :

پایه خروجی OCIB می تواند یک (SET) ، صفر (CLEAR) و یا

ارتباط پایه با تایمر قطع DISCONNECT شود

CompareB=Clear-TOggIe-Disconnect در زمان تطابق مقایسه :

پایه خروجی OCIB می تواند یک (SET) ، صفر (CLEAR) و یا

ارتباط پایه با تایمر قطع DISCONNECT شود .

Clear Timer=1-0 با انتخاب گزینه 1، محتوای تایمر / کانتر یک

در زمان تطابق مقایسه ای ریست و یا به عبارتی \$0000

خواهد شد .

تایمر/کانتر یک در مد

طرز کار با وفقه تطابق مقایسه (COMPARE MATCH)

پرچم وفقه های تطابق مقایسه برای هریک از

رجیسترها A و B متفاوت است. پرچم وفقه تطابق مقایسه

رجیستر A و B، پرچم وفقه تطابق رجیستر OCIA و OCIB نام دارد

برای پرس به روینت وفقه تطابق مقایسه های A-B از

دستور ONOCIA-B TABLE استفاده می کنیم . زمانی که

محتوای رجیستر های مقایسه A یا B با محتوای تایмер یا کانتر

برابر شود، زیر برنامه وفقه TABLE اجرا خواهد شد .

پیکره بندی تایمر یک در مد **CAPTURE**

تایمر / کانتر یک در مد **CAPTURE** نیز می‌تواند کار کند. در این مد پایه lcp به عنوان ورودی در نظر گرفته می‌شود و زمانی که سیگنالی به این پایه در لبه بالا رونده یا پایین رونده اعمال شود محتوای رجیستر تایمر / کانتر یک در رجیستر دو بایتی **CAPTURE** جای می‌گیرد و پرچم **CAPTURE** یک می‌شود و در صورت **CAPTURE** بودن وفقه مربوطه، زیر برنامه وفقه اجرا می‌شود.

کانتر یک و مد **CAPTURE**

Config TImer1=Counter, Edge=falling/ Rising,Capture Edge=falling/

Rising,Noise Cancel=1/0,prescale=1/8/64/256/1024

در دستور فوق تایمر / کانتر یک در حالت **COUNTER** حساس به لبه بالا رونده یا پایین رونده در نظر گرفته می‌شود. لبه بالا **COUNTER** نیز می‌تواند حساس به لبه بالا رونده یا پایین رونده قرار گیرد بطور مثال زمانی که از لبه بالا رونده استفاده می‌کنید اعمال یک **Capture Edge=rising** (استفاده می‌کنید) تایмер لبه بالا رونده به پایه lcp باعث می‌شود که محتوای **COUNTER** قرار گیرد. در کانتر یک در همان لحظه در رجیستر **COUNTER** قرار گیرد.

صورت استفاده از آنرا 1 قرار
توانید Noise Cancel می دهد.

تايمر يك ومد ومد ومد ومد COUTER

C0nfig Timerl=Timer,prescae=1/8/64/256/1024,Capture

Edge=falling/Rising,-Noise Cancwl=1/0

در دستور فوق تايمر /كانتر يك در حالت TIMER در نظر گرفته می شود لبه CAPTURE نيز می تواند حساس به لبه بالا رونده يا پاين رونده قرار گيرد به طور مثال زمانی که لبه بالا رونده Capture Edge=falling (استفاده می کنيد اعمال يك لبه پاين رونده به پايه lcp باعث می شود که محتواي تايمر /كانتر 1 در همان لحظه در رجيستر CAPTURE قرار گيرد . محتواي رجيستر CAPTURE را می توان دستور Capture=var خواند و با دستور var=capture می تون در اين رجيستر نوشت که VAR ثابت يا متغيري دو بaiti است.

طرز کار با وقه CAPTURE

در صورت اعمال پالس مطلوب به پالين CP اپرچم وقه CAPTURE يک شده و محتواي تايمر /كانتر در رجيستر CAPTURE قرار می گيرد . با دستور ENABLEICP1 به همراه دستور

ENABLE_INTERRUPTS می توان وفقه CAPTURE را فعال کرد
و با دستور ONICPILABLE در زمان رخ داد CAPTURE ب زیر برنامه وفقه ISR اجرا کرد .

پیکر بندی تایمر / کانتر یک در مد ولاسیون عرض

پالس (PWM)

تایمر / کانتر یک دارای دو خروجی 10,9,8,PWM بیتی نیز می باشد . در این حالت پایه های OCIA و OCIB به عنوان خروجی config Timer1=pwm,pwm=8/9/10,compare A عمل می نمایند . PWM pwm=Clear Up/Clear Down/Disconnect compareB pwm=Clear Up/Clear Down/Disconnect,prescale=1/8/64/256/1024

PWM می توان 8 و 9 و 10 بیتی باشد که در مد 8 و 9 و 10 بیتی مقدار بالای تایمر به ترتیب \$3FF,\$1FF,\$FF است .

: در صورت استفاده از این گزینه PWM به صورت IN VERTED در پایه خروجی OCIA یا OCIB ظاهر می شود .

: در صورت استفاده از این گزینه PWM به صورت NO-N-INVERTED در پایپ خروجی OCIA یا OCIB ظاهر می شود .

Disconnect در صورت استفاده از این گزینه PWM در زمان قطع می شود .

Prescale : برای تولید PWM با فرکانس‌های مختلف از این

گزینه استفاده می‌شود.

برای تولید PWM می‌توانید در رجیستر pwm که همان رجیستر

دستورات با هستند A,B مقایسه های دستورات

با مچنین و یا $pwmib=var, pwmlA=vAR$

می‌تواند ثابت یا متغیری compareA=vAr, compAREiB=var

باشد.

فرکانس PWM با توجه به معادله‌های زیر بدست می‌آید که

سیستم است. fosc فرکانس کلک

$PWMFREQUNCY = fOSE / (510 * Prescale)$: 8 بیتی PWM

: 9 بیتی PWM

$PWMFREQUNCY = fOSE / (1022 * Prescale)$

: 10 بیتی PWM

$PWMFREQUNCY = fOSE / (2046 * Prescale)$

تايمر / کانتر دو

معرفی تايمر / کانتر دو و رجیستر ها

تايمر / کانتر هشت بیتی دو قابلیت انتخاب کلک سیستم

تقسیمی از کلک سیستم یا از پایه های خروجی به صورت

آسنکرون را داراست . تایمر / کانتر دو باتوجه به تنظیمات دجیستر کنترلی (t/c2 control register) می تواند متوقف شود . پرچم های سرریزی (OVER FLOW) و مد مقایسه ای (COMPARE MODE) در رجیستر TIFR موجود می باشند . فعال / عیر فعال کردن وقفه های تایمر / کانتر دو در رجیستر timer/counter mask register (TIMSK) قابل تنظیم می باشند از تایمر / کانتر دو در رجیستر timer/counter mask (TIMSK) قابل تنظیم می باشند . از تایمر / کانتر دو بیشتر برای سرعت های پایین و ایجاد زمانهای دقیق با دقت و وضوح بالا استفاده می شود .

تایمر / کانتر نیز دارای یک خروجی مقایسه ای (output compare) که از رجیستر مقایسه ای خروجی (OCR2) می باشد . برای مقایسه با محتوای تایمر / کانتر دو استفاده می کند . خروجی مد مقایسه ای تایمر / کانتر دو پایه می باشد . خروجی مد مقایسه ای تایمر / کانتر دو پایه (OC2) است که در زمان تطابق وضعیت پایه OC2 می توند تغییر یابد . "ضمنا" تایمر / کانتر در زمان تطابق مقایسه می تواند به شردن خود ادامه دهد و یا با عدد \$00 ریست شود .

تايمر /كانتر 2 همچين به عنوان pulse width (pwm

8 بيتى استفاده مى شود . modulator

رجيستر كنترلي تايمر/كانتر 2 [tccr-2] TIMER/CONTER2 CONTROL

BIT	REGISTER							
	7	6	5	4	3	2	1	0
Read/Write	-	PWM2	COM21	COM21	COM20	CS22	CS21	CS20
Initial Value	R/W	R/W	R/W	R/W	R/W	R/W	R/W	R/W
	0	0	0	0	0	0	0	0

بيت 7 - بيت رزرو شده

pwm2-6 : pulse width modulator enable-pwm فعال کننده

این بيت زمانی برای pwm مد يک است ، که

TIMER/COUNTER2 فعال است .

com21,com20-4,5 : compare - خروجي مد مقايسه اى

این دو بيت مشخص کننده وضعیت پایه OUTPUT MODE

(OUTPUT COMPARE) oc2 در زمان تطابق مقايسه هستند .

		EFFECT ON OCX1
COM1X1	COM1X0	
0	0	TIMER/ COUNTER DISCONNED FROM OUT PIN OC2
0	1	TOGGLE THE OC2 OUT PUT LIN
1	0	CLEAR THE OC2 OUT PUT LINE (TO ZERO)
1	1	SET THE OC2 OUT PUT LINE (TO ONE)

جدول انتخاب عملکرد پایه های خروجی مد مقايسه اى 2

ctc2 : صفر شدن تايمر / كانتر در زمان تطابق مقايسه

در زمان تطابق مقايسه محتواي تايمر/كانتر با عدد \$00 رى

ست می شود اگر این بیت یک باشد . در غیر اینصورت یعنی زمانی که t_{ctc2} صفر است تایمر/کانتر به شمارش خود ادامه می دهد .

بیت های $cs22, cs21, cs20:0,1,2$ انتخاب کلک clock select این بیت ها صبق جدول زیر مشخص کننده برای $prescale2$ برای $timre/counter2$ یا به عبارتی کلک تایمر / کانتر 2 هستند .

COM22	COM21	COM20	EFFFC ON OC2
0	0	0	STOP , TIMER / COUNTER 2 IS STOPED
0	0	1	PCK2
0	1	0	PCK2/8
0	1	1	PCK2/32
1	0	0	PCK2/64
1	0	1	PCK2/128
1	1	0	PCK2/256
1	1	1	PCK2/1024

BIT	7	6	5	4	3	2	1	0
	MSB							LSB
Read/Write	R/W							
Initial Value	0	0	0	0	0	0	0	0

این رجیستر 8 بیتی محتوای تایمر / کانتر را در خود میدهد .

تایمر/کانتر به عنوان up-down counter یا up-counter در حالت

pwm با قابلیت خواندن / نوشتן استفاده می شود .

تایمر / کانتر نیز دارای یک خروجی مقایسه ای (E) که از :

رجیستر مقایسه ای خروجی (OCR2) / TIMER/CONTER2OUTPUT

COMPARE|OCR2

BIT	7	6	5	4	3	2	1	0
MSB								
Read/Write	R/W							
Initial Value	0	0	0	0	0	0	0	0

این رجیستر 8 بیت مقدار مقایسه را در خود جای میدهد

. محتوای این رجیستر مدام با محتوای تایمر / کانتر مقایسه

می شود و تغییراتی که در زمان تطابق مقایسه یعنی

زمانی که محتوای OCR2 با TCNT2 یکی شود بر روی پایه

OC2 می دهد در رجیستر TCCR2 مشخص شده است .

نکته : نوشتن یک مقدار یکسان در TCNT2 و OCR2 باعث می

شود که هیچ تطابق مقایسه ای روی ندهد . ÷رچم وقفه

مقایسه (COMPARE INTERRUPT FLAG) در اولین کلاهک CPU

بعد از تطابق مقایسه ای یک می شود .

تایمر / کانتر 2 در حالت PWM

(PULSE WIDTH MODULATOR) در مدولاسیون عرض پالس

دامنه پالس ها ثابت و عرض آن متغیر است بدین صورت که

باریک ترین پالس نشان دهنده منفی ترین مقدار و عریض ترین پالس نشان دهنده مثبت ترین مقدار است.

زمانیکه تایمر / کانتر دو در حالت PWM استفاده می شود ، رجیستر مقایسه ای OCR2 در حالت های 8 بیتی برای تولید PWM در پایه OC2 استفاده می شود .

تایمر / کانتر دو در حالت مد PWM به صورت UP/DOWN تایmer / کانتر دو در زمان COUNTER کار می کند . تایمر / کانتر دو در زمان UP-DOWN-COUNTER از \$00 تا \$FF و در زمان DOWN-COUNTER از \$FF تا \$00 می شارد . زمانی که محتوای کانتر با محتوای OCR2 برابر شد ، پایه OC2 طبق تنظیمات بیتهاي (TCCR2) در رجستر کنترلی تایمر / کانتر دو Com21/com20 یک (5.0V) یا صفر (0.0V) می شوند . فرکانس پالس FTCK2 فرکانس نیز با توجه به جدول زیر بدست می آید . کلاک تایمر / کانتر دو است .

PWM RESOLUTION	TIMER TOP VALUE	FREQUENCY
8-BIT	\$FF(255)	FTCK2/510

جدول فرکانس های مختلف پالس PWM

می توان با تغییر بیت های COM1X1 و COM1X2 مدهای مختلف PWM را طبق جدول زیر انتخاب کرد .

COM21	COM22	EFFFCFT ON OC2
0	0	NOT CONNECTED
0	1	NOT CONNECTED
1	0	CLEAR ON COMPARE MATCH , UP – COUNTING –SET ON COMPARE MATCH , DOWN COUNTING (NON _ INVERTED PWM)
1	1	CLEAR ON COMPARE MATCH , UP – COUNTING –SET ON COMPARE MATCH , DOWN COUNTING (NON _ INVERTED PWM)

جدول انتخاب مدهای مختلف پالس PWM برای درک بیشتر تفاوت NON _ INVERTED PWM ، INVERTED PWM به جدول و شکل های زیر توجه کنید .

COM21	COM20	OCR	OUTPUT OC2
1	0	\$00	L
1	0	\$FF	H
1	1	\$00	H
1	1	\$FF	L

جدول خروجی پالس

پیکر بندی تایمر / پالس دو در محیط BASCOM

تایمر / کانتر 8 بیتی دو بسته به نوع میکرو می توان در مدهای PWM, COMPAE, COUNTER, TIMER می توان کار کند . در بعضی از میکرو ها از جمله MEGA103، تایمر / کانتر دو بع صورت کانتر PWM نیز می تواند کار کند . و در بعضی از میکرو ها از جمله MEGA32 تایمر / کانتر دو نمی تواند در مده کانتر عمل نمیاد به همین منظور پیکر بندی تایمر / کانتر به دو حالت یک و دو تقسیم می شود .

پیکره بندی تایمر / کانتر دو (حالت یک)

پیکره بندی تایمر / کانتر دو در مده تایمر

تایمر UP-COUNTER دو در مده TIMER به کار برده شده و می تواند فرکانس کلاک خود را از فرکانس سیستم بخش بر 124 32,8,1, 64, 128, 256، تامین کند . تایمر بس از شمردن تا مقدار \$FF پرچم سر ریزی خود را با نام OVF2 یک می کند .

پیکره بندی تایمر / کانتر دو در مده مدولاسیون عرضه پالس (PWM)

تایمر / کانتر دارای خروجی PWM ، هشت بیتی نیز می باشد . در این حالت $\div$ ایه OC2 به عنوان خروجی پالس PWM عمل می نماید .

: تعیین فرکانس کلک تایمر / کانتر که برای تولید PWM با فرکانس های مختلف از این گزینه استفاده می شود .

برای استفاده تایمر در مد Pwm=on/off ON : را استفاده می نمائیم .

در صورت استفاده از این گزینه PWM به صورت Clear UP NON-INVERTED در پایه خروجی OC2 ایجاد می وشد .

در صورت استفاده از این گزینه PWM دز Disconnect زمان تطابق مقایسه از پایه خروجی OC2 قطع می شود . برای تولید PWM می توانید در رجستر PWM که همان رجستر VAR مقایسه ای است با دستور OCR2=VAR بنویسید که ثابت یا متغیری 1 بایتی است .

فرکانس PWM با توجه به معادله زیر بدست می آید که Fosc فرکانس کلک سیستم است :

: بیتی 8 ، PWM
پیکر بندی $PWMFREQENCY = FOSE / (510 * Prescale)$

بندی تایمر / کانتر دو (حالت دو)

پیکره بندی تایمر / کانتر دو در مد تایمر

تنها تفاوت پیکره بندی تایمر در این حالت با حالت اول
تنها در PRESCALE است . در این حالت مقدار های 32 و
128 موجود نمی باشد .

CONFIG TIMER 2 = TIMER , PRESCALE + 1 [8]64]256]1024

پیکره بندی تایمر / کانتر دو در مد کانتر

CONFIG TIMER 2 = COUNTER , EDGE = FALLING] RISING ,

PRESCALE = 1]8]64]256]1024

یا می توان نوشت :

CONFIG TIMER 2 = COUNTER , EDGE = FALLING] RISING

تایمر / کانتر 2 در این حالت در مد کانتر کار می کند .

در این حالت کانتر از پایه ورودی T2 کلک می خورد که می
تواند نسبت به لبه بالارونده (RISING) یا پائین
رونده (FALLING) حساس باشد .

محتوای کانتر با دستور AR=COUNTER2 خوانده می شود و با دستور COUNTER2=VAR می توان در محتوای کانتر نوشت . در هر دو حالت VAR متغیر WORD است . بعد از شمردن تعداد \$FF+1 پالس سر ریز می شود .

پیکره بندی GRAPHICAL LCD DISPLAY

برای راه اندازی LCD گرافیکی از پیکره بندی زیر استفاده می نمائیم . پیکره بندی LCD بر اساس چیپ T6963C که در اکثر LCD های گرافیکی استفاده می شود طراحی شده است .

Type : که می تواند انواع 128*64 , 128*128, 240*64, 240*128 باشد . برای LCD های نوع SED به طور مثال از 128 * 64 استفاده نمایید .

DATAPORT : مشخص کننده پورتی است که به عنوان ورودی داده LCD استفاده می شود . به طور مثال = DATAPORT = که در این صورت پایه های D0 – D7 از LCD به ترتیب به پایه های PORTA.0 – PORTA.7 متصل می شود .

CONTROL PORT : مشخص کننده پورتی است که از پایه های آن برای کنترل LCD استفاده می شود .

شماره پایه ای است که برای فعال کردن چیپ موجود در LCD استفاده می شود به طور مثال

اگر CE=0 باشد ، CONTROLPORT = PORTC به معنای اتصال CE به پایه LCD از PORTC.0 .

شماره پایه ای است که برای کنترل کردن پایه CD موجود در LCD استفاده می شود به طور مثال اگر CD =I باشد ، CONTROLPORT = PORTC به معنای اتصال CD به پایه LCD از PORTC.1 .

شماره پایه ای است که برای کنترل کردن پایه WR موجود در LCD استفاده می شود .

شماره پایه ای است که برای کنترل کردن پایه RD استفاده می شود .

شماره پایه ای است که برای کنترل FS موجود در LCD استفاده می شود .

شماره پایه ای است که برای کنترل کردن RESET موجود در LCD استفاده می شود .

مشخص کننده تعداد ستون متنی LCD است که می تواند 8 یا 6 باشد . زمانی که از عدد 6 استفاده می نمایید نهايتا X-PIXEL / 6 ستون متنی خواهيد داشت . طبق مثال صفحه قبل طرز استفاده از پايه هاي LCD به ميكرو در جدول زير آمده است .

PIN.NUM	LCD PIN	CONNECTED TO
1	GND	GND
2	GND	GND
3	+5V	+5V
4	-9V	-9V BY POT
5	WR	PORTC.0
6	RD	PORTC.1
7	C/E	PORTC.2
8	C/E	PORTC.3
9	NC	NC
10	RESET	PORTC.4
11 - 18	D0 - D7	PORTA0-PORTA.7
19	FS	PORTC.5
20	NC	NC

جدول پايه هاي GRAPHICAL LCD

دستورات کار با LCD

دستور CLS

این دستور تمام صفحه نمایش LCD چه قسمتی متنی و چه گرافیکی را پاک می کند .

دستور CLS GRAPH

این دستور فقط قسمت گرافیکی را پاک می کند .

دستور CLS TEXT

این دستور فقط قسمت متنی را پاک می کند .

دستور LCD

این دستور برای نوشت متن بر روی LCD استفاده می شود
این دستور همانند دستور LCD برای LCD های ماتریسی
عادی عمل می کند .

PSET X , Y , COLOR

این دستور یک EL را در خصات (y , x) به ازای COLOR=0 خاموش و به ازای COLOR=1 روشن می کند . X از 0-239 و Y از 0-127 می تواند تغییر کند .

LOCATE ROW , COLUMN

این دستور مکان نما را در مکان سطر (ROW) و ستون (COLUMN) مشخص شده قرار می دهد . ROW می تواند از 1 تا 16 تغییر کند . تغییرات COLUMN بستگی به انتخاب MODE دارد که می تواند از 1 تا 40 تغییر کند .

CURSON ON / OFF BLINK / NOBLINK

برای قسمت های متنی استفاده می شود . مکان نما می تواند در حالت های ON یا OFF و چشمک زدن و یا چشمک نزدن باشد .

Line (X0 , Y0) - (X1 , X1) , COLOR

با این دستور از PIXEL اول باختصات (X0 , Y0) به COLOR دوم باختصات (X1 , X2) خطی با رنگ کشیده می شود . .

CIRCLE (X0 , Y0), RADIUS , COLOR

این دستور دایره ای بهختصات مرکزیت (X0 , Y0) و شعاع COLEOR = 0 رسم خواهد کرد . . RADIUS و رنگ COLOR دایره را پاک کرده و به ازای COLOR = 255 دایره با رنگ سیاه رسم خواهد شد .

SHOWPIC x , Y , TABLE

برای نمایش عکسی که نموی GRAPHIC Tools و قسمت CONVERTER ذخیره کرده اید استفاده می شود X مکان قرار گیری افقی و Y مکان قرار گیری عمودی عکس را نشان می دهد . . TABLE نام بر چسبی است که اطلاعات عکس مورد نظر در آن قرار دارد .

\$ BGF " FILE . BGF"

اشاره به فایل BGF و یا همان عکس مورد نظر که با فرمت FILE در کنار برنامه اصلی ذخیره شده است ، دارد .

PULSEIN دستور

توسط این دستور می توان مدت زمان بین تغییر وضعیت پایه دخواه را از منطق ۱ به ۰ و یا بالعکس آشکار کرد

PULSEIN var , PINK , PIN , STATE

Var متغیری از نوع داده WORD است که مدت زمان مذکور را در خود جای می دهد . PINK , PIN نیز مشخص کننده پایه مورد نظر برای امتحان کردن هستند . به طور مثال PIN = 1 به معنای امتحان شدن ۱ . PINX=PIND است . STATE می تواند ۰ یا ۱ باشد . ۰ به معنای تغییر وضعیت پایه از سطح منطقی ۰ به ۱ است و ۱ به معنای تغییر وضعیت پلیه از سطح منطقی ۱ به ۰ است .

این دستور از هیچ یک از تایمر ها استفاده نمی کند و لی یک کانتر بیتی به کار گرفته می شود و هر 10us یک واحد افزایش می یابد که این مقدار بستگی به کریستال دارد در صورتی که در عرض 65.535 میلی ثانیه وضعیت پایه تغییر نکند اجرای برنامه بعد از دستور Pulsein ادامه

پیدا می کند و متغیر خطابا نام ERR یک می شود . شما می توانید با تست کردن این متغیر از ایجاد خطای در اندازه گیری زمان استفاده کنید .

چگونگی اتصالات و نقشه سخت افزاری مدار :

: ADXL202 شتاب سنج IC

آرایش و اتصال المانهای خارجی به پایه های این IC و اتصال دیگر پایه ها به مدارات جانبی در نقشه مذکور آمده است.

یک مدار RC می باشد که جهت جلوگیری از اثر نویز C_3, R_3 گیری بر روی IC و همچنین جلوگیری از تاثیر منبع تغذیه روی عملکرد IC و همچنین کنترل جریان تغذیه IC شتاب سنج تعییه گردیده است .

یک مقاومت دلتا $470\text{ k}\Omega$ برای تعیین و تنظیم پریود خروجی T_2 در PWM مذکور بیشتر بحث شده است .

$$T_2 = \frac{R_{set}}{125m\Omega} = \frac{470k}{125m\Omega} = 3.76ms$$

نکته قابل توجه در تعیین این مقدار زمانی این است که هرچه میزان پریود بیشتر باشد ، سرعت پاسخدهی سنسور به تغییر شتاب (شیب) آی سی بیشتر خواهد بود ، اما باید توجه داشت که افزایش بیش از حد مقدار پریود باعث بروز نویز و اغتشاش در عملکرد سیستم خواهد بود .

ما در این پژوهه سعی کرده ایم مقدار این پریود را تا جایی که اختلالی در عملکرد سیستم اتفاق نیافتد افزایش دهیم ($76/3$ میلی ثانیه) و بنابرین از مقاومت 470 کیلو اهمی برای تعیین آن استفاده کرده ایم .

تعريف کلی

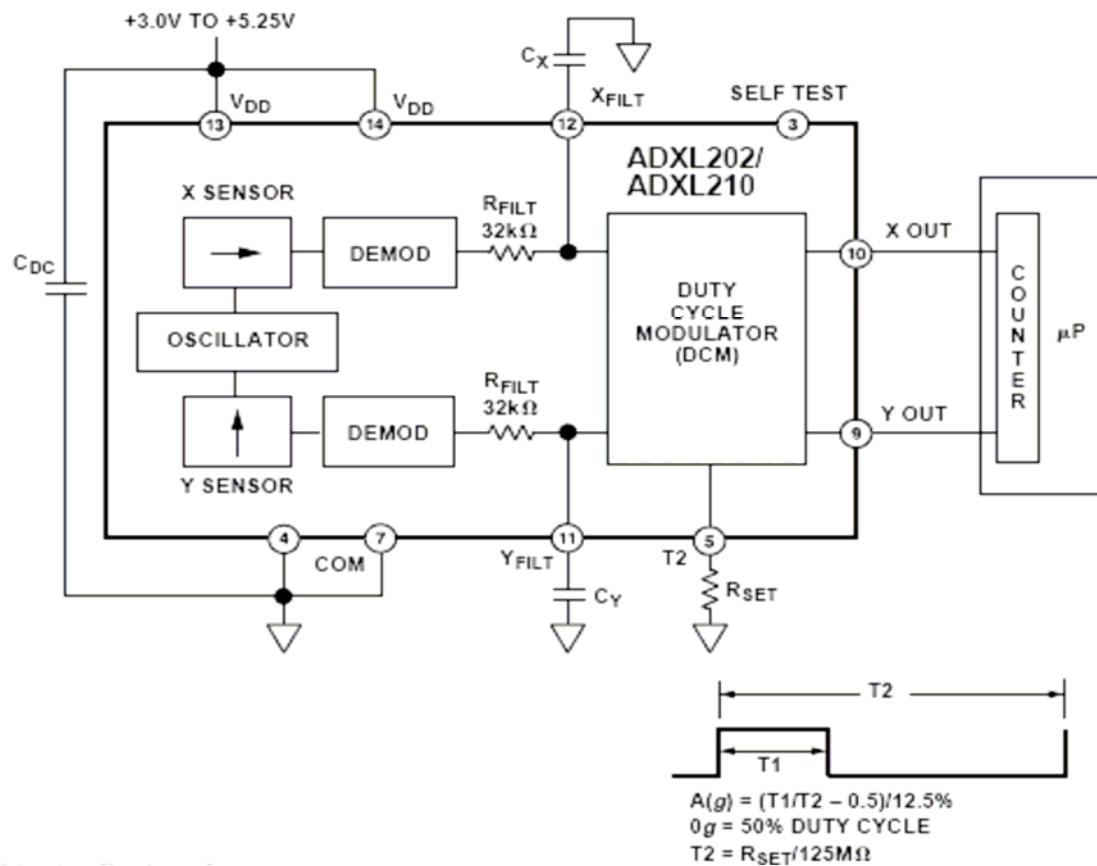
ADXL202 ها ارزان قیمت ، کم مصرف و شتابسنجهای کاملاً دو محوره ای هستند که میتوانند رنج $g \pm 2$ را اندازه گیری نمایند . این آی سی ها قابلیت اندازه گیری شتاب داینامیکی مانند ارتعاش و همچنین شتاب استاتیکی مانند جاذبه را دارا میباشند .

خروجی های این آی سی سیگنالهای دیجیتالی هستند که نسبت عرض پالس آنها به پریود زمانیشان (دیوتی سایکل آنها) متناسب با میزان شتاب موجود در هر یک از محورهاست.

خروجی به وسیله کانتر میکرو کنترولر کاملا قابل اندازه گیری است و احتیاجی به هیچگونه مبدل آنالوگ به دیجیتال ندارد.

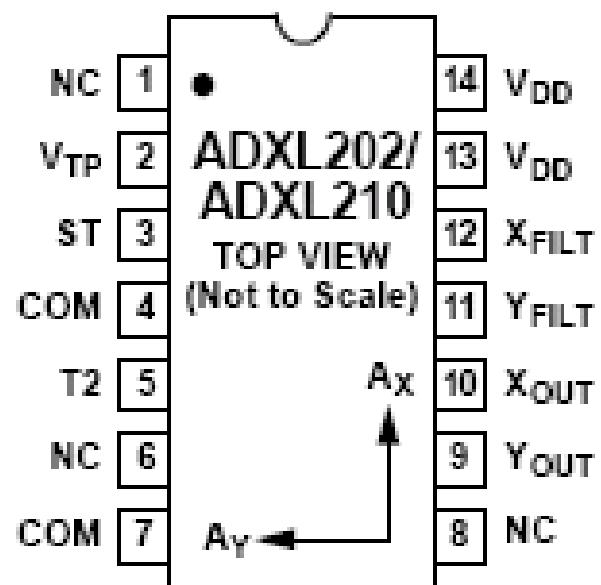
پریود خروجی از میزان نیم میلی ثانیه تا میزان ده میلی ثانیه به وسیله یک مقاومت RSET قابل تنظیم میباشد.

اگر ولتاژ خروجی مورد نیاز باشد در واقع ولتاژ خروجی متناسب با میزان شتاب از دو پایه X_{FILT} و Y_{FILT} قابل دستیابی است و یا حتی میتوان این ولتاژ را به وسیله بازسازی خروجی دیوتی سایکل توسط فیلترینگ بدست آورد. پهناهی باند این آی سی را میتوان توسط خازنهای C_x و C_y در رنج 0.01 Hz تا 5 kHz تنظیم نمود. بلوک دیاگرام این آی سی مطابق شکل زیر قابل ارائه است.

شکل پایه ها :

در شکل زیر شکل پایه ها ی این آی سی به همراه نام آنها نشان داده شده است. بعلاوه در جدول مربوطه نیز کاربرد هر یک از این پایه ها ذکر گردیده است.

NC = NO CONNECT

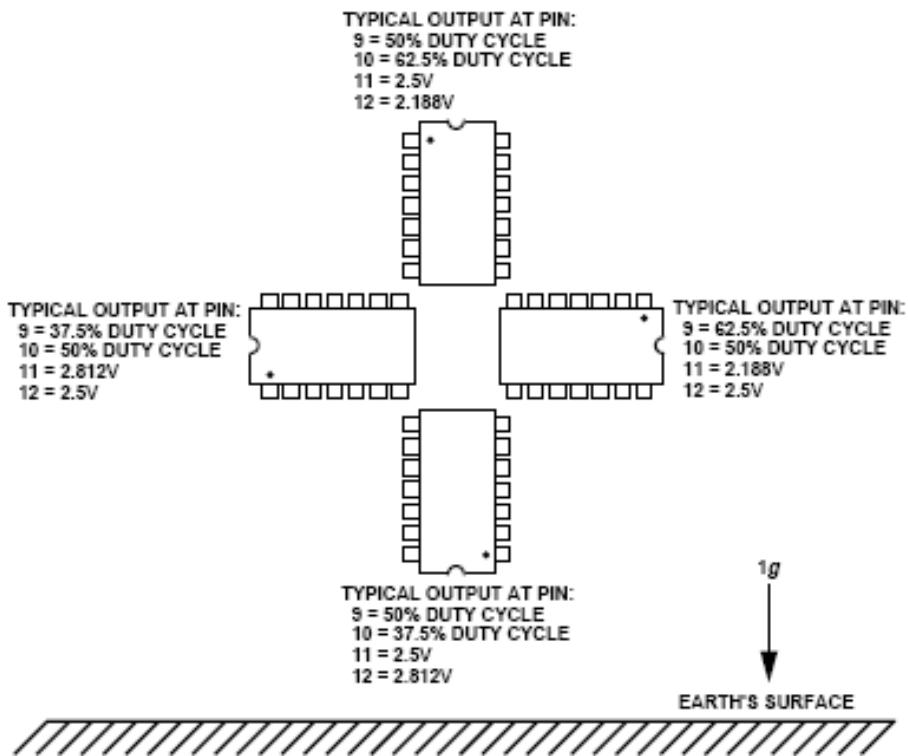
جدول مربوط به نام و شماره پایه ها و همچنین کاربرد
هریک از آنها :

Pin	Name	Description
1	NC	No Connect
2	V _{TP}	Test Point, Do Not Connect
3	ST	Self Test
4	COM	Common
5	T2	Connect R _{SET} to Set T2 Period
6	NC	No Connect
7	COM	Common
8	NC	No Connect
9	Y _{OUT}	Y Axis Duty Cycle Output
10	X _{OUT}	X Axis Duty Cycle Output
11	Y _{FILT}	Connect Capacitor for Y Filter
12	X _{FILT}	Connect Capacitor for X Filter
13	V _{DD}	+3 V to +5.25 V, Connect to 14
14	V _{DD}	+3 V to +5.25 V, Connect to 13

PACKAGE CHARACTERISTICS

Package	θ_{JA}	θ_{JC}	Device Weight
14-Lead CERPAK	110°C/W	30°C/W	5 Grams

شکل زیر نشان دهنده مقادیر خروجی در حالت نرمال بر اساس جهت گیری در هر یک از چهار سوی مشخصه میباشد.

نکته بسیار مهم در مورد این آی سی این است که نخوه قرار گرفتن آن نسبت به افق در میزان حساسیت آن برای اندازه گیری شیب بسیار موثر است.

در زمانی که این آی سی به صورت کاملا موازی با سطح افق قرار گیرد. (یعنی زمانی که بردار گرانش به صورت کاملا عمود بر آن اعمال گردد) این آی سی حداقل میزان حساسیت را در تعیین میزان شیب خواهد داشت.

این مطلب در غالب جدول برای حالت‌های مختلف در زیر نمایش داده شده است.

X AXIS ORIENTATION TO HORIZON (°)	X OUTPUT		Y OUTPUT (g)	
	X OUTPUT (g)	△ PER DEGREE OF TILT (mg)	Y OUTPUT (g)	△ PER DEGREE OF TILT (mg)
-90	-1.000	-0.2	0.000	17.5
-75	-0.966	4.4	0.259	16.9
-60	-0.866	8.6	0.500	15.2
-45	-0.707	12.2	0.707	12.4
-30	-0.500	15.0	0.866	8.9
-15	-0.259	16.8	0.966	4.7
0	0.000	17.5	1.000	0.2
15	0.259	16.8	0.966	-4.4
30	0.500	15.0	0.866	-8.6
45	0.707	12.2	0.707	-12.4
60	0.866	8.6	0.500	-15.2
75	0.966	4.4	0.259	-16.9
90	1.000	0.2	0.000	-17.5

مطابق این جدول حد اکثر میزان حساسیت این آی سی در تعیین شب در زمانی است که کاملاً با سطح افق موازی قرار داده شود و به میزان $17.5 \text{ mg per degree}$ میباشد.

شایان ذکر است که کلیه مطالب تکمیلی در مورد این آی سی به صورت ضمیمه در انتهای این پایان نامه ارائه گردیده است که شامل جدول مشخصات کامل، نمودارهای مربوط به خواص نمونه ای و توضیح کامل همه موارد مربوط به کلیه سی‌های ADXL202/ADXL210 آی میباشد.

ختصری راجع به AVR

زبانهای سطح بالا یا همان HLL (HIGH LEVEL LANGUAGES) به سرعت در حال تبدیل شدن به زبان برنامه نویسی استاندارد برای میکروکنترلرهای MCU (Microcontroller) حتی برای میکروهای ۸ بیتی کوچک هستند. زبان برنامه نویسی BASIC و C بیشترین استفاده را در برنامه نویسی میکروها دارند ولی در اکثر کاربردها کدهای بیشتری را نسبت به زبان برنامه نویسی اسبلی تولید می‌کنند. ATMEL ایجاد تحولی در معماری، جهت کاشه کد به مقدار مینیمم را درک کرد که نتیجه این تحول میکروکنترلرهای AVR هستند که علاوه بر کاشه بهینه سازی مقدار کدها به طور واقع عملیات را تنها در یک کلک سیکل توسط معماری REDUCED RISC INSTRUCTION SET COMPUTER (ACCUMULATORS) از 32 رجیستر همراه منظور، استفاده می‌کنند که باعث شده ۴ تا ۱۲ بار سریعتر از میکروهای مورد استفاده کنونی باشند.

تکنولوژی حافظه کم مصرف غیر فرار شرکت ATMEL برای برنامه نویسی AVR ها مورد استفاده قرار گرفته است در نتیجه EEPROM,FLASH در داخل مدار قابل برنامه ریزی (ISP) هستند. میکروکنترلرهای اولیه AVR دارای 8,2,1 کیلوبایت حافظه FLASH و به صورت کلمات 16 بیتی سازماندهی شده بودند.

AVR ها به عنوان میکروهای RISC با دستورات فراوان طراحی شده اند که باعث می شود حجم کد تولید شده کم و سرعت بالاتری بدست آید.

عملیات تک سیکل با انجام عملیات تک سیکل دستورات، کلاک اسیلاتور با کلاک داخلی سیستم یکی می شود. هیچ تقسیم کننده ای در داخل AVR قرار ندارد که ایجاد اختلاف فاز کلاک کند. اکثر میکروها کلاک اسیلاتور به سیستم را نسبت 1:12 یا 1:4 تقسیم می کنند که خود باعث کاهش سرعت می شود. بنابراین AVR ها 4 تا 12 بار سریعتر و مصرف آنها نیز 14-12 بار نسبت به میکروکنترلرهای مصرفی کنونی کمتر است زیرا در

تکنولوژی CMOS استفاده شده در میکروهای AVR، مصرف توان سطح منطقی متناسب با فرکانس است . نمودار زیر افزایش MILLION INSRTUCTION (MIPS) را به علت انجام عملیات تک سیکل (PER SECONDS) نسبت 1:1 در مقایسه با نسبت های AVR 1:4 یا 1:12 در دیگر میکروها را نشان می دهد .

طراحی برای زبان های C,BASIC

زبانهای C,BASIC بیشترین استفاده را در دنیا امروز بعنوان زبانهای HLL دارند . تا امروزه معماری بیشتر میکروها برای زبان اسبلی طراحی شده و کمتر از زبانهای HLL حمایت کرده اند.

هدف ATMEL طراحی معماری بود که هم برای زبان اسبلی و هم زبانهای HLL مفید باشد . به طور مثال در زبانهای C و BASIC می توان یک متغیر محلی به جای متغیر سراسری در داخل زیر برنامه تعریف کرد ، در این صورت فقط در زمان اجرای زیربرنامه مکانی از حافظه RAM برای متغیر اشغال می کند در صورتی که اگر متغیری به

عنوان سراسری تعریف گردد در تمام وقت مکانی از حافظه FLASH ROM را اشغال کرده است . برای دسترسی سریعتر به متغیرهای محلی و کاوش کد ، نیاز به افزایش رجیسترهای همه منظوره است . AVR هادارای 32 رجیستر هستند که مستقیماً به UNIT ARITHMETIC)LOGIC ALU متصل شده اند ، و تنها در یک کلکسیکل به این واحد دسترسی پیدا می کنند سه جفت از این رجیسترها می توانند بعنوان رجیسترهای 16 بیتی استفاده شوند .

نتیجه تمام موارد بحث شده ، میکروکنترلهای AVR با سرعت بالا و سازماندهی RISC هستند . میکروکنترلهای AVR به سه نوع AT90S یا AVR .

میکرو کنترلهای TINYAVR در این بخش به معرفی میکروکنترلهای نوع AVR از سری میکروکنترلهای AVR شرکت ATMEL می پردازیم . در این فصل خصوصیات و قابلیت های هر یک از میکروهای نوع TINYAVR

تشريح و در ادامه فیوز بیت های هر یک به طور کامل بررسی شده اند . فیوز بیت ها قسمتی از حافظه FALSH هستند که امکاناتی را در اختیار کاربر قرار می دهند . فیوز بیت ها با ERASE میکرو از بین نمی روند و می توانند توسط بیت های قفل مربوطه ، قفل شوند . کلاک سیستم هر یک از میکروها در صورت نیاز به توضیح بیشتر بلافاصله بعد از فیوز بیت ها گفته شده است . خانواده TINYAVR جهت کاهش قیمت و کاهش صرف وقت برای پروژه های کاربران بهینه سازی شده اند .

در زیر به طورگونه تعدادی از کاربردهای انواع خانواده TINYAVR را می بینید .

ATtiny11: External logic, mechanical switch replacement ,
frequency controller

ATtiny12:security surveillance , remote keyless entry ,gas
engine controller

ATtiny15:refrigerator control , sensors ,emergency lighting

ATtiny26: light ballast chargers , laptop mouse

1-1 خصوصیات ATtiny10 و ATtiny11 و ATtiny12

از معماری AVR RISC استفاده می کند

- کارایی بالا و توان مصرفی کم

- دارای 90 دستور العمل با کارایی بالا که اکثر آنها در یک کلک سیکل اجرا می شوند.

- 32*8- رجیستر کاربردی .

- سرعتی تا 8MIPS در فرکانس 8MHZ

حافظه برنامه و داده غیر فرار

- IK بایت حافظه FLASH قابل برنامه ریزی داخلی .

پایداری حافظه FLASH : قابلیت 1000 بار نوشیتن و پاک کردن (WRITE/ERASE) .

- 64 بایت حافظه EEPROM داخلی قابل برنامه ریزی .

پایداری حافظه EEPROM: قابلیت 100,000 بار نوشتن و پاک کردن (WRITE/ERASE) .

- قفل برنامه FLASH و حفاظت داده EEPROM

خصوصیات جانبی

- یک تایمر - کانتر (TIMER-COUNTER) 8 بیتی

با PRESCALER مجزا

- یک مقایسه گر آنالوگ داخلی .

WATCHDOG-
دالی . قبل برنامه ریزی با اسیلاتور

- وقفه در اثر تغییر وضعت پایه .

خصوصیات ویژه میکروکنترلر

. POWERDOWN, IDEL

- منابع وقفه (INTERRUPT) داخلی و خارجی .

- ارتباط سریال SPI برای برنامه ریزی ATtiny12

IN SYSTEM PROGRAMMING در داخل مدار

ATtiny12 برای POWER-ON RESET CIRCUIT -

- قابل انتخاب بودن اسیلاتور RC داخلی جهت کا هش

قسمت های خارجی برای ATtiny12

- عملکرد کاملاً ثابت .

- توان مصرفی پایین و سرعت بالا توسط تکنولوژی

CMOS

توان مصرفی در $25^{\circ}\text{C}, 3\text{V}, 4\text{MHz}$

- حالت فعال (ACTIVE MODE) 2.2mA

- در حالت بی کاری (IDLE MODE) 0.5mA

- در حالت $1\mu A > : \text{POWER-DOWN}$

ولتاژ عملیاتی (کاری)

(ATtiny12V-1) برای 5.5V تا 1.5V-

(ATtiny12L-4 و ATtiny11L-2) برای 5.5V تا 2.7V -

(ATtiny12-8 و ATtiny11-6) برای 5.5V تا 4V -

فرکانسهاي کاري

(ATtiny12V-1) برای 1.2MHZ تا 0MHZ -

(ATtiny11L-2) برای 2MHZ تا 0MHZ -

(ATtiny12L-4) برای 4MHZ تا 0MHZ -

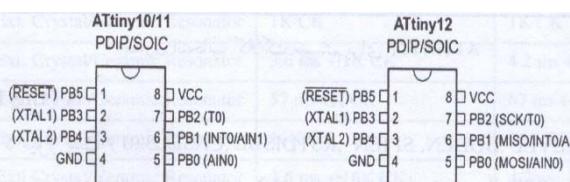
(ATtiny11-6) برای 6MHZ تا 0MHZ-

(ATtiny12-8) برای 8MHZ تا 0MHZ -

انواع بسته بندی

- پایه 8 PIN و PDIP و SOIC در انواع

ترکیب بسته بندی

فیوز بیت های ATtiny12 و ATtiny11

فیوز بیت ها با پاک کردن (ERASE) میکرو تاثری نمی بینند . در تمام توضیحات زیر ۰ به معنای برنامه ریزی شدن و ۱ به معنای برنامه ریزی نشدن بیت است .

فیوز بیت های ATtiny11

این میکرو دارای ۵ فیوز بیت (FSTRT , RSTDISBL ,) به قرار زیر است :

FSTRT : این بیت با توجه به جدول زیر مشخص کننده زمان شروع (TART-UP) از ریست یا مدهای SLEEP است . این بیت به صورت پیش فرض برنامه ریزی نشده (1) است .

SELECTED CLOCK OPTION	START UP TIME	
	FSRTR UNPROGTAMMED	FSRTR UNPROGTAMMED
EXTERNAL	67ms	4.2ms
CRYSTAL		
EXTERNAL	67ms	4.2ms

CERMIC RESONATOR		
EXTERNAL LOW- FREQUENCY CRYSTAL	4.2s	4.2s
EXTERNAL RC OSCILLATOR	4.2ms	$67\mu s$
INTERNAL RC OSCILLATOR	4.2ms	$67\mu s$
EXTERNAL CLOCK	4.2ms	5 CLOCK FROM RESET. 2 CLOCK FORM POWER DOWN.

جدول تعیین زمان START UP به ATTINY11 برای

از از $VCC=2.7v$

اسیلاتور کریستالی EXTERNAL CRYSTAL /CREAMIC
(RESONATOR)

در این حالت کریستال یا نوسانگر سرامیکی (CREAMIC RESONATOR) یا کریستال کوارتز (QUARTZ CRYSTAL) همانطور که در شکل زیر نشان داده شده است به دو پایه XTAL,XTAL1 وصل می شود .

شکل اتصال کریستال به میکرو در حالت اسیلاتور کریستالی

خازنهای C2,C1 برای کریستال ها و نوسانگر باشند . مقادیر خازنها بستگی به کریستال ، نوسانگر و نویزهای الکترومغناطیسی محیط دارند که مقدار نامی 32P مناسب است .

اسیلاتور کریستالی فرکانس پایین (LOW-FREQUENCY CRYSTAL)

برای استفاده از کریستال ساعت 32.768KHZ ، کریستال طبق شکل بالا به پایه های XTAL2, XTAL1 متصل می شود .

اسیلاتور RC خارجی (EXT.RC OSCILLATOR)

اتصال RC به پایه های XTAL1 در شکل زیر آمده است . مقدار خازن بایستی حد اقل 20PF و مقاومت باید در رنج 3K-100K باشد . خازن و مقاومت سه فرکانس در جدول زیر آمده است .

شکل اتصال RC به میکرو در حالت اسیلاتور RC خارجی

اسیلاتور RC کالیبره شده داخلی ATTINY11 برای 1MHZ برابر ATTINY12 (پیش فرض میکرو) و برای 1.2MHZ (پیش فرض میکرو) است .

A Ttiny 15L 2-1 خصوصیات

از معماری VAR RISC استفاده می کند .

- کارایی بالا و توان مصرفی کم
- دارای 90 دستور العمل با کارایی بالا که اکثرأً تنها در یک کلاک سیکل اجرا می شوند .
- 32*8 رجیستر کاربردی

حافظه ، برنامه و داده غیر فرار

بایت حافظه FALSH قابل برنامه ریزی داخلی IK-

پایداری حافظه FALSH : قابلیت 1000 بار نوشتن و پاک کردن (WRITE/ERASE)

64- بایت حافظه EEPROM : داخلی قابل برنامه ریزی

پایداری حافظه EEPROM : قابلیت 1000.00 بار نوشتن و پاک کردن (WRITE/ERASE)

- قفل برنامه FALSH و حفاظت داده

خصوصیات جانبی

- ایجاد وقفه با تغییر وضعیت پایه

- دو تایмер - کانتر (TIMER/COUNTER) 8 بیتی با

جز PRESCALER

- خروجی RWM و 8 بیتی با فرکانس 150 KHZ

- 4 کanal مبدل آنالوگ به دیجیتال (ADC)

یک کanal تفاضلی ADC با کنترل گین 20x

- یک مقایسه گر آنالوگ داخلی

WATCHDOG- قابل برنامه ریزی با اسیلاتور

داخلی

خصوصیات ویژه میکروکنترلر

- تغذیه کم در مدهای IDLE و POWERDOWN

- منابع وقفه (IVTERRUPT) داخلی و خارجی
- ارتباط سریال SPI برای برنامه ریزی در داخل (IN-SYSTEM PROGTTAMMING)
- مدار POWER -ON RESET
- مدار BROWN-OUT DETECTION CIRCUIT
- اسیلاتور داخلی کالیبره شده 1.6 MHZ و قابل تنظیم برای کاهش قسمت های خارجی
- کلک داخلی 25.6 MHZ برای TIMER/COUNTER
- عملکرد کاملاً ثابت
- توان مصرفی پایین و سرعت بالا توسط تکنولوژی CMOS
- توان مصرفی در 25°C , 3V, 1.6MHZ
- حالت فعال (ACTIVE MODE) 3mA
- در حالت بی کاری (IDEL MODE) 1mA
- در حالت $1\mu\text{A}$: POWER-DOWN
- ولتاژهای عملیاتی (کاری)
- 5.5V تا 2.7V
- فرکانسهای کاری
- کلک سیستم داخلی 1.6MHZ

خطوط I/O و انواع بسته بندی

6- خط ورودی / خروجی (I/O) قابل برنامه ریزی

8- پایه (PIN) در انواع PDIP و SOIC

فیوز بیت های ATtiny 15L

این میکرو دارای 6 فاز بیت

(BODLEVEL,BODEN,SPINE, RSTDISVBL,CKSEL1..0)

میکرو تاثیری نمی بینند. در تمام توضیحات زیر 0 به معنای برنامه ریزی شدن و 1 به معنای برنامه ریزی نشدن بیت است.

SPIEN: در حالت پیش فرض برنامه ریزی شده و میکرو از طریق SPI برنامه ریزی می شود.

BODLEVEL : زمانی این بیت برنامه ریزی نشده باشد اگر ولتاژ پایه VCC از ولتاژ (پیش فرض) 2.7V پایین تر شود ریست داخلی میکرو فعال شده و سیستم را ریست می کند ولی زمانی که بیت برنامه ریزی شده باشد اگر ولتاژ پایه VCC از 4V پایین تر شود ریست داخلی میکرو فعال شده و سیستم را طبق شکل 1-1 ریست می

کند. لازم به تذکر است که این بیت به همراه بیت های CKSEL1..0 زمان شروع (START UP) میکرو را نیز تعیین می کند.

3-1 خصوصیات ATtiny26L و ATtiny26

از معماری VAR RISC استفاده می کند.

- کارایی بالا و توان مصرفی کم .

- دارای 118 دستورالعمل با کارایی که اکثر آنها در یک کلک سیکل اجرا می شوند.

- $32*8$ رجیستر کاربردی .

- سرعتی تا 16MHZ در فرکانس 16MIPS حافظه ، برنامه و داده غیر فرار

K2 بایت حافظه FLASH قابل برنامه ریزی داخلی .

پایداری حافظه FLASH : قابلیت 1000 بار نوشت و پاک کردن (WRITE/ERASE) .

SAAM-128 بایت حافظه

EEPROM داخلی قابل برنامه ریزی . 128-128 بایت حافظه

پایداری حافظه EEPROM : قابلیت 100,000 بار نوشتن و پاک کردن (WRITE/ERASE) .

- قفل برنامه FLASH و حفاظت داده EEPROM .

خصوصیات جانبی

- ایجاد وقفه با تغییر وضعیت بر روی 11 پایه - یک تایمر - کانتر (TIMER8/CONUTER) بیتی با PRESCALER مجزا .

- یک تایمر - کانتر (TIMER8/CONUTER) 8 بیتی پر سرعت (HIGH-SPEED) با PRESCALER مجزا .

- دو خروجی PWM فرکانس بالا

- 11 کanal مبدل آنالوگ به دیجیتال (ADC) 11 کanal ADC با کنترل گین $1x$ و $20x$ 8 کanal ADC تفاضلی

7 کanal ADC تفاضلی با کنترل گین $1x$ و $20x$ - یک مقایسه گر آنالوگ داخلی .

- WATCHDOG-قابل برنامه ریزی با اسیلاتور داخلی .

- وقفه تغییر وضعیت بر روی 11 پایه

خصوصیات ویژه میکروکنترلر

- تغذیه کم در مدهای POWERDOWN, IDLE
- دارای مد کاهش نویز (NOISE REDUCTION)
- منابع وقفه (INTERRUPT) داخلی و خارجی .
- ارتباط سریال SPI برای برنامه ریزی در داخل مدار (IN-SYSTEM PROGTAMMING)
- قابلیت ارتباط سریال UNIVERSAL SERIAL (USI) INTERFACE
- مدار POWER-ON RESET CICUIT
- مدار BROWN-OUT DETECTION CIRCUIT
- اسیلاتور داخلی برای کاهش قسمت های خارجی برای .
- توان مصرفی پایین و سرعت بالا توسط تکنولوژی CMOS.

ولتاژ های عملیاتی (کاری)

(ATtiny 26L) 5.5v تا 2.7v-

فرکانس های کاری

(ATtiny 26L) 8MHZ تا 0MHZ -

- 20 پایه (PIN) در انواع PDIP و SOIC

میکرو کنترلر های AVR

این قسمت به معرفی میکروکنترلرهای نوع AT90S از سری میکروکنترلرهای AVR شرکت ATMEL می‌پردازیم . خصوصیات و قابلیت های هر یک از میکروکنترلرهای نوع AT90S تشریح و در ادامه فیوز بیت های هر یک به طور کامل بررسی شده اند . فیوز بیت ها قسمت از حافظه FLASH هستند که امکاناتی را در اختیار کاربر قرار می‌دهند . فیوز بیت ها با ERASE میکرو از بین نمی‌روند و می‌توانند توسط بیت ها قفل مربوطه ، قفل شوند . کلاک سیستم هر یک از میکروها در صورت نیاز به توضیح بیشتر بلافاصله بعد از فیوز بیت ها گفته شده است .

1-2 خصوصیات AT90S1200

از معماری AVR RISC استفاده می‌کند.

- کارایی بالا و توان مصرفی کم .

- دارای 89 دستورالعمل با کارایی بالا که اکثر آنها در یک کلاک سیکل اجرا می شوند.
- $32*8$ رجیستر کاربردی.
- سرعتی تا 12MIPS در فرکانس 12MHZ.
- حافظه ، برنامه و داده غیرفرار
- IK- بایت حافظه FLASH قابل برنامه ریزی داخلی .
- پایداری حافظه FLASH: قابلیت 1000 بار نوشت و پاک کردن (WRITE/ERASE)
- 64- بایت حافظه EEPROM: داخلی قابل برنامه ریزی .
- پایداری حافظه EEPROM: قابلیت 100.000 بار نوشت و پاک کردن (WRITE/ERASE)
- قفل برنامه FLASH و حفاظت داده EEPROM.

خصوصیات جانبی

- یک تایمر- کانتر (TIMER/COUNTER) 8 بیتی با PRESCALER مجزا .
- یک مقایسه کننده آنالوگ داخلی .

WATCHDOG-
قابل برنامه ریزی با اسیلاتور داخلي .

- ارتباط سریال SPI برای برنامه ریزی داخل مدار (IN-SYSTEM PROGRAMMING)

خصوصیات ویژه میکروکنترلر

- تغذیه کم در مدهای IDLE و POWERDOWN
- منابع وقفه (INTERRUPT) داخلي و خارجي .
- قابل انتخاب بودن اسیلاتور RC داخلي برای کاهش قسمت های خارجي .
- عملکرد کاملاً ثابت .
- توان مصرفی پایین و سرعت بالا توسط تکنولوژی CMOS

توان مصرفی در 25°C , 3V, 4MHz

- حالت فعال (ACTIVE MODE) 2.0mA

- در حالت بی کاری (IDLE MODE) 0.4mA

- در حالت $1\mu\text{A}$ > : POWER-DOWN

ولتاژ های عملیاتی (کاری)

2.4v - 6v برای (AT90S1200-4)

2.4v - 6v برای (AT90S1200-12)

فرکانس‌های کاری

(AT90S1200-4) برای 4MHZ تا 0MHZ -

(AT90S1200-12) برای 12MHZ تا 0MHZ -

خطوط I/O و انواع بسته بندی

- 15 خط ورودی / خروجی (I/O) قابل برنامه ریزی

.

SSOP , SOIC, PDIP (PIN) در انواع 20-20 پایه

2-2 خصوصیات AT90S2313

از معماری AVR RISC استفاده می کند.

- کارایی بالا وتوان مصرفی کم .

- دارای 118 دستور العمل با کارایی بالا که اکثرأً تنها در یک کلک سیکل اجرا می شوند.

32*8- رجیستر کاربردی.

- سرعتی تا 10MIPS در فرکانس 10MHZ .

حافظه ، برنامه و داده غیر فرار

2K بایت حافظه FLASH قابل برنامه ریزی داخلي .

پایداری IK- بايت حافظه FLASH قابل برنامه ریزی داخلی .

پایداری حافظه FLASH: قابلیت 1000 بار نوشت و پاک کردن (WRITE/ERASE)

128- بايت حافظه EEPROM: داخلی قابل برنامه ریزی .

پایداری حافظه EEPROM: قابلیت 100.000 بار نوشت و پاک کردن (WRITE/ERASE)

- قفل برنامه FLASH و حفاظت داده EEPROM .

خصوصیات جانبی

- یک تایمر- کانتر (TIMER/COUNTER) 8 بیتی با PRESCALER مجزا .

- یک تایمر- کانتر (TIMER/COUNTER) 16 بیتی با 9,8,PWM, دارای مدهای PRESCALER

CAPTURE, COMPARE یا 10 بیتی .

- یک مقایسه کننده آنالوگ داخلی .

WATCHDOG- قابل برنامه ریزی با اسیلاتور داخلی .

- ارتباط سریال SPI برای برنامه ریزی داخل مدار (IN-SYSTEM PROGRAMMING)

- دو طرفه (FULL DUPLEX)UART

خصوصیات ویژه میکروکنترلر

- تغذیه کم در مدهای IDLE و POWERDOWN

- منابع وقفه (INTERRUPT) داخلی و خارجی .

- عملکرد کاملاً ثابت .

- توان مصرفی پایین و سرعت بالا توسط تکنولوژی CMOS

توان مصرفی در 25°C , 3V, 4MHz

- حالت فعال (ACTIVE) 2.8mA

- در حالت بی کاری (IDLE) 0.8mA

- در حالت $1\mu\text{A}$ >: POWER-DOWN

ولتاژ های عملیاتی (کاری)

- 2.7v تا 6v برای (AT90S2313-4)

- 2.4v تا 6v برای (AT90S2313-10)

فرکانسهاي کاري

- 0MHz تا 4MHz برای (AT90S2313-4)

- 0MHz تا 12MHz برای (AT90S2313-10)

خطوط I/O و انواع بسته بندی

- 15 خط ورودی / خروجی (I/O) قابل برنامه ریزی

.

.SOIC, PDIP (PIN) در انواع 20-

ترکیب پایه ها

3-2 خصوصیات AT90S2323/LS2323/S2343/LS2343

از معماری AVR RISC استفاده می کند.

- کارایی بالا و توان مصرفی کم .

- دارای 118 دستور العمل با کارایی بالا که اکثرأً تنها در یک کلکسیون اجرا می شوند.

32*8- رجیستر کاربردی.

- سرعتی تا 10MIPS در فرکانس 10MHZ.

حافظه ، برنامه و داده غیر فرار

- 2K بایت حافظه FLASH قابل برنامه ریزی داخلی .

پایداری حافظه FLASH: قابلیت 1000 بار نوشتن و

(WRITE/ERASE) پاک کردن

128- بایت حافظه SRAM.

128- بایت حافظه EEPROM: داخلى قابل برنامه ریزی.

پایداری حافظه EEPROM: قابلیت 100.000 بار نوشت و پاک کردن (WRITE/ERASE)

- قفل برنامه FLASH و حفاظت داده EEPROM.

خصوصیات دیگر

- یک تایمر- کانتر (TIMER/COUNTER) 8 بیتی با PRESCALER مجزا.

WATCHDOG- قابل برنامه ریزی با اسیلاتور داخلي.

- ارتباط سریال SPI برای برنامه ریزی داخل مدار (IN-SYSTEM PROGRAMMING)

خصوصیات ویژه میکروکنترلر

- تغذیه کم در مدهای IDLE و POWERDOWN

- منابع وقفه (INTERRUPT) داخلي و خارجي.

مدار POWER-ON RESET CIRCUIT

- قابل انتخاب بودن اسیلاتور RC داخلي برای کاوش قسمت هاي خارجي.

- عملکرد کاملاً ثابت.

- توان مصرفی پایین و سرعت بالا توسط تکنولوژی

CMOS

25°C, 3V, 4MHz توان مصرفی در

- حالت فعال (ACTIVE) 2.4mA

- در حالت بی کاری (IDLE) 0.5mA

- در حالت $1\mu A >$: POWER-DOWN

ولتاژ های عملیاتی (کاری)

(AT90S2323/AT90LS2343) برای 6v تا 4v -

(AT90S2323/AT90LS2343) برای 6v تا 2.7v-

فرکانسهاي کاري

(AT90S2323/AT90S2343-10) برای 10MHz - 0MHz -

(AT90S2323/AT90LS2343-4) 4MHz - 0MHz -

(AT90LS2343-1) 1MHz - 0MHz -

خطوط I/O و انواع بسته بندی

- 3 خط ورودی / خروجی (I/O) قابل برنامه

ریزی (AT90S/LS2323)

- 5 خط ورودی / خروجی (I/O) قابل برنامه

ریزی (AT90S/LS2343)

8- پایه (PIN) در انواع .SOIC, PDIP

ترکیب پایه ها

در تمام توضیحات زیر 0 به معنای برنامه ریزی شدن و 1 به معنای برنامه ریزی نشدن بیت است .

SPIEN : در حالت پیش فرض برنامه ریزی شده و میکرو از طریق سریال SPI برنامه ریزی می شود .

RCEN : با برنامه یرزی کردن این بیت اسیلاتور RC داخلی 1MHZ فعال می شود و دیگر نیازی به کریستال خارجی نیست . این بیت به صورت پیش فرض برنامه ریزی نشده است .

4-2 خصوصیات AT90S2323/LS2333/S4433/LS4433

از معماری VAR RISC استفاده می کند .

- کارایی بالا و توان مصرفی کم .

- دارای 118 دستور العمل با کارایی بالا که اکثرًا تنها در یک کلک سیکل اجرا می شوند . -

32*8 رجیستر کاربردی .

- سرعتی تا 8MIPS در فرکانس 8MHZ .

حافظه ، برنامه و داده غیر فرار

2K/4K - بايت حافظه FLASH قابل برنامه رىزى داخلى به ترتيب برای 2333/4433 .

پايداری حافظه FLASH : قابلیت 1000 بار نوشتن و پاك کردن (WRITE/ERASE) 128- بايت حافظه SRAM .

128- بايت حافظه EEPROM : داخلى قابل برنامه رىزى .

پايداری حافظه EEPROM : قابلیت 100.000 بار نوشتن و پاك کردن (WRITE/ERASE) .EEPROM - قفل برنامه FLASH و حفاظت داده .

خصوصيات ديگر

- يك تايمر- كانتر (TIMER/COUNTER) 8 بيتى با PRESCALER مجزا .

- يك تايمر- كانتر (TIMER/COUNTER) 16 بيتى با 9,8,PWM, PRESCALER مجزا و داراي مدهای CAPTURE,COMPARE .

- يك مقايسه کننده آنالوگ داخلى .

WATCHDOG-
قابل برنامه ریزی با اسیلاتور داخلي .

UART-
(FULL DUPLEX) دو طرفه - 6 کanal مبدل آنالوگ به دیجیتال 10 بیتی . ADC

- ارتباط سریال SPI برای برنامه ریزی داخل مدار (IN-SYSTEM PROGRAMMING)

خصوصیات ویژه میکروکنترلر

- دارای مدار BROWN-OUT RESET

- مدار POWER-ON RESET CIRCUIT

- تغذیه کم در مدهای IDLE و POWERDOWN

- منابع وقفه (INTERRUPT) داخلی و خارجی .

- عملکرد کاملاً ثابت .

- توان مصرفی پایین و سرعت بالا توسط تکنولوژی CMOS

25°C, 3V, 4MHz توان مصرفی در

- حالت فعال (ACTIVE) 3.4mA

- در حالت بی کاری (IDLE) 1.4mA

- در حالت POWER-DOWN > 1μA

ولتاژ های عملیاتی (کاری)

(AT90LS2323/AT90LS4433) برای 6v تا 2.7v -

(AT90S2333/AT90S4433) برای 6v تا 4v-

فرکانس های کاری

(AT90LS2333/AT90LS4433) برای 4MHZ تا 0MHZ -

(AT90S2333/AT90S4433-4) برای 8MHZ تا 0MHZ -

خطوط I/O و انواع بسته بندی

- 20 خط ورودی / خروجی (I/O) قابل برنامه ریزی

28- پایه (PIN) در انواع PDIP و 32 پایه نوع

. TQFP

ترکیب پایه ها

4-2 خصوصیات AT90S8515

از معماری VAR RISC استفاده می کند.

- کارایی بالا و توان مصرفی کم .

- دارای 118 دستور العمل با کارایی بالا که

اکثراً تنها در یک کلک سیکل اجرا می شوند. -

32*8 رجیستر کاربردی.

حافظه ، برنامه و داده غیر فرار

- 8K بایت حافظه FLASH قابل برنامه ریزی داخلی

پایداری حافظه FLASH: قابلیت 1000 بار نوشت و پاک کردن (WRITE/ERASE) 512- SRAM.

512- 512 بایت حافظه EEPROM: داخلی قابل برنامه ریزی .

پایداری حافظه EEPROM: قابلیت 100.000 بار نوشت و پاک کردن (WRITE/ERASE) .EEPROM - قفل برنامه FLASH و حفاظت داده .EEPROM خصوصیات دیگر

- یک تایمر- کانتر (TIMER/COUNTER) 8 بیتی با PRESCALER مجزا .

- یک تایمر- کانتر (TIMER/COUNTER) 16 بیتی با CAPTURE، PRESCALER مجزا و دارای مدهای

COMPARE و دو خروجی 9,8,PWM یا 10 بیتی . - یک مقایسه کننده آنالوگ داخلی .

(FULL DUPLEX) دو طرفه UART-

WATCHDOG-
قابل برنامه ریزی با اسیلاتور داخلي .

- ارتباط سریال SPI برای برنامه ریزی داخل مدار (IN-SYSTEM PROGRAMMING)
- قابلیت ارتباط سریال SPI به صورت MASTER/SLAVE .

خصوصیات ویژه میکروکنترلر

- دارای مدار POWERDPWM . ODLE
- منابع وقفه (INTERRUPT) داخلي و خارجي .
- عملکرد کاملاً ثابت .
- توان مصرفی پایین و سرعت بالا توسط تکنولوژی

CMOS

توان مصرفی در 25°C , 3V, 4MHz

- حالت فعال (ACTIVE MODE) 3.0mA
- در حالت بی کاری (IDLE MODE) 1mA
- در حالت $1\mu\text{A}$ > : POWER-DOWN

ولتاژ های عملیاتی (کاری)

2.7v - 6v برای (AT90S8515-4)

4v- 6v تا برای (AT90S8515-8)

فرکانس‌های کاری

(AT90S8515-4) برای 4MHZ تا 0MHZ -

(AT90S8515-4) برای 8MHZ تا 0MHZ -

خطوط I/O و انواع بسته بندی

- 32 خط ورودی / خروجی (I/O) قابل برنامه ریزی.

40- پایه (PIN) در انواع PDIP و 44 پایه نوع TQFP ., PLCC

ترکیب پایه ها

2-6 خصوصیات AT90S8535/LS8535

از معماری VAR RISC استفاده می کند.

- کارایی بالا و توان مصرفی کم .

- دارای 118 دستورالعمل با کارایی بالا که اکثرآ تنها در یک کلک سیکل اجرا می شوند. -

32*8 رجیستر کاربردی.

حافظه ، برنامه و داده غیر فرار

8K بایت حافظه FLASH قابل برنامه ریزی داخلی

پایداری حافظه FLASH: قابلیت 1000 بار نوشتن و

پاک کردن (WRITE/ERASE)

512- بايت حافظه SRAM.

512- بايت حافظه EEPROM: داخلی قابل برنامه

ریزی.

پایداری حافظه EEPROM: قابلیت 100.000 بار

نوشتن و پاک کردن (WRITE/ERASE)

- قفل برنامه FLASH و حفاظت داده EEPROM.

خصوصیات جانبی

- دو تایمر- کانتر (TIMER/COUNTER) 8 بیتی با

.COMPARE مجزا و دارای مدهای PRESCALER

- یک تایمر- کانتر (TIMER/COUNTER) 16 بیتی با

CAPTURE مجزا و دارای مدهای PRESCALER

و دو خروجی 9,8,PWM COMPARE یا 10 بیتی .

- 8 کanal مبدل آنالوگ به دیجیتال 10 بیتی

- یک مقایسه کننده آنالوگ داخلی.

UART سریال قابل برنامه ریزی

WATCHDOG-
قابل برنامه ریزی با اسیلاتور داخلي .

- ارتباط سریال SPI برای برنامه ریزی داخل
(IN-SYSTEM PROGRAMMING) مدار

- قابلیت ارتباط سریال SPI به صورت
.MASTER/SLAVE

خصوصیات ویژه میکروکنترلر

- دارای مدار POWER-ON RESET CIRCUIT

- دارای (REAL -TIME CLOCK) RTC با اسیلاتور
جز .

- تغذیه کم در مدهای POWERDOWN, IDLE
POWER-SAVE , POWER-DOWN , IDLE - دارای سه مد

:SLEEP

- عملکرد کاملاً ثابت.

- توان مصرفی پایین و سرعت بالا توسط تکنولوژی

CMOS

توان مصرفی در 25°C , 3V, 4MHz

- حالت فعال (ACTIVE MODE) 6.4mA

- در حالت بی کاری (IDLE MODE) 1.9mA

- در حالت $1\mu A$: POWER-DOWN

ولتاژ های عملیاتی (کاری)

(AT90LS8535) برای 2.7v تا 6v -

(AT90S8535) برای 4v تا 6v -

فرکانس های کاری

(AT90LS8535) برای 4MHZ تا 0MHZ -

(AT90S8535) برای 8MHZ تا 0MHZ -

خطوط I/O و انواع بسته بندی

- 32 خط ورودی / خروجی (I/O) قابل برنامه ریزی .

40- 44 پایه (PIN) در انواع PDIP و 44 پایه نوع

TQFP پایه نوع MLF و 44 پایه نوع PLCC

میکروکنترلرهای MEGA AVR

در این فصل به معرفی میکروکنترلرهای نوع AVR از سری میکروکنترلرهای MEGA AVR شرکت ATMEL می پردازیم . میکروهای MEGA نسبت به نوع قبلی (AT90S,TINY) دارای قابلیت بیشتری هستند . خصوصیات و قابلیت های هر یک از

میکروهای نوع MEGAAVR تشریح و در ادامه فیوز بیت های هر یک به طور کامل بررسی شده است . فیوز بیت ها قسمتی از حافظه FALSH هستند که امکاناتی را در اختیار کاربر قرار می دهند. فیوز بیت ها با ERASE میکرو از بین نمی روند و می توانند توسط بیت های قفل مربوطه ، قفل می شوند. کلاک سیستم هر یک از میکروها در صورت نیاز به توضیح بیشتر بلافاصله بعد از فیوز بیت ها گفته شده است . دو بخش کلاک سیستم (1) و (2) به معرفی انواع کلاک سیستم میکروهای ارجاع شده به این دو بخش پرداخته است .

1-3 خصوصیات ATmega323, ATmega323L

- از معماری VAR RISC استفاده می کند.
- کارایی بالا و توان مصرفی کم .
- دارای 130 دستورالعمل با کارایی بالا که اکثرآ تنها در یک کلاک سیکل اجرا می شوند. -
- 32*8 رجیستر کاربردی.
- سرعتی تا 8MIPS در فرکانس 8MHZ
- حافظه ، برنامه و داده غیر فرار

- 32K بايت حافظه FLASH قابل برنامه رىزى

داخلی

پایداری حافظه FLASH: قابلیت 1000 بار نوشتن و

پاک کردن (WRITE/ERASE)

.SRAM 2K-

1K- 1K بايت حافظه EEPROM داخلی قابل برنامه

ریزی .

پایداری حافظه EEPROM: قابلیت 100.000 بار

نوشتن و پاک کردن (WRITE/ERASE)

- قفل برنامه FLASH و حفاظت داده EEPROM.

قابلیت ارتباط JTAG (IEEE Std.)

- برنامه ریزی برنامه LOCK BITS,FUSE

.BITS,EEPROM از طریق ارتباط JTAG.

خصوصیات جانبی

- دو تایمر- کانتر (TIMER/COUNTER) 8 بیتی با

.COMPARE مجزا و دارای مقدار PRESCALER

- یک تایمر- کانتر (TIMER/COUNTER) 16 بیتی با CAPTURE، دارای مدهای PRESCALER و COMPARE
- 4 کanal PWM
- 8 کanal مبدل آنالوگ به دیجیتال 10 بیتی - یک مقایسه کننده آنالوگ داخلی.
- کanal مبدل آنالوگ به دیجیتال 10 بیتی WATCHDOG- داری .
- ارتباط سریال SPI برای برنامه ریزی داخل مدار (IN-SYSTEM PROGRAMMING)
- قابلیت ارتباط سریال SERIAL PERIPHERAL) SPI .SLAVE به صورت MASTER یا ENTERFACE
- قابلیت ارتباط با پروتکل سریال دو سیمه (TWO-WIRE)
- USART سریال قابل برنامه ریزی .
- خصوصیات ویژه میکروکنترلر
- دارای مدار POWER-ON RESET CIRCUIT
- قابل برنامه ریزی BROWN-OUT DETECTION .

- دارای 6 حالت ADC NOISE REDUCION ،)SLEEP

EXTENDED STANDBY, STANBY , POWER-SAVE , IDLE ,

(POWER-DOWN

- منابع وقفه (INTERRUPT) داخلی و خارجی

- تغذیه کم در مدهای POWERDOWN, IDLE .

- دارای اسیلاتور RC داخلی کالیبره شده

- عملکرد کاملاً ثابت.

- توان مصرفی پایین و سرعت بالا توسط تکنولوژی

CMOS

ولتاژ های عملیاتی (کاری)

- 2.7v تا 5.5v برای (ATmega323L)

- 4v تا 5.5v برای (ATmega323)

فرکانسهاي کاري

- 0MHZ تا 4MHZ برای (ATmega323L)

- 0MHZ تا 8MHZ برای (ATmega323)

خطوط I/O و انواع بسته بندی

- 32 خط ورودی / خروجی (I/O) قابل برنامه

ریزی .

- 40 پایه (PIN) در انواع PDIP و 44 پایه TQFP

ترکیب پایه ها

2-3 خصوصیات ATmega32L, ATmega32

از معماری VAR RISC استفاده می کند.

- کارایی بالا و توان مصرفی کم .

- دارای 131 دستورالعمل با کارایی بالا که

اکثرآ تنها در یک کلک سیکل اجرا می شوند. -

32*8 رجیستر کاربردی.

- سرعتی تا 16MIPS در فرکانس 16MHZ.

حافظه ، برنامه و داده غیر فرار

- 32K بایت حافظه FLASH قابل برنامه ریزی .

پایداری حافظه FLASH : قابلیت 1000 بار نوشتن و

(WRITE/ERASE) پاک کردن

.SRAM 2K-

1024- بایت حافظه EEPROM داخلی قابل برنامه

ریزی .

پایداری حافظه EEPROM : قابلیت 100.000 بار

نوشتن و پاک کردن (WRITE/ERASE)

- قفل برنامه FLASH و حفاظت داده EEPROM .

قابلیت ارتباط JTAG (IEEE Std.)

- برنامه ریزی برنامه LOCK BITS,FUSE از طریق BITS,EEPROM,FLASH JTAG.

خصوصیات جانبی

- دو تایмер- کانتر (TIMER/COUNTER) 8 بیتی با .COMPARE مجزا و دارای مد PRESCALER.

- یک تایمر- کانتر (TIMER/COUNTER) 16 بیتی با CAPTURE, مجزا و دارای مدهای PRESCALER COMPARE

- 4 کانال PWM

- 8 کانال مبدل آنالوگ به دیجیتال 10 بیتی دارای دو کانال تفاضلی با کنترل گین 200x,10x,1x. یک مقایسه کننده آنالوگ داخلی.

- دارای RTC (REAL-TIME CLOCK) با اسیلاتور مجزا.

- قابل برنامه ریزی با اسیلاتور WATCHDOG- داخلی.

- ارتباط سریال SPI برای برنامه ریزی داخل مدار (IN-SYSTEM PROGRAMMING)

- قابلیت ارتباط سریال (SPI) SERIAL PERIPHERAL

.SLAVE به صورت MASTER یا (ENTERFACE)

- قابلیت ارتباط با پروتکل سریال دو سیمه

(TWO-WIRE)

USART- سریال قابل برنامه ریزی .

خصوصیات ویژه میکروکنترلر

.POWER -ON RESET CIRCUIT -

BROWN -OUT DETECTION - قابل برنامه ریزی .

ADC NOISE REDUCION ،)SLEEP دارای 6 حالت

EXTENDED STANDBY, STANBY , POWER-SAVE , IDLE ,

(POWER-DOWN

- منابع وقفه (INTERRUPT) داخلی و خارجی

.POWERDOWN, IDLE - تغذیه کم در مدهای

دارای اسیلاتور RC داخلی کالیبره شده

- عملکرد کاملاً ثابت.

- توان مصرفی پایین و سرعت بالا توسط تکنولوژی

CMOS

ولتاژ های عملیاتی (کاری)

(ATmega323L) برای 5.5v تا 2.7v -

(ATmega32) برای 5.5v تا 4v-

فرکانس‌های کاری

(ATmega323L) برای 8MHZ تا 0MHZ -

(ATmega32) برای 16MHZ تا 0MHZ -

خطوط I/O و انواع بسته بندی

- 32 خط ورودی / خروجی (I/O) قابل برنامه ریزی .

.MLF 40- پایه PDIO 44، TQFP 44 پایه .

ترکیب پایه ها

3-3 خصوصیات Amega128, Amega128L

از معماری VAR RISC استفاده می کند.

- کارایی بالا و توان مصرفی کم .

- دارای 133 دستورالعمل با کارایی بالا که اکثرآ تنها در یک کلک سیکل اجرا می شوند. -

.32*8 رجیستر کاربردی.

- سرعتی تا 16MIPS در فرکانس 16MHZ .

حافظه ، برنامه و داده غیر فرار

. 128K - بایت حافظه FLASH قابل برنامه ریزی .

پایداری حافظه FLASH: قابلیت 1000 بار نوشتن و

پاک کردن (WRITE/ERASE)

.SRAM 4K-

- قابلیت آدرس دهی 64K بایت حافظه خارجی.

4K- 4K-
- قابلیت حافظه EEPROM داخلی قابل برنامه

ریزی.

پایداری حافظه EEPROM: قابلیت 100.000 بار

نوشتن و پاک کردن (WRITE/ERASE)

- قفل برنامه FLASH و حفاظت داده EEPROM.

قابلیت ارتباط (IEEE Std.) JTAG

- برنامه ریزی برنامه LOCK BITS,FUSE

.JTAG از طریق BITS,EEPROM,FLASH

خصوصیات جانبی

- دو تایмер- کانتر (TIMER/COUNTER) 8 بیتی با

.COMPARE مجزا و دارای مدل PRESCALER

- یک تایمر- کانتر (TIMER/COUNTER) 16 بیتی با

CAPTURE, مجزا و دارای مدهای PRESCALER

COMPARE

- 2 کanal PWM هشت بیتی

- 6 کanal PWM با قابلیت وضوح 2 تا 16 بیتی

- 8 کanal مبدل آنالوگ به دیجیتال 10 بیتی

8 کanal مبدل SINGLE-ENDED

7 کanal ADC تفاضلی

دارای دو کanal تفاضلی با کنترل گین 1x, 10x, 200x.

- یک مقایسه کننده آنالوگ داخلی.

WATCHDOG-
قابل برنامه ریزی با اسیلاتور
داخلی .

- ارتباط سریال SPI برای برنامه ریزی داخل
مدار (IN-SYSTEM PROGRAMMING)

- قابلیت ارتباط سریال SPI (SERIAL PERIPHERAL)
.SLAVE MASTER به صورت INTERFACE

- قابلیت ارتباط با پروتکل سریال دو سیمه
(TWO-WIRE)

- دو سریال قابل برنامه ریزی .

UNIVERSAL SYNCHRONOUS AND ASYNCHRONOUS (RECEIVER AND TRANSMITTER

خصوصیات ویژه میکروکنترلر

.POWER -ON RESET CIRCUIT -

• BROWN -OUT DETECTION -

- انتخاب نرم افزاری فرکانس کلک سیستم .

- دارای 6 حالت ADC NOISE REDUCION , (SLEEP

EXTENDED STANDBY, STANBY , POWER-SAVE , IDLE ,

(POWER-DOWN

- منابع وقفه (INTERRUPT) داخلی و خارجی

.POWERDOWN, IDLE

- دارای اسیلاتور RC داخلی کالیبره شده

- عملکرد کاملاً ثابت.

- توان مصرفی پایین و سرعت بالا توسط تکنولوژی

CMOS

ولتاژ های عملیاتی (کاری)

- 2.7v تا 5.5v برای (Atmega128L)

- 4v- 5.5v تا 5.5v برای (Atmega128)

فرکانسهای کاری

- 0MHZ تا 8MHZ برای (Atmega128L)

- 0MHZ تا 16MHZ برای (Atmega128)

خطوط I/O و انواع بسته بندی

- 53 خط ورودی / خروجی (I/O) قابل برنامه ریزی .
. 64-pad MLF و 64-lead TQFP-

4-3 خصوصیات Atmega163L, Atmega163

از معماری VAR RISC استفاده می کند .
- کارایی بالا و توان مصرفی کم .
- دارای 130 دستورالعمل با کارایی بالا که اکثرآ تنها در یک کلک سیکل اجرا می شوند . -
32*8 رجیستر کاربردی .
- سرعتی تا 8MIPS در فرکانس 8MHZ .
حافظه ، برنامه و داده غیر فرار
- 16K بایت حافظه FLASH قابل برنامه ریزی .
پایداری حافظه FLASH: قابلیت 1000 بار نوشتن و پاک کردن (WRITE/ERASE)
1024- بایت حافظه داخلی SRAM .
512- بایت حافظه EEPROM داخلی قابل برنامه ریزی .

پایداری حافظه EEPROM: قابلیت 100.000 بار

نوشتن و پاک کردن (WRITE/ERASE)

- قفل برنامه FLASH و حفاظت داده EEPROM.

خصوصیات جانبی

- دو تایمر- کانتر (TIMER/COUNTER) 8 بیتی با

.COMPARE مجزا و دارای مدل PRESCALER

- یک تایمر- کانتر (TIMER/COUNTER) 16 بیتی با

CAPTURE, مجزا و دارای مدهای PRESCALER

COMPARE

- 3 کانال PWM

- دارای RTC (REAL -TIME CLOCK) با اسیلاتور

مجزا.

- 8 کانال مبدل آنالوگ به دیجیتال 10 بیتی

- یک مقایسه کننده آنالوگ داخلی.

- یک مقایسه کننده آنالوگ داخلی.

- WATCHDOG- قابل برنامه ریزی با اسیلاتور

داخلی.

- ارتباط سریال SPI برای برنامه ریزی داخل

مدار (IN-SYSTEM PROGRAMMING)

- قابلیت ارتباط سریال (SERIAL PERIPHERAL) SPI

.SLAVE به صورت MASTER یا ENTERFACE

- قابلیت ارتباط با پروتکل سریال دو سیمه

(TWO-WIRE)

- دو USART سریال قابل برنامه ریزی.

خصوصیات ویژه میکروکنترلر

- مدار POWER -ON RESET

- مدار BROWN -OUT DETECTION قابل برنامه

ریزی.

- دارای 4 حالت ADC NOISE REDUCION ،)SLEEP ،

(POWER-SAVE , IDLE,POWER -DOWN

- منابع وقفه (INTERRUPT) داخلی و خارجی

- دارای اسیلاتور RC داخلی کالیبره شده

- عملکرد کاملاً ثابت.

- توان مصرفی پایین و سرعت بالا توسط تکنولوژی

CMOS

توان مصرفی در 25°C , $3\text{V}, 4\text{MHz}$

- حالت فعال (ACTIVE MODE) 5.0mA

- در حالت بی کاری (IDLE MODE) 1.9mA

- در حالت $1\mu A$: POWER-DOWN

ولتاژ های عملیاتی (کاری)

(Atmega163L) برای 5.5v تا 2.7v -

(Atmega163) برای 5.5v تا 4v-

فرکانس های کاری

(Atmega163L) برای 4MHZ تا 0MHZ -

(Atmega163) برای 8MHZ تا 0MHZ -

خطوط I/O و انواع بسته بندی

- 32 خط ورودی / خروجی (I/O) قابل برنامه ریزی .

. 40 پای PDIP و 44 پایه TQFP -

ترکیب پایه ها

5-3 خصوصیات Atmega8L, Atmega8

از معماری VAR RISC استفاده می کند .

- کارایی بالا و توان مصرفی کم .

- دارای 130 دستور العمل با کارایی بالا که

اکثرآ تنها در یک کلک سیکل اجرا می شوند . -

32*8 رجیستر کاربردی .

- سرعتی تا 16MIPS در فرکانس 16MHZ .

حافظه ، برنامه و داده غیر فرار

8K - بايت حافظه FLASH داخلی قابل برنامه ریزی .

پایداری حافظه FLASH: قابلیت 1000 بار نوشتن و پاک کردن (WRITE/ERASE)

1024- بايت حافظه داخلی SRAM- 512- بايت حافظه EEPROM داخلی قابل برنامه ریزی .

پایداری حافظه EEPROM: قابلیت 100.000 بار نوشتن و پاک کردن (WRITE/ERASE) - قفل برنامه FLASH و حفاظت داده EEPROM .

خصوصیات جانبی

- دو تایمر- کانتر (TIMER/COUNTER) 8 بیتی با .COMPARE مجزا و دارای مدهای PRESCALER

- یک تایمر- کانتر (TIMER/COUNTER) 16 بیتی با CAPTURE، مجزا و دارای مدهای PRESCALER

COMPARE

- 3 کانال PWM

- 8- کanal مبدل آنالوگ به دیجیتال در بسته .MLF,TQFP بندی های .
- 6 کanal با دقت 10 بیتی
- 2 کanal با دقت 8 بیتی
- 6 کanal مبدل آنالوگ به دیجیتال در بسته .PDIP بندی های .
- 4 کanal با دقت 10 بیتی
- 2 کanal با دقت 8 بیتی
- دارای (REAL -TIME CLOCK) RTC با اسیلاتور مجزا .
- یک مقایسه کننده آنالوگ داخلی .
- USART- سریال قابل برنامه ریزی .
- WATCHDOG- قابل برنامه ریزی با اسیلاتور داخلی .
- ارتباط سریال SPI برای برنامه ریزی داخل مدار (IN-SYSTEM PROGRAMMING)
- قابلیت ارتباط سریال SERIAL PERIPHERAL (SPI .SLAVE به صورت MASTER یا ENTERFACE)

- قابلیت ارتباط با پروتکل سریال دو سیمه (TWO-WIRE)

خصوصیات ویژه میکروکنترلر

.POWER-ON RESET CIRCUIT -

- دارای ۵ حالت ADC NOISE REDUCTION ،)SLEEP

(POWER-SAVE STANDBY, IDLE, POWER-DOWN

- منابع وقفه (INTERRUPT) داخلی و خارجی

- دارای اسیلاتور RC داخلی کالیبره شده

- عملکرد کاملاً ثابت.

- توان مصرفی پایین و سرعت بالا توسط تکنولوژی

CMOS

توان مصرفی در 25°C , 3V, 4MHz

- حالت فعال (ACTIVE MODE) 3.6mA

- در حالت بی کاری (IDLE MODE) 1.0mA

- در حالت POWER-DOWN $1\mu\text{A}$

ولتاژ های عملیاتی (کاری)

- برای Atmega8L 2.7v تا 5.5v

- برای Atmega8 4v تا 5.5v

فرکانسهاي کاري

(Atmega8L) برای 8MHZ تا 0MHZ -

(Atmega8) برای 168MHZ تا 0MHZ -

خطوط I/O و انواع بسته بندی

- 23 خط ورودی / خروجی (I/O) قابل برنامه ریزی.

.MLF,TQFP و 32 پایه PDIP -

ترکیب پایه ها

فیوز بیت های ATMEGA8

ATMEGA8 دارای دو بایت فیوز بیت است که در جدول زیر نشان داده شده اند. منطق 0 به معنای برنامه ریزی شدن و 1 به معنای برنامه ریزی نشدن بیت است .

FUSE HIGH BYTE

FUSE HIGH BYTE	BIT NO.	DESCRIPTION	DEFAULT VALUE
RSTDISBL	7	SELECT IF PC6 IS I/O PIN OR	1(UNPROGRAMMED ,PC6 IS RESET PIN)

		RESET PIN	
WDTON	6	WDT ALWAYS ON	1(UNPROGRAMMED,WDT ENABLED BY WDTCR)
SPIEN	5	ENABLE SERIAL PROGRAM AND DATA DOWNLOADING	0(UNPROGRAMMED ,SPI PROG.ENABLE)
CKOPT	4	OSCILLATOR OPTIONS	1(UNIPROGRAMMED)
EESAVE	3	EEPROM MEMORY IS PRESEVED THROUGH THE CHIP ERASE	1(UNIPROGRAMMED EEPROM NOT PRESERVED)
BOOTSZ1	2	SELECT BOOT SIZE	0(PROGRAMMED)
BOOTSZ2	1	SELECT BOOT	0(PROGRAMMED)

		SIZE	
BOOTRST	0	SELECT RESET VECTOR	1(UNIPROGRAMMED)

FUSE LOW BYTE

FUSE HIGH BYTE	BIT NO.	DESCRIPTION	DEFAULT VALUE
BODLEVEL	7	BROWN OUT DETECTIOR TRIGGER LEVEL	1(UNPROGRAMMED)
BODEN	6	BROWN OUT DETECTIOR ENABLE	0(UNPROGRAMMED ,BOD DISABLE)
SUT1	5	SELECT START-UP TIME	1(UNIPROGRAMMED)
STU0	4	SELECT	0(PROGRAMMED)

		START-UP TIME	
CKSEL3	3	SELECT CLOCK SUORCE	0(PROGRAMMED)
CKSEL2	2	SELECT CLOCK SUORCE	0(PROGRAMMED)
CKSEL1	1	SELECT CLOCK SUORCE	0(PROGRAMMED)
CKSEL0	0	SELECT CLOCK SUORCE	1(UNIPROGRAMMED)

: در حالت پیش فرض PC6 پایه ری ست است . با برنامه این بیت ، پایه PC6 به عنوان پایه I/O استفاده می شود .

WDTON : در حالت پیش فرض WATCHDOG غیر فعال و کاربر بایستی نرم افزاری WATCHDOG را راه اندازی کند ولی زمانی که این بیت برنامه ریزی شود WATCHDOG همیشه روشن است .

SPIEN : در حالت پیش فرض برنامه ریزی شده و میکرو از طریق سریال SPL برنامه ریزی می شود . این بیت در مد برنامه ریزی سریال قابل دسترس نمی باشد .

CKOPT : بیت انتخاب کلک که به صورت پیش برنامه ریزی نشده است . عملکرد این بیت بستگی به بیت های CKSEL دارد که در بخش 3-14 در انتهای همین فصل آمده است .

EESAVE : در حالت پیش فرض برنامه ریزی نشده و در زمان پاک شدن (ERASE) میکرو حافظه EEPROM پاک می شود ولی در صورتی که برنامه ریزی شود محتویات EEPROM در زمان پاک شدن میکرو ، محفوظ می ماند .

BOOTSZO,BOOTSZI : برای انتخاب مقدار حافظه BOOT طبق جدول زیر برنامه ریزی می شوند و در

زمان برنامه ریزی شدن فیوز بیت **BOOTRST**

اجرای برنامه از آدرس **BOOT** آغاز خواهد شد.

BOOTSZ1	BOOTSZ0	BOOT SIZE	PAGES	APPLICATION FALSH ADDRESS	BOOT FLASH ADDRESS	BOOT RESET ADDRESS
1	1	128 words	4	0x000-0xF7F	0xF80-0xFFF	0xF80
1	0	256 words	8	0x000-0xE7E	0xF00-0xFFF	0xF00
0	1	512 words	16	0x000-0xDFF	0xE00-0xFFF	0xE00
0	0	1024 words	32	0x000-0xBFF	0xC00-0xFFF	0xC00

جدول انتخاب مقدار حافظه **BOOT** توسط فیوز بیت

های **BOOTSZ0.1**

: بیتی انتخاب بردار ری ست **BOOTRST** که در حالت پیش فرض برنامه ریزی نشده و آدرس بردار ری ست \$0000 است و در صورت برنامه ریزی آدرس بردار ری ست به آدرسی که فیوز بیت های **BOOTSZ1,BOOTSZ0** مشخص کرده اند تغییر می یابد.

BOOTRST	RESET ADDRESS
1(UNPROGRAMMED)	RESET VECTOR =APPLICATION RESET (ADDRESS \$0000)
0(PGRAMMED)	RESET VECTOR =BOOT LONDER RESET

جدول انتخاب آدرس برد از روی سطح توسط فیوز

بیت BOOTRST

BODLEVEL: زمانی این بیت برنامه ریزی نشده (پیش فرض) باشد اگر ولتاژ پایه VCC از 2.7V پایین تر شود ری سط داخلى میکرو فعال شده و سیستم را روی سط می کند . زمانی که این بیت برنامه ریزی شده باشد اگر ولتاژ پایه VCC از 4V پایین تر شود ری سط داخلى میکرو فعال شده و میکرو را طبق شکل 3-1 روی سط می کند .

BROWN-OUT: برای فعال کردن عملکرد BODEN این بیت باقیستی برنامه ریزی شده باشد این بیت به صورت پیش فرض برنامه ریزی نشده است .

BODEN,BODLEVEL	BROWN-OUT DETECTION
11	DISABLE
10	DISABLE
01	AT VCC=2.7V
00	AT VCC=4.0V

جدول سطوح مختلف ولتاژ برای مدار BROWN-OUT

برای انتخاب زمان START-UP بکار SUT1,SUT0

برده می شوند. عملکرد این دو بیت در جوش 14-3

در انتهای همین فصل کاملاً توضیح شده است.

عملکرد این بیت ها در جوش 3- CKSEL3... CKSEL0

در انتهای همین فصل کاملاً توضیح داده شده

است.

خصوصیات جانبی

- دو تایмер- کانتر (TIMER/COUNTER) 8 بیتی با

.COMPARE مجزا و دارای مدل PRESCALER

- یک تایمر- کانتر (TIMER/COUNTER) 16 بیتی با

CAPTURE, مجزا و دارای مدل PRESCALER

COMPARE

- 4 کanal خروجی PWM

8- کانال مبدل آنالوگ به دیجیتال 10 بیتی.

8 کانال SINGLE-ENDED

دارای 7 کانال تفاضلی در بسته بندی TQFP

دارای دو کانال تفاضلی با کنترل گین 200x,10x,1x

در بسته بندی TQFP

- یک مقایسه کننده آنالوگ داخلی.

- USART سریال قابل برنامه ریزی .

WATCHDOG- قابل برنامه ریزی با اسیلاتور داخلی .

- قابلیت ارتباط با پروتکل سریال دو سیمه (TWO-WIRE)

- قابلیت ارتباط سریال SPI به صورت MASTER/SLAVE

خصوصیات ویژه میکروکنترلر

BROWN-OUT و مدار POWER -ON RESET CIRCUIT - قابل برنامه ریزی .

- دارای اسیلاتور RC داخلی کالیبره شده

- منابع وقفه (INTERRUPT) داخلی و خارجی

ADC   NOISE   ) SLEEP   دارای 6 حالت

REDUCION,EXTENDED   STANBY,STANDBY,POWER-
(SAVE, IDLE, POWER-DOWN

- عملکرد کاملاً ثابت.

- توان مصرفی پایین و سرعت بالا توسط تکنولوژی

CMOS

ولتاژ های عملیاتی (کاری)

(ATMEGA8535L) 5.5v تا 2.7v -

(ATMEGA8535) 5.5v تا 4.5v-

فرکانسهاي کاري

(ATMEGA8535L) 8MHZ تا 0MHZ -

(ATMEGA8535) 16MHZ تا 0MHZ -

خطوط I/O و انواع بسته بندی

- 32 خط ورودی / خروجی (I/O) قابل برنامه ریزی.

, PLCC 40- پایه (PIN) نوع , PDIP 44 پایه نوع . TQFP 44 پایه نوع MLF و 44 پایه نوع

محیط برنامه نویسی

BASCOMAVR

انواع متنوعی از کامپایلرهای AVR عرضه شده اند که در این میان کامپایلرهای BASCOM، FASTAVR و CODEVISION از اهمیت و اعتبار بیشتری برخوردار هستند. در این فصل قصد داریم به معرفی یکی از قویترین آنها به نام BASCOM ویرایش 1.11.7.4 بپردازیم. BASCOM تمام میکروهای AVR را حمایت کرده و از زبان BASIC برای برنامه نویسی AVR ها استفاده می نماید.

در این فصل منوهای BASCOM به طور کامل تشریح شده اند. از قابلیت های بسیار ارزنده محیط BASCOM داشتن تحلیل گر یا به عبارتی SIMULATOR داخلي است که برای یادگیری برنامه نویسی AVR بسیار کارآمد است.

ورودی سیگнал آنالوگ ADC و مقایسه کننده آنالوگ، ایجاد پالس بر روی پایه ای خاص، صفحه کلید LCD,4x4، ایجاد تمام وقفه ها به

صورت اختیاری ، نوشتن و خواندن حافظه EEPROM و SRAM و رویت تمام رجیسترها و متغیر های محلی و سراسری برنامه ، اجرای برنامه به صورت خط به خط ، رویت صفر یا یک بودن تمام پایه توسط LED ، تغییر منطق پایه دخواه و بسیاری از امکانات دیگر توسط محیط تحلیل گر (SIMULATOR) و از همه مهمتر برنامه نویسی ساده باعث شده است که این کامپایلر در کنار دیگر کامپایلرهای معروف مورد تایید و استفاده برنامه نویسان قرار گیرد .

در انتهای این فصل نیز قصد داریم به ساخت STK200/300 PROGRAMER به وسیله یک بافر و ساخت نوع دیگررا که در عرض مدت بسیار کوتاهی قابل ساخت است بپردازیم .

1-4 معرفی منوهای محیط BASCOM

پس از اجرای برنامه BASCOM پنجره متوسط برنامه نویسی BASCOM ظاهر خواهد شد . اگر اولین راه اندازی شما باید پنجره خالی خواهد

بود در غیر اینصورت آخرین فایلی که باز شده بود ظاهر می شود.

FILE منوی

(FILE NEW) ایجاد فایل جدید

با انتخاب این گزینه یک پنجره جدید که شما قادر به نوشتن برنامه در آن هستید ایجاد می شود.

(FILE OPEN) باز کردن فایل

با انتخاب این گزینه شما قادر به فراخوانی فایلی که در حافظه موجود است می باشید.

BASCOM ASCII فایلها را به صورت استاندارد ذخیره می کند. بنابراین شما می توانید از ویرایشگری مانند NOTEPAD برای نوشتن برنامه استفاده کنید و سپس آن را به محیط انتقال دهید.

(FILE CLOSE) بستن فایل

این گزینه پنجره برنامه فعل را می بندد. اگر در فایل تغییری ایجاد کرده اید ابتدا باید قبل از بستن آن را ذخیره نمایید.

(FILE SAVE) ذخیره فایل

با این گزینه شما قادر به ذخیره فایل به صورت ASCII در حافظه کامپیوتر خواهید بود.

(FILE PRINT PREVIEW) ذخیره کرده بعنوان

این گزینه نشان می دهد که فایل متنی موجود برنامه در هنگام پرینت به چه صورت خواهد بود.

(FILE PRINT) پرینت فایل

با این گزینه شما می توانید فایل برنامه موجود را پرینت نمایید.

(FILE EXIT) خروج از فایل

با این گزینه شما قادر خواهید بود از محیط BASCOM خارج شوید ولی در صورتی که شما در برنامه تان تغییری داده اید و آن را ذخیره نکرده اید، پیش از خروج هشدار میدهد.

منوی EDIT

EDIT UNDO

با این گزینه شما می توانید دستکاری اخیرتان در برنامه را از بین ببرید.

EDIT REDO

با این گزینه شما می توانید دستکاری اخیرتان را که از بین برده بودید دوباره برگردانید.

EDIT CUT

با این گزینه شما می توانید متن انتخاب شده را ببرید و به محل جدیدی انتقال دهید.

EDIT COPY

با این گزینه شما می توانید متن انتخاب شده را کپی کرده و به محل جدیدی انتقال دهید.

EDIT PAST

با این گزینه شما می توانید متنی را که قبلاً CUT یا COPY کرده بودید در محل مورد نظر بچسبانید.

EDIT FIND

با این گزینه شما می توانید متنی را در برنامه تان جستجو کنید.

EDIT FIND NEXT

با این گزینه شما می توانید متن مورد جستجو را دوباره جستجو نمایید.

EDIT REPLACE

با این گزینه شما می توانید متنی را جایگزین متن موجود در برنامه نمایید. یعنی در قسمت TEXT TO FIND متن مورد جستجو که باید توسط متن دیگری جایگزین شود را تایپ کنید و در قسمت REPLACE با که باید جایگزین شود تایپ کنید.

EDIT GOTO

با این گزینه شما می توانید مستقیماً و به سرعت به خط دخواهی بروید.

EDIT TOGGLE BOOKMAR

با این گزینه شما می توانید در جاهای خاصی از برنامه که مورد نظر شماست نشانه گذاری کنید و به آنها توسط دستور EDIT GOTO BOOKMAR دسترسی پیدا کنید.

EDIT GOTO BOOKMAR

با این گزینه شما می توانید به نشانه هایی که قبلاً گذاشته اید پرس نمایید.

EDIT IDENT BLOCK

با این گزینه شما میتوانید متن انتخاب شده را به اندازه یک TAB به سمت راست منتقل کنید.

EDIT UNIDENT BLOCK

با این گزینه شما می توانید متن انتخاب شده را به اندازه یک TAB به سمت چپ منتقل کنید.

منوی PROGRAM

PROGRAM COMPILE

با این گزینه (یا کلید F7) شما قادر به ترجمه برنامه به زبان ماشین (COMPILE) خواهید بود. برنامه شما با انتخاب این گزینه پیش از COMPILE ذخیره خواهد شد و فایلهای زیربسته به انتخاب شما در OPTION COMPILER SETTING ایجاد خواهند شد.

XX.BIN فایل باینری که میتوانید در میکروکنترلر PROGRAM شود.

XX.DBG فایل DEBUG که برای نرم افزار شبیه ساز BASCOM مورد نیاز است.

XX.OBJ فایل OBJECT که برای نرم افزار AVR مورد نیاز است.

XX.RPT فایل گزارشی

XX.HEX فایل هگزدسیمال اینتل که برای بعضی از انواع PROGRAMMER ها مورد نیاز است.

XX.ERR فایل خطا که فقط در هنگام بروز خطا ایجاد می شود.

XX.EEP داده هایی که باید در EEPROM برنامه ریزی شوند در این فایل نگهداری می گردند.

اگر خطایی در برنامه موجود باشد شما پیغام خطا را در یک کادر هاوره ای دریافت خواهید کرد و COMPILE متوقف می شود با کلیک به روی هر کدام از آنها به خطی که خطا در آن رخ داده است پرس خواهید کرد و علامت در اول خط خطا قرار می گیرد.

PROGTAM SYNTAX CHECK

بوسیله این گزینه برنامه شما برای نداشتن خطای املایی چک می شود . اگر خطایی وجود داشته باشد ، هیچ فایلی ایجاد خواهد شد .

PROGRAM SHOW RESULT

از این گزینه برای دیدن نتیجه COMPILE می توان استفاده کرد .

گزینه OPTION COMPILER OUTPUT را برای تعیین اینکه کدام فایلها باید ایجاد شوند را ببینند فایلهايی که محتوای آنها قابل مشاهده اند REPORT,ERROR می باشند.

PROGRAM SIMULATOR

با فشردن کلید F2 با این گزینه از منو PROGRAM شبیه ساز داخلی فعال خواهد شد .
شما در برنامه با نوشتن کلمه کلیدی \$SIM قادر به شبیه سازی سریعتر برنامه می باشید . در صورت تمایل شما می توانید از شبیه سازی های دیگر مانند AVR STUDIO نیز استفاده کنید . برای شبیه سازی فایلهاي OBJ,DBG باید ایجاد شده

باشد . فایل AVR OBJ در برنامه شبیه سازی استفاده قرار می گیرد .

برای شبیه ساز داخلی مورد استفاده قرار می گیرد .

SEND TO CHIP

توسط این گزینه یا کلید F4 پنجره محیط برنامه ریزی ظاهر خواهد شد . شما می توانید توسط این گزینه میکرو مورد نظر خود را PROGRAM نمایید .

TOOLS منوی

TEMINAL EMULATOR

توسط این گزینه یا کلیدهای CTRL+T با بالا آوردن TEMINAL EMULATOR می توانید از این محیط برای نمایش داده ارسالی و دریافتی در ارتباط سریال RS-232 بین میکرو و کامپیوتر استفاده نمایید .

LCD DESIGNER

توسط این گزینه می توانید کاراکترهای دخواه خود را طراحی نماید و بر روی LCD نمایش دهید .

LCD DESIGNER پنجره محیط

ماتریس LCD دارای 7x5 پیکسل می باشد که شما می توانید با کلیک چپ هر کدام از مربع ها را انتخاب و با کلیک دوباره آن از حالت انتخال خارج کنید. دکمه SET ALL همه نقاط را انتخاب و دکمه CLEAR ALL همه را از همه انتخاب خارج می کند . پس از طراحی، کلیک OK را کلیک کنید. با این کار خط شامل تعدادی عدد مانند عبارت زیر به برنامه شما اضافه می گردد .

DEFLCDCHAR?,14,21,21,27,27,21,21,14

شما تنها می توانید هشت کاراکتر جدید را برای LCD تعریف کنید پس به جای علامت سوال می توانید یک عدد بین 0 تا 7 جایگزین کنید . کاراکتر طراحی شده را می توان توسط دستور LCD CHR(?) بعد از دستور CLS بر روی LCD نمایش داد.

GRAPHIC CONVERTOR

با کلیک بر روی این منو پنجره محیط GRAPHIC CONVERTOR نشان داده شده در صفحه بعد برای

تبدیل تصویر با پسوند BMP به تصویری با پسوند PGF که قابل نمایش بر روی GRAPHIC LCD است ظاهر می شود .

فایل دخواه خود را با پسوند BMP توسط دکمه LOAD وارد کرده و سپس با دکمه SAVE آن را در کنار برنامه خود با پسوند BGF ذخیره کنید . فایل تبدیل شده به GRAPHIC FILE صورت سیاه و سفید دوباره نمایش داده می شود و با کلیک بر روی دکمه OK می توان از محیط خارج شد . فایل ذخیره شده با فرآخوانی در برنامه قابل نمایش بر روی LCD گرافیکی است . انتخاب نوع LCD توسط قسمت LCD TYPE انجام می گیرد . فونت نوشتاری نیز میتواند 8*8 یا 8*6 پیکسل باشد .

GRAPHIC CONVERTOR پنجره

منوی OPTIONS

OPTION COMPILER

با این منو شما می توانید گزینه های مختلف کامپایلر را طبق زیر اصلاح نمایید :

OPTION COMPILER CHIP

انتخاب میکرو برای برنامه ریزی توسط این گزینه انجام می شود . در صورتی که از دستور \$REGFILE در برنامه استفاده کرده اید دیگر نیازی به انتخاب میکرو توسط این گزینه نیست .

OPTION COMPILER PUTPUT

با این گزینه میتوان فایل هایی که مایل به ایجاد آنها پس از کامپایل هستیم را انتخاب کرد . با این گزینه SIZE WARNING زمانی که حجم CODE از مقدار حافظه FLASHROOM بجاو ز کرد کامپایلر توسط WARNING می کند .

OPTION COMPILER COMMUNICATION

نرخ انتقال (BAUDRATE) ارتباط سریال توسط این گزینه تعیین می شود که می توان یک نرخ جدید نیز تایپ کرد . گزینه FREQUENCY انتخاب فرکانس کریستال استفاده شده است که میتواند فرکانس اختیاری نیز باشد . در صورت پیکره بندی هر یک از امکانات فوق در برنامه نیازی به تنظیم کردن آنها در این منونیست .

OPTION COMPILER LCD

گزینه OPTION COMPILER LCD نیز دارای قابلیت های زیر است :

در قسمت LCD TYPE نوع LCD را مشخص می کنیم .
گزینه BUS MODE مشخص می کند LCD به صورت 8
بیتی یا 4 بیتی کار کند . توسط گزینه DATA
تعیین می کنیم کار PIN LCD به صورت MODE
کند یا BUS و گزینه LCD ADDRESS مشخص کننده
آدرس LCD در مدل BUS است .

در صورت پیکره بندی هر یک از امکانات فوق در
برنامه نیازی به تنظیم کردن آنها در این منو
نیست .

OPTIONS PROGTAMMER

در این منو شما میتوانید PROGTAMMER مورد
نظر خود را انتخاب نمایید .

(SIMULATOR) 2-4 معرفی محیط شبیه سازی

با اجرای محیط شبیه سازی پنجره زیر ظاهر خواهد
شد . نوار ابزار دکمه هایی است که با فشار هر

کدام محیط خاصی انجام می شود که قصد داریم در زیر به معرفی هر یک بپردازیم.

پنجره محیط شبیه سازی

RUN: نام این کلید RUN می باشد . با فشار دادن این دکمه شبیه سازی آغاز می شود .

PAUSE: این دکمه PAUSE می باشد که باعث توقف وقت شبیه سازی می شود و با فشردن دکمه RUN شبیه سازی ادامه پیدا می کند .

STOP: این باعث توقف کامل شبیه سازی برنامه جاری می شود و به این معناست که شما می توانید برنامه را خط به خط اجرا کنید و می توان هنگام فرآخوانی توابع به داخل آنها رفته و مراحل اجرای آنها را نیز بررسی کرد . این کار را با فشردن کلید F8 نیز میتوانید انجام دهید . بعد از هر بار اجرای این دستور شبیه سازی به حالت PAUSE می رود .

STEP OVER: این دکمه شبیه دکمه قبلی است با این تفاوت که در هنگام فرآخوانی توابع به

داخل SUB ROUTINE خواهد رفت. این کار را می توانید با فشردن کلید SHIFT F8 نیز انجام دهید .
RUN TO : دکمه RUN TO شبیه سازی را تا خط
انتخاب شده انجام میدهد و سپس به حالت PAUSE
می رود (خط جاری باید شامل کدهای قابل اجرا
باشد) .

شبیه سازی سخت افزاری THE HARDWARE

SIMULATOR

با کلیک روی این گزینه نمایش داده می شود .
پنجره محیط شبیه سازی سخت افزاری
قسمت بالای یک LCD مجازی می باشد که برای
نشان دادن داده های فرستاده شده
استفاده می شود . نوار LED های قرمز رنگ پایین
خروجی پورتها را نشان می دهد . با کلیک روی هر
یک از LED های سبز رنگ که به عنوان ورودی
هستند وضعیت آن معکوس می شود و روشن شدن LED
به منزله یک کردن پایه پورت است . یک صفحه
کلید نیز تعابیه شده است که با دستور GERKBD()
در برنامه قابل خواندن می باشد . در ضمن

مقدار آنالوگ نیز هم برای مقایسه کننده آنالوگ و هم برای کانال های مختلف ADC قابل اعمال است.

REGISTERS: این دکمه پنجره رجیسترها را با مقادیر فعلی نمایش می دهد. مقدارهای نشان داده شده در این پنجره هگزا دسیمال می باشد که برای تغییر هر کدام از آنها روی خانه مربوطه کلیک کرده و مقدار جدید را وارد کنید. (شکل زیر)

پنجره نمایش رجیسترهای RO-R31

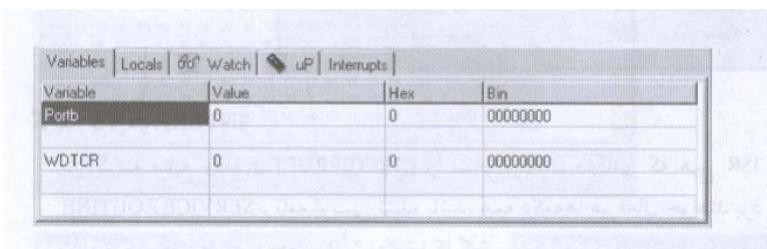
I/O REGISTERS: دکمه I/O که برای نمایش رجیستر های I/O استفاده می شود که مانند R قابل مقدار دهی است. (شکل زیر)

پنجره نمایش رجیسترهای I/O

VARIABLES گزینه

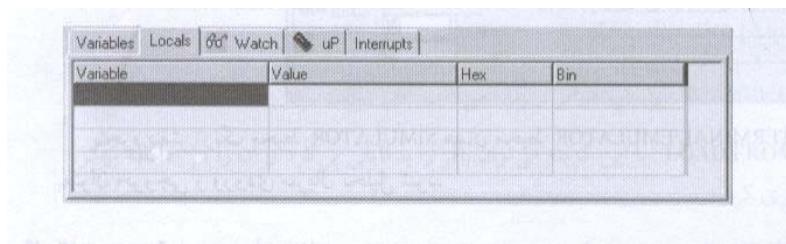
شما قادر به انتخاب متغیر با دو بار کلیک کردن در ستون VARIABLES می باشید با فشار دکمه ENTER در هنگام اجرای برنامه قادر به مشاهده مقدار جدید متغیر در برنامه خواهید بود.

همچنین میتوانید مقدار هر متغیر را توسط **VALUE** تغییر دهید.

LOCAL گزینه

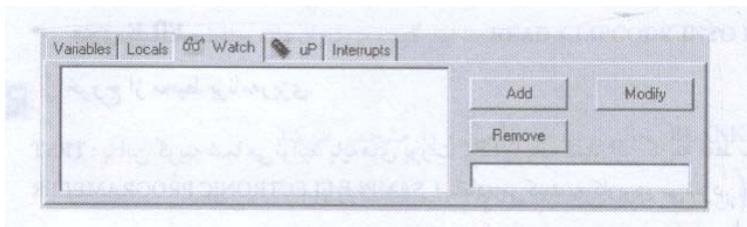
پنجره **LOCAL** متغیر های محلی موجود در CUB یا FUNCTION را نشان می دهد . شما نمی توانید متغیرها را اضافه نمایید .
پنجره نمایش متغیرهای محلی

گزینه WATCH

گزینه WATCH می تواند برای وارد کردن وضعیتی که قرار است در خلال شبیه سازی ارزیابی شود مورد استفاده قرار گیرد و هنگامی که وضعیت PAUSE مورد نظر صحیح شد شبیه سازی در حالت قرار خواهد رفت . حالت مورد نظر در مکان متن تایپ نموده و دکمه ADD-BUTTON را فشار دهید . هنگامی که دکمه MODIFY-BUTTON فشار داده شود وضعیت مورد نظر را مورد بازنگری قرار می دهد و میتوان ارزش آن را تغییر داد . برای حفظ هر وضعیت شما باید آن را انتخاب کرده و دکمه REMOVE را فشار دهید .

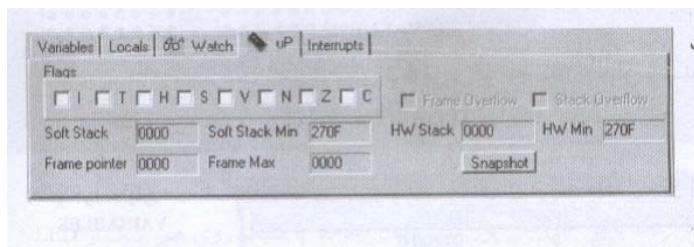
پنجره گزینه WATCH

UP گزینه

این گزینه وضعیت رجستر وضعیت (STATUS REG) را نشان می دهد . FLAG ها (پر چهار) را نشان می توان کلیک بر روی CHECK BOX ها تغییر وضعیت داد .

پنجره نمایش رجیستر وضعیت

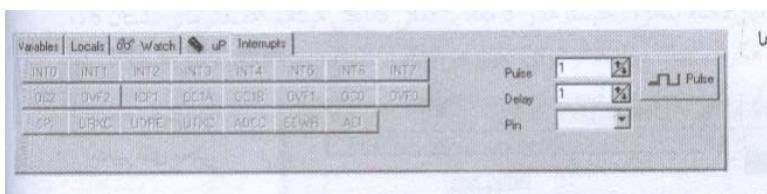

INTERRUPTS گزینه

این گزینه منابع وقفه (INTERRUPT) را نشان میدهد . هنگامی که هیچ (INTERRUPT) ISR نویسی نشده باشد ، SERVICE R OUTINE

همه دکمه ها غیر فعال خواهد بود و اگر ISR نوشته شود، دکمه مربوط به آن فعال می شود و با کلیک بر روی هر کدام از این دکمه ها مثلا OVFO برنامه وقفه مربوطه اجرا می شود. در ضمن شما می تواند روی یک پایه خالص پالس ایجاد نمایید.

پنجره نمایش انواع وقفه ها

پنجره بنفس رنگ محیط SIMULATOR همان محیط TERMINAL EMULATOR است که می تواند بعنوان خروجی و ورودی سریال تحلیل شود.

معرفی محیط برنامه ریزی

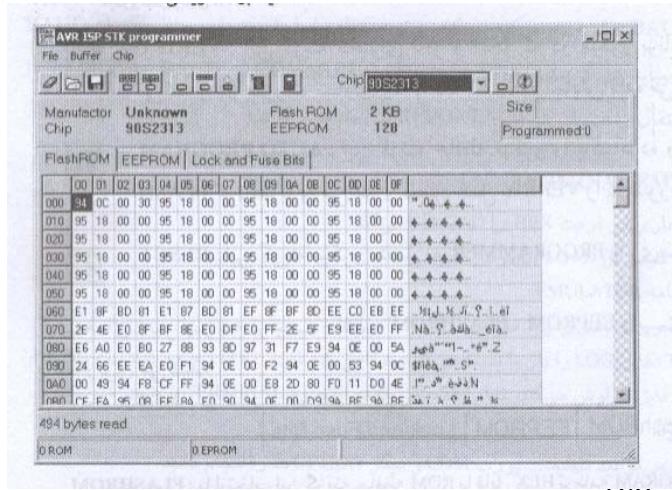
پنجره ارسال برنامه به میکرو هنگامی که RUN انتخاب می شود ظاهر می گردد. با کلیک بر روی این منو و یا با فشردن کلید

F4 پنجره نشان داده شده در شکل 4-1 نمایان

خواهد شد در این بخش قصد داریم به معرفی منوهای محیط برنامه ریزی بپردازیم . در رصویری که کامپایلر نتواند میکرو متصل به PROGRAMMER را شناسایی کند شکل 4-2 نشان داده خواهد شد . زمانی که میکرو متصل شده به PROGRAMMER با میکرو که برای برنامه نوشته شده است مطابقت نداشته باشد شکل 4-3 نمایش داده می شود

منوی FILE

خروج از محیط برنامه ریزی با TEST: با این گزینه شما می توانید پایه های پورت LPT را یک کنید . این گزینه فقط برای زمانی که شما از SAMPLE ELECTRONIC PROGRAMMER استفاده می کنید به کاربرده می شود .

شکل 4-1 پنجره برنامه ریزی

BUFFER منوی

BUFFER CLEAR : این گزینه بافر را پاک می کند .

LOAD FROM FILE : با این گزینه می توان بافر را با فایلی پر کرد و آن در حافظه میکرو برنامه ریزی کرد .

SAVE TO FILE : توسط این گزینه میتوان بافر را در فایلی ذخواه ذخیره کرد . بافر می تواند محتوای حافظه یک میکرو باشد .

CHIP منوی

CHIP IDENTIFY : با این گزینه میتوان میکرو بافر متصل PROGRAMMER را شناسایی کرد .

WRITE BUFFER TO CHIP : توسط این گزینه می توان محتوای بافر را در حافظه ROM یا EEPROM میکرو برنامه ریزی کرد .

RWAD CLIPCODE INTO BUFFER : با این گزینه می توان داده حافظه کدی میکرو را خواند .

BLANK CHECK : داخلی بودن حافظه میکرو را مشخص می کند .

ERASE : این گزینه محتوای حافظه برنامه وداده EEPROM را پاک می کند.

VERIF : این گزینه محتوای بافر و آنچه که در میکرو برنامه ریزی شده است را مقایسه می کند و در صورت تساوی پیغام VERIFY OK نمایش داده است.

AUTO PROGRAM : این گزینه حافظه میکرو را پاک کرده و برنامه مورد نظر را در حافظه FLASH VERIFY برنامه ریزی می کند و سپس عمل را به صورت خودکار انجام می دهد.

PROGRAMMER : این گزینه میکرو متصل به RESET را ریست می کند.

گزینه های زیر نیز به ترتیب حافظه LOCK AND FUSE و بیت های EEPROM, FLASHROM را برنامه ریزی می کنند.

FLASHROM/ EEPROM/ LOCK AND FUSE BITS

FLASHROM: با انتخاب این گزینه حافظه ROM با فایل HEX برنامه PROGRAM می شود.

EEPROM : حافظه EEPROM توسط این گزینه برنامه

ریزی می شود .

LOCK AND FUSE BITS : با این گزینه شما

میتوانید در صورت سالم بودن میکرو بیت های قفل

وفیوز بیت های را برنامه ریزی کنید . توسط

دکمه های فرمان WEITE FSE میتوان LOCK را

برنامه ریزی کرد . توسط کلیدهای

WRITE FSE و WRITE FSL و WRITE FSH و FS

FUSE BITS LOW BYTE و FUSE BITS و FUSE BITS

توان FUSE BITS EXTENDED BYTE و HIGT BYTE

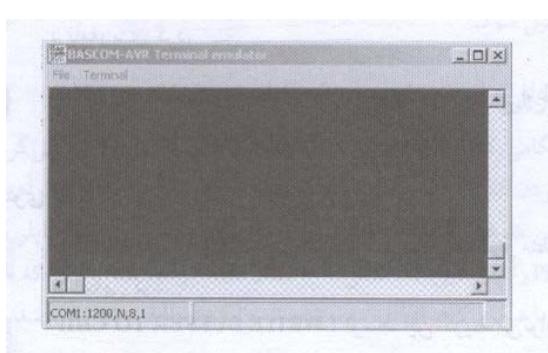
برنامه ریزی کرد .

معرفی محیط TERMINAL EMULATOR

از این گزینه می توانید برای نمایش داده

ارسالی و دریافتی در ارتباط سریال RS-232

بین میکرو و کامپیوتر استفاده نمایید .

TERMINAL EMULATOR

پنجره محیط TERMINAL EMULATOR

اطلاعاتی که شما در این محیط تایپ می کنید به میکرو ارسال و اطلاعاتی که از پورت کامپیوتر د ریافت می شود د راین پنجره نمایش داده می شود . هنگامی که شما در برنامه از IN SERLAL و یا SERIAL OUT استفاده می کنید ، می توانید پس از PROGRAM کردن برنامه درون میکرو و اتصال آن به پورت سریال PC ، داده های ارسالی توسط UART میکرو به بیرون را دریافت کرده و نمایش داد و از صحت و سقم آنها اطلاع یافت . همچنین اگر از دستوری مانند INKEY در برنامه استفاده کرده اید می توانید داده خود را از طریق پنجره TERMINAL EMULATOR به میکرو بفرستید .
توجه داشته باشید که شما از نرخ انتقال BAUD مشابه در میکرو و کامپیوتر استفاده نمایید . به طور مثال اگر از BAUD برابر با 9600 استفاده میکنید میباید درگزینه COMMUNICATION میباشد

SETTING نیز BAUD برابر 9600 را انتخاب کنید

. همچنین نرخ انتقال را میتوان در فایل REPORT نیز مشاهده کرد .

منوهای محیط TERMINALEMULATOR

FILEUPLOAD : برنامه جاری در فرمت HEX را UPLOAD می کند.

FILESCAPE : صرفنظر کردن از UPLOAD کردن فایل .

FILEEXIT : خروج از برنامه EMULATOR

TERMINALCLEAR : پنجره ترمینال را پاک می کند.

LOG : فایل LOG را باز یا بسته می کند . هنگامی که فایل LOG وجود نداشته باشد از شما در خواست نامی برای فایل گزارش می کند. تمام اطلاعاتی که در پنجره TERMINAL پرینت می شود . داخل فایل LOG ثبت می شود.

5-4 ساخت STK200/300 PROGRAMMER

در این بخش قصد داریم به ساخت STK200/300 74HC244 نوع توسط بافر PROGRAMMER

بپردازیم . در صورت استفاده START KIT 200/300 از اتصالات J1,J2/J1 طبق مدار شکل 4-4 صفحه بعد استفاده نمایید . این نوع PROG TAMER از ارتباط SPI برای برنامه ریزی میکرو استفاده می کند در نتیجه میکروهایی که قابلیت ارتباط SPI را دارا هستند ، می توان با آن برنامه ریزی کرد .

همانطور ه در شکل 4-4 نمایش داده شده است خروجی بافر به پایه های RESET ، VCC(POWER) GND,SCK(CLOCK),MOST,MISO از میکرو اتصال می یابد .

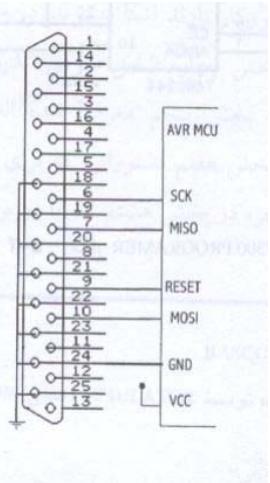
نکته

در صورت استفاده از این نوع PROGRAMMER ها ، بایستی در منوی OPTION و گزینه STK200/300PROGRAMMER نوع PROGRAMMER انتخاب نمایید .

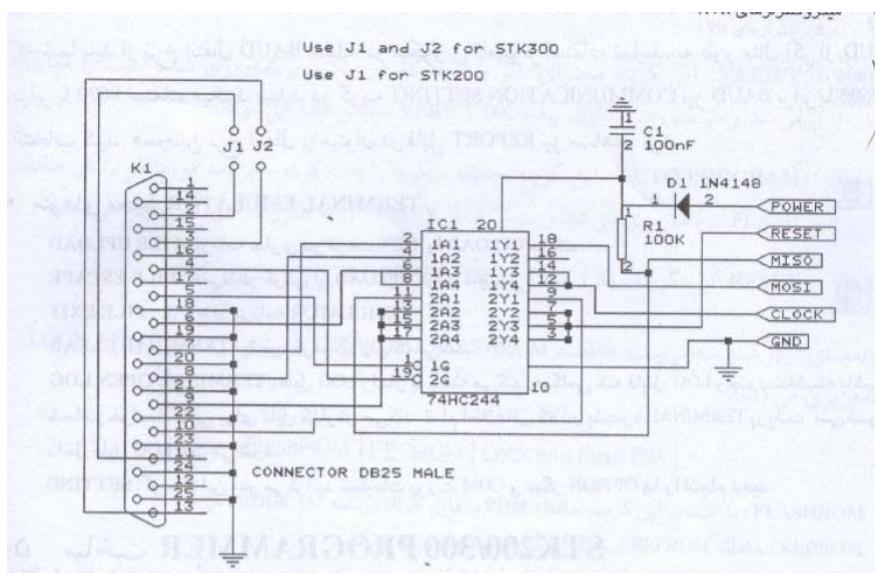
فوق را می توان به صورت مدار شکل 4-5 بهینه و به صورت مدار شکل 4-6 ساده کرد .

مداده ساده STK200/300PROGRAMMER

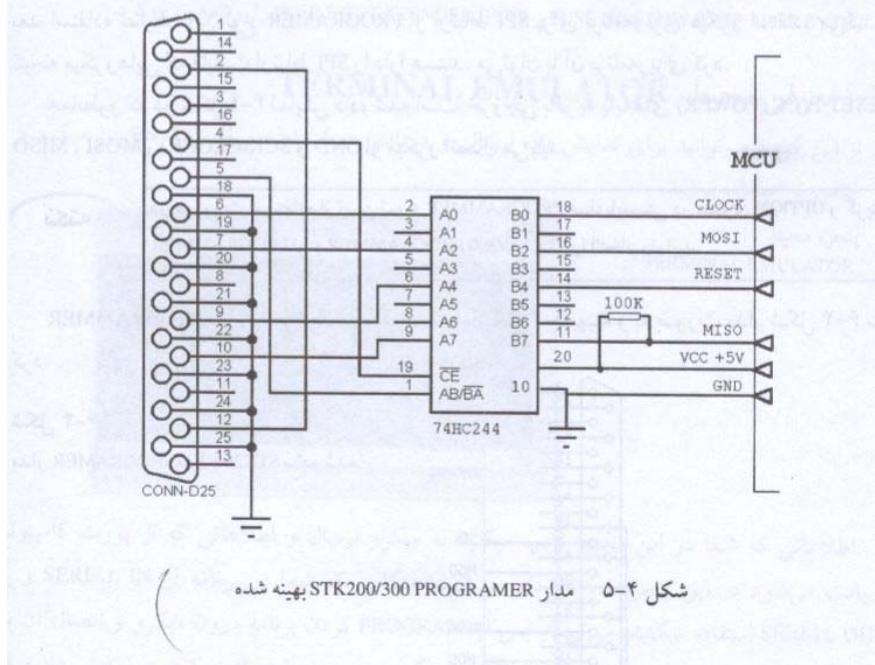
شد ۵

مدار STK200/300PROGRAMMER

شکل ۴-۴ مدار STK200/300 PROGRAMER

شکل ۵-۴ مدار STK200/300 PROGRAMER بیان شده

تشریح مدارات داخلی

در طراحی مدار این پروژه علاوه بر آی سی شتاب سنج ADXL202، میکرو کنترلر AVR و LCD از یک درایور دوتایی تمام پل L298 جهت درایو موتور DC گیربکسی استفاده گردیده است.

علاوه از دو عدد رگولاتور 7805 جهت تغذیه موتور گیربکسی و همچنین آی سی شتاب سنج استفاده شده است. تمامی این قطعات نیز به همراه مدارات مربوط به آنها در ادامه بطور کامل تشریح شده اند.

درایور دوتایی تمام پل L298

خصوصیات:

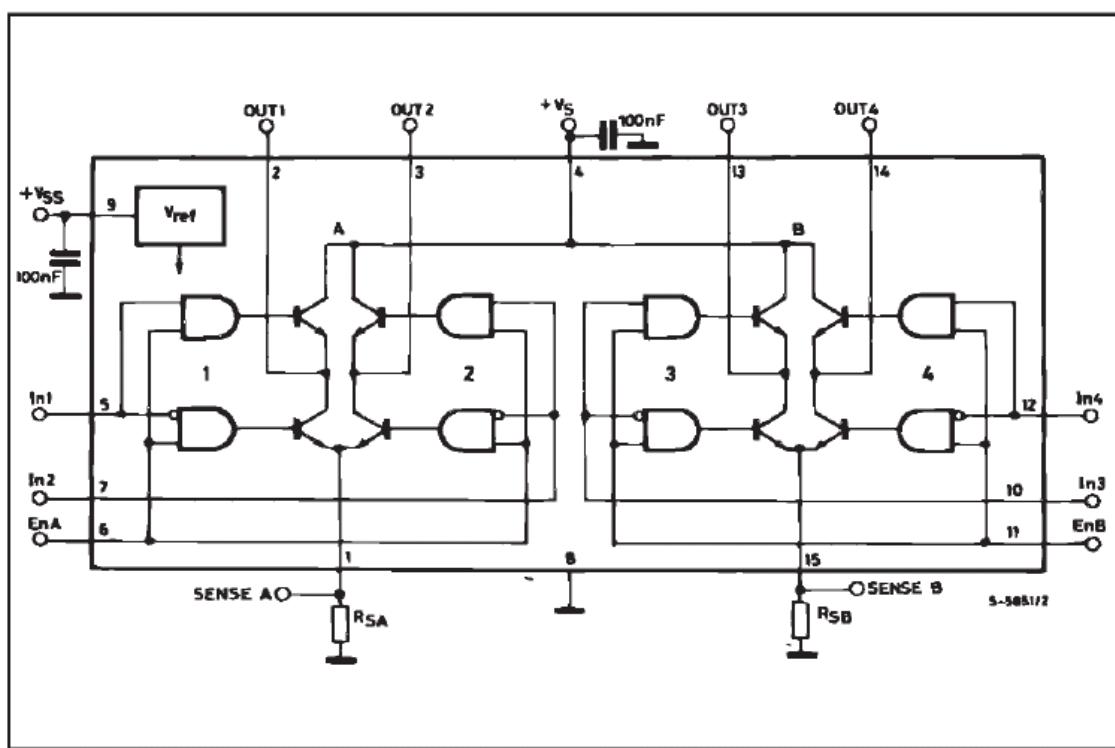
منبع ولتاژ فعال تا 45 ولت جریان کلی DC تا 4 آمپر ولتاژ اشباع پایین حفاظت در برابر افزایش بیش از حد دما ولتاژ منطقی ورودی از صفر تا سقف یک و نیم ولت. (این بالا در مقابل نویز)

L298 یک مدار جتمع یکپارچه با 15 پایه در دو نوع پکیج میباشد. L298 یک درایور دوتایی تمام PowerSO20 و Multiwatt

پل با ولتاژ و جریان بالاست که برای سطوح TTL منطقی استاندارد طراحی گردیده و بارهای القایی نظیر رله ها، سلنوئید ها، موتور های DC و استپرموتورها را درایو میکند. دو عدد پایه فعال سازی برای این درایور طراحی شده است که توانایی فعال و یا غیر فعال کردن آن را با توجه به سیکنالهای ورودی مهیا میسازد.

امیتر ترانزیستورهای پاییی هر پل به یکدیگر متصل گردیده و ترمینالهای متناظر خروجی میتواند جهت ارتباط با یک مقاومت سنسور خروجی استفاده شود. یک منبع ولتاژ اضافی نیز جهت تامین میزان ولتاژ پایین تر برای مقادیر منطقی تعییه شده است.

بلوک دیگرام مربوط به این درایور در شکل زیر ارائه گردیده است.

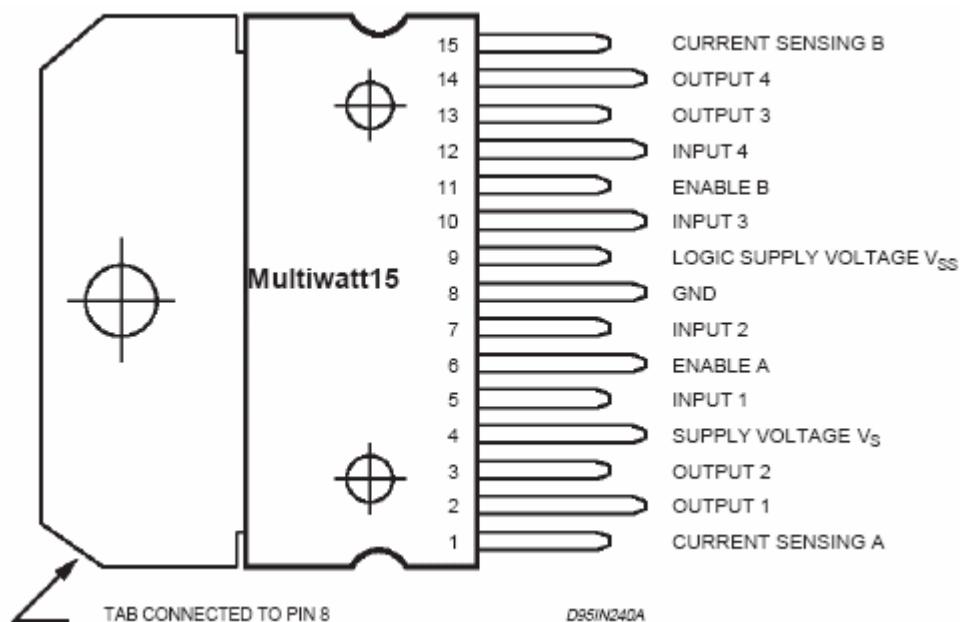

در جدول زیر مقادیر مطلق ولتاژهای بیشینه این درایور ارائه گردیده است.

جدول مقادیر ولتاژ بیشینه مطلق

Symbol	Parameter	Value	Unit
V_S	Power Supply	50	V
V_{SS}	Logic Supply Voltage	7	V
V_I, V_{EN}	Input and Enable Voltage	-0.3 to 7	V
I_O	Peak Output Current (each Channel)		
	– Non Repetitive ($t = 100\mu s$)	3	A
	– Repetitive (80% on – 20% off; $t_{on} = 10ms$)	2.5	A
	– DC Operation	2	A
V_{SENS}	Sensing Voltage	-1 to 2.3	V
P_{TOT}	Total Power Dissipation ($T_{case} = 75^\circ C$)	25	W
T_{OP}	Junction Operating Temperature	-25 to 130	°C
T_{SIG}, T_j	Storage and Junction Temperature	-40 to 150	°C

در شکل زیر نیز ترتیب و نام تمام پایه های درایور L298 ارائه گردیده است.

در جدول صفحه بعد کاربرد تک تک پایه ها توضیح داده شده است.

MW.15	PowerSO	Name	Function
1;15	2;19	Sense A; Sense B	Between this pin and ground is connected the sense resistor to control the current of the load.
2;3	4;5	Out 1; Out 2	Outputs of the Bridge A; the current that flows through the load connected between these two pins is monitored at pin 1.
4	6	V _S	Supply Voltage for the Power Output Stages. A non-inductive 100nF capacitor must be connected between this pin and ground.
5;7	7;9	Input 1; Input 2	TTL Compatible Inputs of the Bridge A.
6;11	8;14	Enable A; Enable B	TTL Compatible Enable Input: the L state disables the bridge A (enable A) and/or the bridge B (enable B).
8	1,10,11,20	GND	Ground.
9	12	VSS	Supply Voltage for the Logic Blocks. A 100nF capacitor must be connected between this pin and ground.
10; 12	13;15	Input 3; Input 4	TTL Compatible Inputs of the Bridge B.
13; 14	16;17	Out 3; Out 4	Outputs of the Bridge B. The current that flows through the load connected between these two pins is monitored at pin 15.
-	3;18	N.C.	Not Connected

رگولاتور 7805

در مدار این پروژه دو عدد رگولاتور 7805 استفاده گردیده است. مشخصات این رگولاتور در زیر آمده است.

جريان خروجي تا حد يك و نيم ولت.

ولتاژ خروجي .5; 5.2; 6; 8; 8.5; 9;12; 15; 18; 24V;

حفظت در برابر افزایش دمای بالا.

حفظت در برابر اتصال کوتاه.

این رگولاتور میتواند رگوله سازی محلی آنکارد (ON-CARD) را فراهم ساخته و مشکلات توزیع مربوط به رگولاسیون تک

نقطه را بر طرف سازد. این رگولاتور مجهز به محدود کننده جریان و خاموش کننده حرارتی میباشد. اگر میزان هیت سینک حرارتی کافی فراهم باشد این رگولاتور میتواند خروجی تا یک آمپر را داشته باشد.

اگرچه این رگولاتورها ابتداً به صورت رگولاتورهایی با ولتاژ ثابت طراحی شده اند، این رگولاتورها میتوانند به عنوان المانهای خروجی جهت بدست آوردن ولتاژ و جریان قابل تنظیم مورد استفاده قرار گیرند.

مانطور که گفته شد در مدار این پروژه از دو رگولاتور 7805 استفاده گردیده است. دلیل اینکار جلوگیری از انتقال نویز مدار تغذیه موتور گیربکسی به آی سی بسیار حساس شتاب سنج ما یعنی ADXL202 بوده است. در واقع با وجود اینکه آی سی شتاب سنج و موتور گیربکسی هر دو جهت تغذیه خود به ولتاژ رگوله شده برابر نیاز دارند، مابرای جلوگیری از انتقال نویز موتور گیربکسی به آی سی شتاب با استفاده از رگولاتور اول ولتاژ 5 ولت را برای تغذیه ADXL202 و با استفاده از رگولاتور دوم ولتاژ 5 ولت رگوله را جهت تغذیه موتور گیربکسی تامین کرده ایم.

مانطور نیز که در مدار پروژه ملاحظه میگردد به دلیل وجود نویزهای الکترومغناطیسی که توسط موتور DC گیربکسی ایجاد میگردد محل قرار گیری این موتور در حد اکثر فاصله ممکن از آی سی شتاب تعییه گردیده است.

علاوه بر این با استفاده از یک خازن 470 میکرو فارادی در ورودی این رگولاتور و همچنین استفاده از یک خازن 10 میکرو فارادی به موازات یک خازن 470 میکرو فارادی در خروجی آن عمل فیلترینگ به صورت کامل تری ساپورت گردیده است.

در زیر جدول مربوط به مقادیر مطلق بیشینه این آی سی ارائه گردیده است.

جدول مقادیر مطلق بیشینه

Symbol	Parameter		Value	Unit
V_I	DC Input Voltage		35	V
	for $V_O = 5$ to 18V		40	
I_O Output Current		Internally Limited		
P_{tot} Power Dissipation		Internally Limited		
T_{stg} Storage Temperature Range		-65 to 150		°C
T_{op}	Operating Junction Temperature Range		-55 to 150	°C
	for L7800		0 to 150	
for L7800C				

در اینجا نیز جدول مربوط به اطلاعات حرارتی این رگولاتور ارائه شده است.

جدول مربوط به اطلاعات حرارتی

Symbol	Parameter	D ² PAK	TO-220	TO-220FP	TO-220FM	TO-3	Unit
$R_{thj-case}$	Thermal Resistance Junction-case Max	3	5	5	5	4	°C/W
$R_{thj-amb}$	Thermal Resistance Junction-ambient Max	62.5	50	60	60	35	°C/W

شایان ذکر است که علاوه بر تدابیر مذکور در بخش قبل جهت محافظت هرچه بیشتر آی سی شتاب سنج ADXL202 در مقابل نویزهای الکترونیکی در مدار ورودی این آی سی از یک خازن 10 میکرو فاراد جهت حذف نویزهای بزرگ اعمالی از

طرف تغذیه ، موتور گیربکسی و همچنین کلاک میکرو کنترلر تعبیه شده است. جهت حذف نویزهای کوچکتر (مانند ریپل ها) نیز از یک خازن 470 نانو فاراد و همچنین یک عدد سلف 100 میلی هانری مطابق آنچه در نقشه شماتیک مدار پژوژه نشان داده شده استفاده گردیده است.

موتور گیربکسی DC

در انجام این پروژه به سه دلیل عمدۀ از موتور گیربکسی DC به جای استپر موتور استفاده گردیده است.

الف) دقت بالاتر موتور گیربکسی نسبت به استپر موتور.

ب) حجم و وزن کمتر موتور گیربکسی نسبت به استپر موتور.

ج) قدرت بیشتر موتور گیربکسی نسبت به استپر موتور.

شایان ذکر است موتور گربکسی مورد استفاده در این پروژه از نوع DC ، 160rpm میباشد.

برنامه

```
'war car-----  
$regfile = "m32def.dat"  
$crystal = 8000000  
'config-----  
Config Lcdpin = Pin , Db4 = Porta.2 , Db5 = Porta.3 , Db6 = Porta.4 , Db7 = Porta.5 , E =  
Porta.1 , Rs = Porta.0  
Config Lcd = 16 * 2  
Config Pinc.0 = Output : Config Pind.7 = Output  
M1 Alias Portc.0 : M2 Alias Portd.7  
Cursor Off  
'dim-----  
Dim Yin As Integer  
Dim D As Integer  
'main-----  
Do  
    Cls  
    Locate 1 , 5  
    Lcd "aX ="  
    Lcd Yin  
    Locate 2 , 8  
    Lcd "***"  
  
    Pulsein Yin , Pinb , 0 , 0  
    Yin = 167 - Yin  
  
    If Yin > 0 Then  
        M1 = 1 : M2 = 0  
        D = Abs(yin)  
        D = D * 3  
        Waitms D  
        M1 = 1 : M2 = 1  
        Lcd ">>"  
    End If  
  
    If Yin < 0 Then  
        M1 = 0 : M2 = 1  
        D = Abs(yin)  
        D = D * 3  
        Waitms D  
        M1 = 1 : M2 = 1  
        Locate 2 , 6  
        Lcd "<<"  
    End If  
  
    Waitms 150  
Loop  
End
```

شرح عملکرد برنامه

1-تعريف متغیر ها و پایه ها

در ابتداء توسط دستور زیر کامپایلر را به میکروکنترولر معرفی میکنیم.

```
$regfile = "m32def.dat"
```

سپس توسط دستور زیر کریستال اسیلاتور را تعریف میکنیم که 8مگا هرتز میباشد.

```
$crystal = 8000000
```

در اینجا به توسط دستور Config Lcdpin مطابق زیر پایه های نمایشگر را به میکرو معرفی مینماییم.

```
Config Lcdpin = Pin , Db4 = Porta.2 , Db5 = Porta.3 , Db6 = Porta.4 , Db7 =  
Porta.5 , E = Porta.1 , Rs = Porta.0
```

در اینجا نوع نمایشگر 2×16 توسط دستور زیر معرفی میگردد.

```
Config Lcd = 16 * 2
```

پایه هایی از میکرو که به وسیله مقادیر منطقی آنها جهت حرکت موتور گیربکسی به وسیله درایور آن تغییر میکند توسط دستور زیر به عنوان خروجی های میکرو به سمت درایور موتور تعریف میگردد.

Config Pinc.0 = Output : Config Pind.7 = Output

برای تغییر نام یک پایه جهت اجداد سهولت در کاربردهای متعدد در برنامه از دستور Alias استفاده منایم که در اینجا مطابق ذیل خروجی‌های میکرو به سمت موتور را به ترتیب M1 و M2 نام گذاری کرده‌ایم.

M1 Alias Portc.0 : M2 Alias Portd.7

دستور زیر خط چشمک زن موجود بر روی نمایشگر را خاموش مینماید.

Cursor Off

متغیری است که برای نمایش پهناهی پالس خروجی مورد استفاده قرار میگیرد. در این پروژه مقدار صحیح این متغیر مورد استفاده است که به وسیله دستور Dim ...As Integer مطابق زیر مقدار صحیح آن به دست می‌آید.

Dim Yin As Integer

D متغیر دیگری از نوع متغیر Yin میباشد که بر اساس مقدار Yin مطابق آنچه که در ادامه ذکر خواهد شد بدست می‌آید. از این متغیر مقدار صحیح آن مورد استفاده قرار میگیرد که به وسیله دستور زیر بدست می‌آید.

Dim D As Integer

توضیحات مربوط به قسمت اصلی برنامه

به وسیله دستور `Cls` صفحه نمایشگر پاک میشود.

`Cls`

بر روی صفحه نمایشگر محل نمایش میزان شب در سطر اول و ستون پنجم در نظر گرفته شده که مطابق زیر با دستور `Locate` در محل مرد نظر نمایش داده میشود.

`Locate 1 , 5`

`Lcd "aX ="`

`Lcd Yin`

برای زیبایی بیشتر نمایش شب علامت `**` را قبل از نمایش میزان شب به وسیله دستور زیر قرار میدهیم.

`Locate 2 , 8`

`Lcd "***"`

دستور `Pulsein`

توسط این دستور می توان مدت زمان بین تغییر وضعیت پایه دخواه را از منطق 1 به 0 و یا بالعکس آشکار کرد:

`PULSEIN var , PINX , PIN , STATE`

که در آن:

یک متغیر حرفیست که برای نتیجه به کار میرود. `var`

یک پین رجیستر مانند `PIND` است.

`PIN` شاره پیغی است که پالس رادریافت میکند و میتواند عدد (1-7) باشد.

و `STATE` که در میتواند مقدار صفر یا یک را داشته باشد.

صفر به معنای نمونه سیگنال گذرنده از حالت صفر تا یک و یک به معنای غونه سیگنال گذرنده از حالت یک تا صفر میباشد.

در اینجا بوسیله دستور Pulsein مطابق زیر مقدار Yin (برای لبه پایین رونده) به 0 اختصاص میابد (پایه . (PORTB0

شایان ذکر است میزان Yin برابر 167 در نظر گرفته شده است. در واقع عدد 167 در اینجا مشخص کننده عددی است که ما به ازای شب صفر در خروجی بدست آورده ایم.

مقدار 167 از طریق کالیبراسین آی سی ADXL202 در شب صفر بدست آمده است. در واقع این مقدار اندازه ای است که به وسیله برنامه زیر در ازای شب صفر بر روی LCD به عنوان مقدار Yin نمایش داده میشود.

```
'calibration-----  
$regfile = "m32def.dat"  
$crystal = 8000000  
'config-----  
Config Lcdpin = Pin , Db4 = Porta.2 , Db5 = Porta.3 , Db6 = Porta.4 , Db7 = Porta.5 , E =  
Porta.1 , Rs = Porta.0  
Config Lcd = 16 * 2  
Config Pinc.0 = Output : Config Pind.7 = Output  
M1 Alias Pinc.0 : M2 Alias Pind.7  
'dim-----  
Dim Yin As Integer : Dim Xin As Integer  
'main-----  
Cls  
  
Do  
    Cls  
    Lcd Xin  
    Locate 2 , 1  
    Lcd Yin  
    Pulsein Yin , Pinb , 0 , 0  
    Pulsein Xin , Pinb , 1 , 0  
    Waitms 150  
Loop  
End
```

در واقع در حالتی که ای سی ADXL202 به صورت موازی با سطح زمین قرار دارد یعنی بردار شتاب گرانش بر آن کاملا عمود میباشد، مقدار پالس حالت صفر ما (قسمت پایین رونده) حدود 1/67 میلی ثانیه میباشد. میدانیم که کانتر میکرو به ازای هر 10 میکرو ثانیه یک واحد افزایش می یابد و بنابراین در مدت 1/67 میلی ثانیه مقدار 167 را خواهد شمرد و این همان عددی است که مطابق مطالب ذکر شده در بالا توسط برنامه calibration بدست آمده و بر روی LCD نمایش داده شده است.

بنابراین مطابق آنچه ذکر گردید در این قسمت از برنامه ما میکرو راپس از کایبراسیون نرم افزاری مطابق زیر قادر به اندازه گیری میزان اختلاف اندازه پالس فرستاده شده از آی سی شتاب سنج با میزان آن در حالت شب صفر به ازای هر تغییر شبی در هر یک از دو جهت مثبت و منفی می نماییم.

PulseIn Yin , Pinb , 0 , 0
 $Yin = 165 - Yin$

پس از تعیین میزان اختلاف اندازه پالس بایتسی جهت حرکت موتور گیربکسی بر اساس میزان مشخص و در جهت لازمه حلقه های نرم افزاری با عملکرد کنترل P نوشته شود.

با استفاده از دستور شرطی IF ...THEN ...END IF مطابق زیر حلقه های مربوطه را مینویسیم.

در حلقه نخست مطابق زیر با شرط مثبت بودن حاصل Yin با تعیین مقادیر منطقی $M1 = 1$ و $M2 = 0$ جهت حرکت موتور مشخص میشود.

If $Yin > 0$ Then

$M1 = 1 : M2 = 0$

برای تعیین میزان حساسیت (سرعت حرکت موتور) از ضریب $k = 3$ به عنوان ضریب کنترل تناوبی استفاده مینماییم و آن را در مقدار ورودی یعنی جزئ صحیح Yin ضرب مینماییم. در واقع مقدار نهایی حاصل که به عنوان مقدار D نهایی به میکرو معرفی میگردد تعیین کننده زمان حرکت موتور گیربکسی بر اساس واحد میلی ثانیه است. پس از انجام این مرحله در پایان هر حلقه مدت انتظار 150 میلی ثانیه به عنوان زمان انتظار برای دریافت تغییرات جدید بوسیله دستور $Waitms 150$ منظور گردیده است.

در انتهای هر جزء حرکت با قرار دادن دو مقدار $M2 = 0$ و $M1 = 1$ برابر 1 منطقی موتور از حرکت باز ایستاده و منتظر فرمان بعدی حرکت میماند.

در مدت حرکت به هر کدام از دو جهت منفی و مثبت بوسیله علامت <> و یا <> جهت حرکت مشخص میگردد.

$D = Abs(yin)$

$D = D * 3$

$Waitms D$

$M1 = 1 : M2 = 1$

$Lcd ">>"$

End If

If $Yin < 0$ Then

$M1 = 0 : M2 = 1$

$D = Abs(yin)$

```
D = D * 3
Waitms D
M1 = 1 : M2 = 1
Locate 2 , 6
Lcd "<<"
End If
Waitms 150
Loop
End
```